

НОВАТОР З ВЕЛИКИМ СЕРЦЕМ

Спогади про
Юрія Мельника

УДК 821.161.2-14
М 46

Мельник Роман, Мельник Тарас

М 46 Новатор з великим серцем. Спогади про Юрія Мельника. / Роман Мельник, Тарас Мельник – Л. : ПП «Видавництво «Бона», 2024. – 156 с.

ISBN 978-617-8097-90-5

Наведені в цій книзі спогади розповідають про життєвий та професійний шлях Юрія Володимировича Мельника, вчителя за покликанням душі, патріота з активною громадською позицією, чудового сім'янина, небайдужого колегу, який впродовж 30 років відданої педагогічної праці в Бродівській гімназії ім. І. Труша впроваджував інноваційні підходи та передові технології в освітній процес.

Він відкривав для учнів світ комп'ютерного програмування та прививав гімназістам любов до рідного краю з ранніх літ через веломандрівки та патріотичні екскурсії.

Юрій Мельник активно збирав історичні свідчення про історію Бродівщини, писав наукові статті та організовував конференції, присвячені вивченню та популяризації локальної історії серед молоді.

This book shares the life and career of Yuriy Melnyk, a teacher at heart, a dedicated patriot, a loving family man, and a supportive colleague. Over his 30 years of service at Brody Gymnasium named after I. Trush, he brought innovative methods and new technologies into the studying process.

Yuriy Melnyk introduced his students to the world of computer programming and nurtured their love for their homeland through bike trips and patriotic excursions from an early age.

He was also passionate about preserving local history, actively collecting historical records about the Brody region, publishing research articles, and organizing conferences to engage young people in learning and appreciating their local heritage.

УДК 821.161.2-14

ISBN 978-617-8097-90-5

© Роман Мельник, Тарас Мельник, 2024

НОВАТОР З ВЕЛИКИМ СЕРЦЕМ

Спогади про
Юрія Мельника

ФУНДАЦІЯ ПАМ'ЯТІ
ЮРІЯ МЕЛЬНИКА

*Дана книга створена з величезною любов'ю і повагою в пам'ять про нашого дорогого батька, вчителя, друга, **Юрія Володимировича Мельника**.*

*Дружина, Леся Мельник,
старший син Роман та його дружина Вікторія,
молодший син Тарас,
щиро вдячні всім, хто долучився
до наповнення цієї книги та поділився спогадами
про цю надзвичайну і дорогу для нас всіх постать.*

Юрій Володимирович Мельник на подвід'ї свого будинку в подарованій дітьми футболці "Найкращий тато в світі". Міжнародний день батька, червень 2020 року.

ЗМІСТ

Біографія	5
День пам'яті в Гімназії	16
Спогади учнів та випускників	17
Спогади вчителів і колег	42
Оксана Андріївна Демидчук	42
Галина Ярославівна Янчук	43
Оксана Богданівна Губач	45
Ярослав Ярославович Кіт	46
Ігор Степанович Мартинюк	49
Галина Йосипівна Паньків	52
Надія Михайлівна Присяжнюк	54
Руслан Володимирович Шишка	56
Назарій Олегович Крутяк	58
Наталія Мирославівна Надорожняк	59
Отець Ярослав Царик	60
Хористи Церкви Пресвятої Трійці	61
Ганна Йосипівна Свидовецька	61
Ольга Миронівна Янченко	62
Наталія Ігорівна Грицаїшин	62
Ірина Петрівна Стрільчук	63
Тетяна Володимирівна Козіцька	65
Богдана Павлівна Булишин	67
Галина Іванівна Гайченя	70
Галина Орестівна Демчинська	72
Маргарита Вячеславівна Носкова	72
Надія Григорівна Степура	74
Володимир Олексійович Кулінець	74
Андрій Михайлович Мостовий	78
Надія Володимирівна Ткачук (Мельник)	81
Василь Миронович Юрків	82
Людмила Михайлівна Кармеліт	84
Андрій Михайлович Корчак	86
Наукові статті	100
Відео	152
Про Фундацію	153

БІОГРАФІЯ

Впродовж більше **30 років відданої педагогічної праці** Юрій Володимирович впроваджував інноваційні підходи в освітній процес, а через гранти та благодійні програми намагався забезпечити учнів та вчителів найновішим обладнанням.

В часи пандемії COVID-19 запровадив **одну з найкращих систем дистанційного навчання в Україні**. Відкривав для учнів світ передових

технологій та прививав гімназістам любов до рідного краю з ранніх літ через веломандрівки та патріотичні екскурсії, підтримував розвиток зразкового ансамблю “Дивограй”.

Юрій Мельник активно збирав історичні свідчення про історію Бродівщини, писав наукові статті та організовував конференції присвячені вивченню та популяризації локальної історії серед молоді.

Прізвище Мельник є найпоширенішим в Україні, проте історія кожного роду – унікальна.

Юрій Мельник **народився 26 березня 1967 року** в селищі Олесько, Буського району, Львівської області в родині, що постраждала від радянського та польського окупаційних режимів та була роз'єднана в 1947 році в ході операції примусового розселення українців "Вісла". Впродовж всього життя Юрій Мельник підтримував зв'язок з нащадками насильно виселених родичів в Канаді та Польщі, досліджував історію свого роду та наголошував на важливості збереження пам'яті про минуле українців.

В 1968 році сім'я Мельників переїжджає до міста Броди Львівської області, а маленький Юра **розпочинає навчання в Бродівській середній школі №1** (тепер Бродівська гімназія ім. І.Труша), яку він з першої зустрічі полюбив усім серцем і з якою потім пов'яже своє життя на довгі роки. Адже після завершення навчання на **механіко-математичному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка** та служби в армії (1985-1987 рр.), Юрій Мельник в 1991 році повертається в гімназійні стіни, віддано **вчителює впродовж понад тридцяти років** і грає одну з ключових ролей в становленні і розквіті гімназії.

Маленький Юрко на руках у батька Володимира Романовича Мельника (18.08.1930 - 11.07.2005). Батько працював старшим податковим інспектором Державної податкової інспекції в Бродівському районі.

Юрій Володимирович був активним **впроваджувачем компютерних технологій** в місті Броди. Він, один із перших, ще в 1993 році почав викладати новий предмет для тогочасної української освіти – інформатику. Діти протягом 1997-99 н.р. мали можливість відвідувати факультатив з інформатики, керівником якого був Мельник Ю.В. Програмування стало його пристрастю, він самотужки вивчив мови програмування із друкованих посібників та журналів (адже тоді ще ютубу не було).

Протягом 2001-2003 н.р. за сприяння програми Держдепартаменту США на базі кабінету інформатики під управлінням Юрія Володимировича успішно працював віртуальний центр з громадянської освіти. На базі центру у жовтні 2001 року відбувся міжнародний семінар-тренінг «Вплив інтернет технологій на інформаційну культуру суспільства та розвиток громадянської освіти». У ньому взяли участь представники подібних віртуальних центрів з Ялти,

Чернігова, Луганська, Запоріжжя, Полтави, Івано-Франківська, Харкова та Києва.

Окрім вчителювання та зусиль по модернізації навчального процесу, Юрій Мельник був активним учасником гімназійного позакласного життя. В 1998-99 н.р. побачила світ друкована **стіннівка «Гімназист»**, на сторінках якої висвітлювались проблеми та успіхи гімназистів, давались конкретні та слушні поради від наставників. Відповідальний за верстку та випуск газети – Юрій Володимирович. В 2001 році він став одним з засновників, а також в одній особі – дизайнером та верстальником гімназійної **газети “Ватра”**, яка публікувала шкільні події, подорожі, результати конкурсів і олімпіад та учнівські бешкетування. Газета неодноразово отримувала призові місця на конкурсі шкільних газет “Гостре перо”. Редакторський колектив газети складався із вчителів і учнів, де останні здобули унікальну журналістську практику.

В 2003 р. Юрій Мельник призначається координатором проекту **«Школа як осередок розвитку громади»**, що реалізовувався Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» за підтримки МФ «Відродження» та Фонду Г.С.Мотта. На базі гімназії в рамках цього проекту відбувся міжнародний семінар-тренінг за участі представників Угорщини, Сербії, та Боснії-Герцеговини. Вчителі гімназії побували на ідентичних семінарах у Києві та Одесі. Того ж року Мельник Ю.В. став переможцем програми **«Інтернет для сільських шкіл»** (спільно з ГО «Освітній ресурсний центр» за підтримки посольства Канади).

В 2004 році Юрій Мельник був у складі коаліції для співвиконання проекту **«Демократизація України: програми малих проектів»** за підтримки Британської Ради. В цьому ж році стартувала програма «Інтел – навчання для майбутнього», керівник в Бродях – Ю. Мельник. Мета програми: застосування комп'ютерної техніки в школах, зокрема на уроках загальноосвітніх предметів.

В 2005 році завдяки проекту **«Мережа громадянської освіти. Бродівський віртуальний центр»** за ініціативи Юрія Мельника будівлю гімназії було оснащено безкоштовним провідним Інтернетом. За його участю активно впроваджувались інформаційно-комунікаційні технології в навчальний процес, зокрема було встановлено шкільний сервер, програмне забезпечення, мультимедійні засоби навчання, розроблено веб-сайт гімназії та один з перших в Україні електронний щоденник.

В 2006 році Ю.Мельник взяв участь в обласному семінарі «Партнерство школи і громади – шлях до розвитку громадянського суспільства» на базі Синьківської СЗШ. Також брав участь в навчанні за програмою **«Громадсько активна школа»** від молдавського фонду «Pasu pas», після яких проводив тренінги «Стратегічне планування», «Фандрайзинг», «ЗМІ» для вчителів.

Впродовж 2006-2007 н.р. Ю.В.Мельник в рамках реалізації програми «Школа як осередок розвитку громади» проводив тренінги: «Створення та розвиток громадсько активних шкіл» у Володимирі-Волинському, Рожнятеві, та Рогатині. Брав участь у тренінгу «Вдосконалення тренерської майстерності», який проходив у смт. Ворзель Київської області за підтримки ВФ «Крок за кроком».

В 2008 році він стає **інструктором опорно-консультаційного пункту Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (ЛОІППО)**, тренером програми «Цифрові технології», та членом творчої групи вчителів області по апробації підручника «Інформатика, 10 клас». В Києві Юрій Володимирович проводить всеукраїнський майстер-клас «Громадсько активна школа в Україні». А в 2010 році Ю.Мельник стає учасником

II Всеукраїнського форуму «Вчитель-новатор» (м.Київ) за підтримки компанії Microsoft та Міністерства науки і освіти України.

Впродовж 2014-2017 рр. Мельник Ю.В. – член журі обласних предметних олімпіад з інформатики, ІКТ, член журі захисту науково-дослідних робіт з інформатики II етапу МАН, керівник творчої групи вчителів району, укладач посібників «Електронна підтримка курсу інформатики». В 2017 році Мельник Ю.В. провів експертизу підручника «Інформатика для поглибленого вивчення предмета інформатики у 9 класі загальноосвітньої школи». Досвід роботи із здібним учнем вчитель узагальнив у посібнику «Мова програмування С++ для підготовки учнів до предметних олімпіад з інформатики», який поширено серед педагогів району, та схвалено вченою радою ЛОІППО.

В 2019 році Мельнику Ю.В. присвоєно педагогічне звання “Вчитель-методист”.

Як незмінний голова профспілкового комітету гімназії протягом майже десяти років, Юрій Володимирович опікувався та підтримував колег у складних життєвих ситуаціях, а також регулярно організовував тим-білдінги для педагогічного колективу.

Особливу увагу він приділяв здібним учням, які проявляли поглиблений інтерес до комп'ютерних технологій та програмування. За період з 1994 до 2023 року, Юрій Володимирович підготував більше 200 призерів міжнародних конкурсів, районних, та обласних олімпіад, виховавши цілі покоління ІТ-спеціалістів, які згодом успішно реалізувались в провідних компаніях України, США та Канади. Випускники часто згадували: “Ви нам такі знання дали, які навіть в університеті нас так і не навчили”.

В 2020 році Юрій Мельник стає **директором Бродівської гімназії**, активно пише проекти, дбає про модернізацію навчального обладнання. За його сприяння та завдяки його активній участі оновлено крісла в актовій залі, проведено ремонт підлоги коридорів першого поверху, харчоблоку, облаштовано кабінет «Захист України», закуплено звукове обладнання для гімназії та облагороджено прилеглу територію довкола будівлі. Юрій Володимирович завжди казав: «Я хочу, щоб учні хотіли приходити в гімназію». Після початку повномасштабного вторгнення він не покидав спроб облаштувати повноцінне бомбосховище в підвалі гімназії.

Його директорство припадає на буремні часи: пандемія COVID-19, повномасштабне вторгнення Росії в Україну... Незважаючи на складні обставини, директор організовує **одну з найкращих систем дистанційного навчання**, активно впроваджує відкриту систему управління навчанням Moodle та інші ресурси для онлайн навчання. Завдяки налагодженому освітньому процесу, гімназія в 2023 році увійшла в 300 кращих шкіл України за результатами НМТ і зайняла 102-е місце в Україні по математиці. Також в гімназії відкрився курс 3D моделювання і друку на 3D принтері.

Особливості навчання під час повномасштабного вторгнення

Друк на 3D принтері в Бродівській гімназії

Юрій Володимирович був не лише педагогом, а й дослідником локальної історії та свідомим громадянином своєї держави. В 1997 році став ініціатором створення видавничого центру **“Бібліотечка Бродівської гімназії ім. Івана Труша”**, де надруковано близько 200 наукових публікацій про історію Бродівщини. Саме тоді почалася видавнича діяльність Ю. Мельника, який займався макетуванням і друкуванням книжок та брошур за допомогою гімназійної техніки.

Таким чином світ побачили збірники за результатами 4-х науково-теоретичних конференцій **“Гімназія в Бродах – від минувшини до відродження”**, де на рівні з місцевими краєзнавцями, викладачами і археологами з навколишніх університетів Юрій Мельник також публікував матеріали про історію локальних пам'яток архітектури та видатних постатей міста. Наукові статті авторства Юрія Мельника наведені в додатках до цієї книги.

«Гімназія в Бродах – від минувшини до відродження».
На фото присутній викладач Юрія Мельника український науковець, фахівець з історії математики; кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математичного і функціонального аналізу Львівського національного університету імені Івана Франка, Ярослав Григорович Притула. Ініціатором запрошення видатного науковця на конференцію був Юрій Володимирович Мельник.

Ще в 2001 р. в Бродівській гімназії запрацювало **пошуково-дослідницьке товариство «Джерело»**, основним завданням якого став розвиток відповідних навичок серед учнівської молоді. Юрій Володимирович щороку долучався як куратор учнівських робіт та всіма можливими способами намагався підтримати бажання учнів досліджувати рідний край. Він активно розвивав гімназійний музей і цінував історію гімназії, постійно організовував виїзди, веломандрівки, екскурсій маршрути для дослідження рідного краю. Детальніше про роль Юрія Мельника як краєзнавця розповів у своїх ґрунтовних спогадах Андрій Корчак далі в цій книзі.

Свою любов до української культури Юрій Володимирович плекав через підтримку **зразкового вокально-хореографічного ансамблю “Дивограй”**, який популяризує українські народні танці, одяг, фольклор. Юрій Володимирович був постійним наставником ансамблю, супроводжував на всіх концертах, конкурсах, подорожах ансамблю і постійно підтримував учасників і керівництво творчого колективу.

Юрій Володимирович завжди підтримував творчу молодь, ніколи не цурався брати участь у гімназійних святах, конкурсах чи постановках. Чи то вальс випускників і вчителів на останньому дзвінку, чи то конкурс “Гімназія має талант”, — Юрій Володимирович необмінно був на сцені і під сценою в ролі звукорежисера.

Юрій Володимирович був активним **учасником церковного хору** та вірним парафіянином Церкви Пресвятої Трійці УГКЦ. Жодна коляда не обходилась без його участі, коли щороку хор колядував

по домівках парафії збираючи пожертви. В складі ансамблю, Юрій Мельник був незмінним учасником міських вокальних концертів. Майстерно грав на гітарі та завжди відповідав за підготовку співаників для хору.

Шкільний вальс

Окрім професійної та громадської активності, Юрій Мельник був **зразковим сім'янином**. З дружиною, Лесею Мельник, прожили щасливих 30 років в шлюбі та виховали двох гідних синів, кожен з яких обрав свою дорогу слідуючи прикладом батька: старший син — Роман, знайшов себе у математиці та IT, а молодший син — продовжує справу батька з дослідження історії, працює на телеканалі Еспресо.TV (улюблене медіа батька з 2014 року) та вчителює в Бродівській гімназії. Понад усе на світі люблячий чоловік та батько цінував сім'ю та родинні зв'язки, тож був тим стержнем, на якому трималась вся родина.

Життя Юрія Володимировича обірвалось надзвичайно раптово, **10 жовтня 2023 року**. Він залишив по собі неоціненний спадок та сотні теплих спогадів, які наповнили цю книгу. До його могили на старому кладовищі на Фільварках в Бродах ще довго будуть приносити квіти вдячні діти, учні, колеги та друзі, адже навіть після смерті його починання живуть і продовжуються наступними поколіннями.

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ В ГІМНАЗІЇ

19 жовтня 2023 року в актовому залі Бродівської гімназії ім. І. Труша відбувався день пам'яті Юрія Мельника. Впродовж дня гімназисти, випускники, друзі та колеги мали змогу переглянути відеозаписи з насиченого гімназійного життя Юрія Володимировича, адже завжди веселий та життєрадісний він часто і з радістю долучався до учнівських ініціатив.

Загалом захід відвідало більше 500 людей.

Сім'я та близькі Ю. Мельника вдячні кожному, хто долучився до заходу та віддав останню шану надзвичайно добрій та світлій

людині, яка назавжди залишиться в серці багатьох бродівчан.

Відвідувачі могли залишити фото та записки з спогадами на спеціально облаштованій стіні пам'яті. Оскільки Юрій Володимирович пішов з життя надзвичайно раптово і неочікувано – чимало добрих слів вдячності залишилися несказаними...

В цій книзі в першому розділі надруковані записки вдячності від учнів та випускників, адресовані Юрію Володимировичу, які вони залишали на стіні пам'яті.

День пам'яті

ЮРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧА

19 жовтня, впродовж всього дня, актовий зал Гімназії

Дорогі діточки,

Юрій Володимирович вас всіх дуже любив і завжди хотів, щоб вам було цікаво і комфортно вчитись в гімназії.

Він всім серцем намагався передати вам свої знання і виховати вас достойними українцями. Він радо ділився своїм досвідом, щоб підготувати вас до дорослого життя.

Він відкривав для вас світ інновацій, часто організовував учням цікаве дозвілля, поїздки та розваги. Щиро радів всім вашим перемогам і здобуткам.

Юрій Володимирович хотів би зробити для вас останній подарунок. В четвер, 19 жовтня, в актовому залі гімназії на вас чекатимуть невеличкі смаколики. Всіх учнів та випускників, яких він так сильно любив, запрошуємо залишити свої спогади та радісні фотографії з Юрієм Володимировичем на стіні пам'яті.

В кожного з нас є що згадати про нашого доброго вчителя, адже для всіх він був чудовим наставником і другом.

Проскануйте QR-код нижче, щоб переглянути відео-репортаж з Дня пам'яті

СПОГАДИ УЧНІВ ТА ВИПУСКНИКІВ

Юрій Володимирович, за вами не наплачешся. Так сильно вас не хватає, так болить цей пустий кабінет директора. Дивлюсь на фотографії учнів з вами і завжди згадую, як ви завжди мене обіймали і казали "А з тобою ми ще встигнемо зробити сто фото". І так і не встигли зробити жодної. Я вам так вдячна за вашу постійну підтримку, за віру в мене, за настанови. Ви вчили мене жити, я вчила вас робити окопні свічки, фотозони... Ви хотіли зробити для гімназії все що тільки можливо, і робили! А я, дивилась на вас і брала приклад. Голова ВГР

Дорогий Юрій Володимирович!
Ми дякуємо вам за весь час, який ми провели з вами. В наших серцях завжди буде ваша посмішка, справедлива критика та щира підтримка. Ви завжди були поруч в усі щасливі і скрутні моменти. Усі поїздки, всі виграші, які ви пережили з нами, завжди нас будуть гріти приємними спогадами. Дякуємо, що були частиною нашого життя.

Ваш "Дубограй".

Дякую директору Юрію Володимировичу. Він був найкращим тим, кого я знав. Він захищав мене коли мене хотіли позбавити. Він мене підвіз на свої машині, коли мені було погано. Я ніколи не забуду ці моменти. Дякую директоре.

Юрій Володимирович, вірю, що ви чуєте і читаєте зараз це. Коли ви заходили до нас в клас, ми завжди боялись і думали, що ви будете сварити нас. Але зараз ми б віддали все, щоб почути від вас хоч слово ще раз. Від щирого серця надіюсь, що ви будете спостерігати за нами і надалі. Особисто я, як гімназистка цієї школи, обіцяла вас не підвести. І ви будете раді бачити мої успіхи в майбутньому. А я буду вас завжди згадувати, як знавця своєї справи, справедливу і завжди щиро усміхнену людину.

Я хотів би подякувати Юрію Володимировичу за дружнє біля школи. Ще би хотів йому подякувати за постійну підтримку та за те що завжди був з нами, за його ширість і відданість.

Дякую Юрію Володимировичу за веселі моменти. За вашу посмішку. Коли ми поламали дошку і ви нам нічого за це не зробили.

Він був найщирішою людиною, на його обличчі завжди була посмішка. Він випромінював тільки позитивну енергію. Він усім бажав тільки найкращого, радів за всі наші перемоги, завжди допомагав. До нього завжди можна було звернутись за порадою. Мене дивувало, як він все встигав, адже у всіх шкільних заходах він брав участь. На превеликий жаль він вчив мене лише трохи більше місяця, але я завжди була рада йти на його уроки. Я дуже йому вдячна за його працю, яку він вкладав в школу і в учнів. Він був і залишається в наших серцях найкращим.

Стрільчук Анна 5-Б

Юрій Володимирович, був одним з наших кращих вчителів, бо зміг дати не лише хороші знання з інформатики, а і вчив нас як бути людьми, щирими, порядними, бо ж саме таким Він був і сам. Ніколи не забуду його посмішки, веселого характеру, оптимістичного ставлення до будь-яких ситуацій. Вчитель, людина, товариш, який залишиться в моєму серці в найсвітліших спогадах назавжди.

Оля Книр (Бучковська)
Випуск 2000 р.

Після уроку інформатики я залишилась в класі, тому що в мене нічого не получалось. Юрій Володимирович підійшов до мене і почав підтримувати, що в мене все получится. Допоміг, дав пораду і ця порада ще досі мені допомагає, хоч пройшло вже 2 роки.

Юрій Володимирович, завжди думаю про вас згадую одну і ту історію. У 7 класі я дуже хотіла вчитися, не виключенням був і ваш предмет. І на одному уроці в мене сталась істерика через те, що я не могла виконати одне завдання. Ви включили камеру і почали мене знімати, і сказали, що включите це відео на випускний і ми всі будемо сміятись із цього. Ви так і не включите... Я вас пам'ятаю і люблю!

Шановний Юрій Володимирович. Ми дякуємо вам за вашу працю, ви навчили нас дуже багато. Ви завжди хотіли зробити з нас людей. Ми дякуємо вам за ці прекрасні роки, які ми провели разом. Ви були для нас другим татом. Ми були нечемним класом, але ви нас любили такими якими ми є, а ми вас любили і будемо любити завжди! Ми, одинадцять класи, дуже хотіли щоб іменно ви випустили нас із школи, і нам дуже прикро, що ми будемо без вас. Ви назавжди в наших серцях. Ваш 11-Б.

Юрію Володимировичу, ви вчили мене інформатику, і в мене лишилось дуже багато спогадів. Першим моментом була наша розмова. Ми з дівчатами говорили з вами цілий урок. Ваші останні слова в цій розмові звучали так: "Дякую вам за розмову, я давно так не говорив".

Моїм другим спогадом є, коли я прийшла після прийому лікаря. Я розплакалась на плечі моєї подруги біля сходів недалеко вашого кабінету. Ви йшли у справах, але не проšli повз мене і поцікавились як справи, що сталося та розсмішили мене. Мій стан покращився. Пам'ятаю цікаві уроки інформатики з вами. Я дуже дякую вам за все і завжди буду вас пам'ятати.

Юрій Володимирович, ви обіцяли поїхати на ще один велопробіг навесні, ще пішки цілою школою йти кудись, ч вас була безліч ідей, щоб нас зацікавити. Ви хотіли зробити наше навчання простим, веселим, щоб ми йшли в школу із посмішкою. Ми всі дуже вдячні вам, шкода, що обійняти вас вже неможливо. Я вірю, що зараз ви у кращому світі без турбот і переживань. Ви були найкращим директором за всю історію гімназії. Дякуємо вам, наш любий пане директоре.

Я ніколи не забуду, як ви
якось заміняли Історію
України і як чудово
викладали інформатику.
Дуже гарно пригадую, як
цікаво ви зробили екскурсію
в підвалі гімназії для
нашої безпеки. Ви були і є
найкращим директором
за всю історію існування
гімназії.
Від учениці 5-В

Ви були найкращим директором
за весь час, коли я і мої батьки
вчилися в гімназії. Креативний,
веселий, чесний. Завжди підтримував
та ініціював всякі свята і заходи.
Завжди любив дітей і їх підтримував.

Юрій Володимирович назавжди залишив про
себе теплий спогад в моєму серці. Я вдячна
Богу, що мала змогу бути вашою ученицею, а
також вдячна за можливість виступати із вами
на одній гімназійній сцені. Ніколи не забуду
вашу віру і підтримку перед нашими спільними
виступами. Ми не видороли першість, проте ви
навчили, що перемога — це не головне, і що
програш — не кінець, а поштовх рухатись далі.
Ця ваша порада допомагає мені і зараз. Важко
змиритись із цією втратою. Щирі співчуття, та
світла пам'ять вам Юрію Володимировичу.
Лугова Оксана

Назавжди ви залишитесь
в наших серцях, ви були
найкращим та найріднішим
директором. Я дуже вдячна
вам за вашу любов, турботу
до учнів гімназії та підтримку.
Ви завжди старались зробити
все можливе для комфортного
навчання та вкладали в це
дуже багато зусиль. Дякую
вам за всі уроки, які ви дали
нам. Вічна пам'ять Юрію
Володимировичу.

Кононенко Дарина 4-Б

Я дякую директору
за гарних вчителів,
за те що у нас було
багато поїздок.
Дякую, що ви
просто були з
нами. Ще директор
гімназії був дуже
добрим до першаків.

Дякую нашому любому
директору за те, що
він в будь-якій ситуації
підтримував нас, та
нічого не забороняв,
дякуємо йому за все.

Шановний Юрій Володимирович. Ви назавжди залишитесь в
наших серцях тільки з хорошими спогадами, оскільки нічого
поганого ви нам ніколи не зробили. Нам вас не хвататиме.
Кожна комп'ютерна поломка не виправлялась без вас... Ви
були таким директором, до якого було не страшно підійти
та запитати про будь-що. Дякую вам за все. Ви назавжди
залишитесь для всіх гімназистів людиною з великої літери.

З безмежною повагою Чобіт Остап, учень 5-Б

Я ніколи не забуду тепле відношення Юрія Володимировича. Колись я розказувала вірш на конкурсі і в нагороду він подарував мені блокнот, я досі ним користуюсь.

Шановний Юрію Володимировичу. Дякую вам, що Ви були у нас. Ви були дуже класним директором. Я вас ще добре не знаю, але мій брат казав що ви були дуже хорошим. Моєму братові ви подарували циркуль, це був для нього дуже класний і дуже необхідний тоді подарок. Мій брат буде завжди про вас пам'ятати, не тільки він а і ще я. Дякуємо вам сильно.

Соха Христина 1-Б клас.

Шановний Юрій Володимирович, ми дякуємо вам за ці роки, які ви провели з нами!!!

Хоч наш клас і не є найкращим, ви робили все для того, щоб він таким став. Нам дуже прикро, що так і не здійснили вашої маленької мрії — не стали гарними учнями. Але я думаю ви все одно нас бачите і слідкуєте за нами.

Дякуємо вам за все!!!

Пам'ятаю як кожного дня я йшла дорогою до школи, а Юрій Володимирович проїзжав на своєму велосипеді повз мене і завжди вітався першим і дотепно жартував про погоду. Досі не вірю в те, що його вже немає...

Я дякую нашому директору за те що він вмів організувати олімпіади. Він особисто мені зробив клас-рум, щоб я заходив на уроки, я йому дуже за це дякую.

Я дякую Юрію Володимировичу за те, що він не покликав мою маму до школи через те що я провинився.

Я запам'ятав як гарно нас зустрічав директор на коляду в 4-А класі, і за це ми йому дуже вдячні. Також за те, що вивчив наших батьків.

Я дякую директору за те що він хотів, щоб наша школа була найкраща в світі!

Дубас Олег
2-А

Я дякую директору за те, що він дуже любив дітей, влаштовував багато поїздок і заходів, сам їздив з дітьми і багато працював.

Шановний Юрій Володимирович, дякуємо вам за прожитий час з учнями та вчителями, дякуємо за те, що ви були нашим директором і тримали нашу школу на своїх плечах. Ми ніколи не забудемо, як ви підтримували учнів і вчителів. Мій брат також був вашим учнем і дуже вас хвалив.

Юрій Володимирович, ми всі дуже вдячні за все, що ви зробили для нас. Без вас у гімназії дуже пусто та сумно. Ми вас дуже любимо та будемо любити завжди. Дякуємо вам за все. Ви назавжди у наших серцях.

Юрій Володимирович, я дякую вам за те що ви зробили для нашої великої сім'ї — гімназії. Ми дуже вас цінуємо і любимо. Дякую за вклад в гімназійну Ватру. Якщо б не ви, гімназія б так ніколи не розквітла. Дякую за те, що ви завжди допомагали мені. Хоть ви нас і не вчили, але дуже пам'ятаємо ці веселі ваші заміни. Ви дуже багато чого нас навчили!

Юрій Володимирович для нас був як батько. Він завжди допомагав нам коли це було потрібно. Підтримував та старався зробити якнайкраще.

Дуже дякуємо, за те, що ви для нас родили. Ви дали нам натхнення до навчання, ви дали нам зрозуміти, що школа це другий наш дім. Любимо вас і ніколи не забудемо. Назавжди в наших серцях.

Свічка вашого життя згасла несподівано і передчасно... але в нашій пам'яті залишаться світлі спогади про хорошого вчителя безвідмовного і доступного 24/7 директора, хорошого господаря і життєрадісну людину. Спочивайте з Богом, Юрію Володимировичу. Пам'ять про вас буде жити вічно! Татаренко І.Б

На жаль, нас спіткали сумні часи, але ми назавжди запам'ятаємо Юрія Володимировича усміненого та привітного. Він був класним наставником, учителем, та перш за все хорошим директором. Вмів підтримати та ніколи не відмовляв в проханні про допомогу. Назавжди в серцях учнів 5-А класу.

З поміж численних прикладних талантів Юрія Володимировича один запам'ятався на все життя. Це вміння слухати і чути людей. Дякуємо за все!

Хочемо висловити вам величезну подяку за все, що ви для нас робили! Дякуємо, що завжди допомагали нам у всіх питаннях і за те, що не відмовили нам у допомозі. Ви були одним із найкращих і ви заслуговуєте на вищу шану і гарну думку про вас!

5-Б клас

Юрій Володимирович, ви завжди були найкращим, завжди були на висоті. А коли заміняли в нас урок у 6 класі, це була найкраща інформатика... А коли садили дерева, квіти. Ви були тим директором, який завжди був з дітьми. Ми завжди знали до кого звертатись — до Вас.

Ось і немає з нами чудової людини. З великим співчуттям висловлюємо свій крик болю... Завжди усміхнений, привітний, добрий, завжди підтримував нас. За ці роки праці Юрія Володимировича суттєво змінилось шкільне життя. Дійсно він дуже багато зробив для гімназії і рідного міста. Сумуємо, пам'ятаємо... Дорогий Юрій Володимирович, ви завжди залишитесь у наших серцях.

Від учениці 5-А класу

Дякуємо вам за вашу доброту. Я почала вчитись в гімназії минулого року. Та цей навчальний рік був найкращим для мене. Стільки всього цікавого, і все це організували ви. Юрій Володимирович, ви були прекрасною людиною і найкращим директором. Ми вас дуже поважаємо! Ви найкращий! Адамович Юлія 2-А клас

Наш директор назавжди залишиться в наших серцях. Я пам'ятаю, як він приходив в наш клас і відповідав на любі наші запитання, які нас цікавили.

Я завжди хотіла сказати Юрію Володимировичу, що він дуже щирий і добрий, але ніяк не наважувалася. Мені дуже шкода, що його не стало. Нїби все було добре, і в один момент просто не стало. Ви назавжди залишитесь в наших серцях. Батенчук Юлія 4-Б

Дякую за незабутню мандрівку на фестиваль в Яремче. Вона для мене була першою, а для вас — останньою... Завжди будемо пам'ятати і вас...

Дякую Юрій Володимирович за те, що ви пройшли з нами такий шлях. Ми були нашими найближчими сусідами у школі по кабінетах. Я пам'ятаю, як ви проходили до нас в клас, щоб сказати нам щось і ви завжди говорили ці слова з усмішкою на обличчі. Нам прикро, що в нашій школі сталося таке горе.

Від 3-Б класу

Я пам'ятаю як діти виступали, а наш директор їх підтримував. Директора ми застали тільки на 2 роки. Співчуваю цій родині Юрія Володимировича. Ви були хорошим директором та класним вчителем інформатики. Дякую вам за все.

Доленюк Єва

Я не дуже любив інформатику, і тому дуже дякую за "12" в журналі, які ви поставили, хоча я пропускав уроки. Я пам'ятаю наші спільні велопробіги, спільні поїздки. Я справді ціню цей час, який ми провели разом. Я пишу це у шкільній формі так як ви просили, я був в ній і на похороні. Я не люблю її, але ваше прохання зараз виконую. Пригадую, як ви сміялись з моїх жартів, це мені подобалося. Згадую момент, коли ви вручали мені атестат за 9 клас, ви потиснули мені руку, і я вас запитав "Можна тепер я завжди буду з вами здороватись?", ви відповіли "Та я ніколи не забороняю!". У нас дуже багато гарних спогадів. Дуже шкода, що ви не поїхали з нами в Німеччину. Я дякую вам за все, що ви для мене зробили. На цьому випускному 2024 завжди буде не хватати однієї людини, і я дуже шкодую, що ця людина це — ви.

Стебник Максим

Юрій Володимирович, ви були чудовою людиною. Поганого про вас не згадаєш. Я дуже вдячна за все, що ви для нас і для гімназії робили. Ми всі дуже сумуємо і любимо вас. Ви були людиною слова. Завжди допомагали якщо щось потрібно. До вас завжди можна було прийти і попросити щось, сказати все, що маєш на душі. Ви завжди підтримували всі наші починання і завжди були за нові ідеї. Я досі не вірю в це горе. Ми вдячні вам за все.

Дякую вам за все, Юрій Володимирович. За те, що були з нами завжди навіть коли ми зробили щось погане, і ви не сварили нас за це. Ми 2-А клас ніколи не забудемо вас, найкращий наш директор.

Юрій Володимирович був самим добрим і хорошим директором за всю історію. Завжди старався щось робити для школи. Дякую вам за те, що ви у нас були.

5-А

Дякую за все, що ви зробили для школи. Ви були для нас дуже дорогою людиною. Ми завжди будемо пам'ятати про вас і про те, що ви зробили для нас. Ви зробили дуже багато того, що не змогли зробити інші. Дякую, що ви зробили нашу школу тільки кращою.

Марія 4-Б

Ми завжди будемо пам'ятати вашу ширшу посмішку та підтримку. Дякую вам, за те, що ви навчили нас жити гідно, за ваше наставництво. Ми завжди будемо пам'ятати вашу доброту, і те, що ви робили для гімназії. Будемо згадувати хороші моменти з вами, які залишаться в нашій пам'яті назавжди.

Учні 7-А класу ваші випускники.

В мене є різні спогади про Юрія Володимировича. Проте, спільним для всіх них є те, що вони всі хороші. Остання наша розмова відбулася давно, на весіллі його похресниці Олени. Усі танцювали, а ми розговорились. Він сказав мені, що я дуже змінився після школи, очевидно в кращу сторону. Тоді це мене не лише потішило, але й дало розуміння, що я як людина рухаюся в правильному напрямку, і за це я дякую Юрію Володимировичу, що він це побачив. Він був дуже хорошою людиною, і завжди залишиться в наших серцях.

Юрій Ільків, випуск 2010 року.

У кожного з нас є свої світлі спогади про вчителя інформатики Юрія Володимировича... Він любив свою роботу та професію, цікаво проводив уроки інформатики, підтримував ініціативи, дав нам хороші базові знання та дуже терпляче ставився до кожного з нас, ніколи не кричав, хоч ми не завжди були слухняними. Я пам'ятаю його веселим та з доброю посмішкою на обличчі.

Ільдар Діхтяр, випуск 2010.

Дорогий Юрій Володимирович. Ви завжди були добрим прикладом для нас і для всієї школи. Ви завжди пишалися нами і вірили в нас. Навіть коли в нас були грішки, ви приходили до нас в клас завжди з посмішкою на обличчі, бо знали, що ми виправимось і ви будете пишатись нами.

У кожного болто своя правда. У кожної слюзи своя історія. Крапку в історії свого життя ви не встигли поставити. На жаль. Але я впевнена, що все те чим ви щиро ділились: простотою, щирістю, людяністю, працьовитістю, запалом та відданістю в своїй праці, — обов'язково залишиться в наших серцях.

Вескера О.

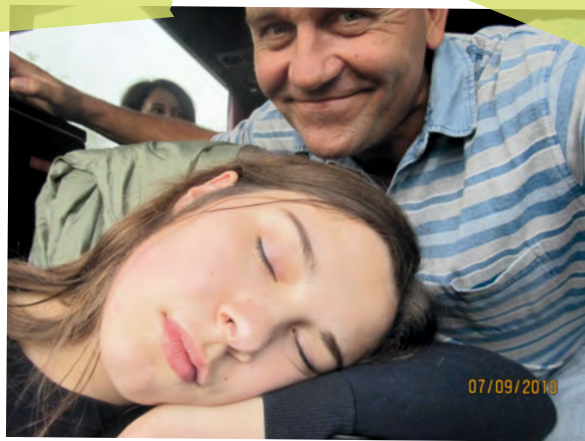
Юрій Володимирович був натхненником для своїх учнів. Саме таким він запам'ятався і мені. На уроках інформатики, я вперше познайомився з програмуванням. Завдяки його науці та наставництву моє зацікавлення до алгоритмів та коду зростало, а далі вже перші олімпіади, нові завдання та виклики. І зараз — це моя професія. Дякую, пане Юрію, за відчинені двері у світ "нулів і одиниць"

Вескера Володимир, Випуск 2010

Катерина Мартинишин, випускниця 2010 року

Пам'ятю перший урок інформатики з Юрієм Володимировичем. Його історії про перші комп'ютери, з якими він працював, про те як вони працювали, які команди виконували, як взагалі це було влаштовано. Для мене це тоді було "Вау". Завжди усміхнений і веселий, завжди з купотою ідей. Досі не віриться, що це у минулому часі...

Юрій Володимирович — це світло, позитивний настрій, новизна, мотивація до самовдосконалення. Я починала свою педагогічну діяльність разом з цією світлою людиною. Він — шойно після студентської лави, молодий, завзятий, повний енергії і з великим бажанням інформатизації освітнього процесу в гімназії. Був одним із тих, хто творив історію сучасної гімназії. Дякую за все!
Степа С.М

Шановний Юрій Володимирович, дякуємо вам за доброту, ви були дуже ввічливим і щедрим. Ми будемо пам'ятати вас і ніколи не забудемо. Дякуємо вам за вашу чесність, ви були хорошим директором, вчителем, колегою, другом, татом. Ми не забудемо вас.

Микитюк С.

Я пишу вам ще один лист. Ви були найкращим Директором, ми любимо та поважаємо вас. Надіюсь, що ви на небі в доброму світі, що вам там добре і до вас дійшов цей лист від усього мого серця.

Я хотів би написати, що Юрій Володимирович був дуже хороший і добрий. На дистанційному навчанні було цікаво і весело навчатись. Дуже не хватає Юрія Володимировича. Було дуже важко, коли його не стало. Дякую за все, за посмішку і гарні емоції.
Голубович Андрій

Дякую директору за ці щасливі роки. Ви нас завжди любили, а ми вас поважали. Ці два роки запам'ятались на все життя, і тривоги і навчання і спорт, було все. Дякую вам за все.

Глемба С.

Юрій Володимирович запам'ятався дуже щирою людиною. Коли я бачила його, він завжди був усміхнений. Це та людина, яка не буде когось принижувати, ображати. Він зробив дуже багато для нашої гімназії. Завдяки йому наша школа є відомою. Дякую йому за все! Він був найкращим! Ми будемо дуже сумувати. Назавжди в наших серцях.

Юрій Володимирович був самим кращим директором. Я дуже вдячна, що саме він був в нас директором. Юрій Володимирович завжди хотів, щоб в гімназії все було добре і старався, щоб багато чого було нового. Дякую за те, що ви були з нами.

Ваш 4-Б

Я пам'ятаю, як Юрій Володимирович любив дітей, хотів всього найкращого для них, старався, любив і підтримував кожного. Тримав порядок в школі, щоб все було на найвищому рівні. Я пам'ятаю, як Юрій Володимирович любив, коли до нього приходили діти колядувати, щедрувати, сіяти. Він по життю був щасливою людиною. Юрій Володимирович, ви найкращий, і назавжди залишитесь в моєму серці.
Романюк В.

Хочемо виразити вам шану та подяку за все, що ви для нас робили! Дякуємо, що завжди допомагали нам у всіх наших питаннях і за те, що ніколи не відмовляли в допомозі. Ви були одним із найкращих вчителів і ви заслуговуєте лише на вищу шану і гарну думку про вас!
Каріна 5-Б

Юрій Володимирович був щедрою людиною, він був також дуже добрим. Він вмів зрозуміло висловити свою думку і донести її до учнів. І вмів правильно підбадьорити учнів.

Директор був дуже хорошою людиною. Він завжди буде у наших серцях. Він завжди підтримував нас. Директор приходив до нас і замінював інформатику. Я пам'ятаю коли, ви вручали мені грамоту.

Віолета Прищевська 2-В

Коли гімназія стала нашою альма-матер, ви стали нашим другим батьком. Батьком десятків гімназистів, та братом наших вчителів. Ви були поряд, ви завжди підтримували нас. Давали нам поради та величезний поштовх вперед. Дякуємо за все, що ви зробили для нас. Та я досі не вірю, що вас немає поряд. І нколи йду по коридорі і чується ваш голос. Гімназійні стіни запам'ятали вас назавжди. Ви у наших серцях.

Юрій Володимирович, мені дуже прикро, що ви пішли з життя так рано, ви були прикладом для нас, я ще ніколи не бачив такої працелюбної і оптимістичної людини, як ви. При кожній зустрічі ваша посмішка не сходила з обличчя. Ви робили все від себе можливе, щоб наша школа ставала все кращою і кращою, ви любили нас, а ми любили вас. У вас було дуже багато планів на подальше життя, ви були життєлюбом, ви дуже любили дітей і вам було легко з ними, ви були чудовим вчителем, чудовим директором, чудовим наставником, і найважливіше — ви були справедливою людиною. Я ніколи не забуду вас, ви були на кожному шкільному заході, ви любили нас, ви любили школу. Ви назавжди в моєму серці.

Шановний Юрій Володимирович, я хочу подякувати вам за ваші старання зробити нашу гімназію кращою. З-б обіцяє бути кращим і таким, яким ви хотіли нас бачити. Дякуємо вам за все!

Найбільше запам'яталося, як після уроку ми з дівчатами залишилися і дуже довго говорили з Юрієм Володимировичем про життя і про навчання і після розмови він сказав: "Я дуже дякую вам дівчата, я давно ні з ким так не говорив". Він завжди вірив в нас і підтримував. Назавжди в нашій пам'яті і серцях.

Дякую Юрію Володимировичу за його любов, турботу, повагу і розуміння до дітей. Дякуємо, що проводив стільки часу з дітьми, що робив чудові заходи і свята в наших стінах. Дякуємо що він розумів нас, і завжди хотів бути до нас ближче, ми дуже це цінували і досі цінуємо. Дякую Юрію Володимировичу за його позитив, веселість, він був дійсно чудовою, веселою, дуже розумною і мудрою людиною. Дякуємо йому за все, що він для нас зробив.

Дякую вам, що вчили мого брата. Я впевнена, що ваша праця дуже допомогла багатьом в їх подальшому житті. Ніколи не забуду вашу любов до учнів та доброти. В Юрія Володимировича була чудова фантазія та повна купа цікавих ідей, які він прагнув реалізувати... Дякую вам за все.
Гончук. В.

Надзвичайна втрата ...

Всі, хто хоча б раз спілкувався з Юрієм Володимировичем, знають якою Великою Людиною він був. Вічна і світла пам'ять, Вам Юрію Володимировичу!

Я Вас пам'ятатиму!

Оксана Голуб. Випуск 2017

Юрій Володимирович був доброю людиною. Я назавжди запам'ятаю, як він мені вручав сертифікат з малих предметних олімпіад. Він дуже багато чого зробив для нашої школи.

Він був дуже хорошим директором, він обіцяв ще один велопродіг, він вірив в нас, він хотів тільки найкращого для нас. В нього було безліч ідей, щоб зробити школу кращою. Він дуже хотів і старався зацікавити нас в навчанні. Я вірю, що він зараз дивиться і досі вірить в нас. Ми вас дуже любимо.

Хочемо вам сказати велике
дякую за те, що змогли
витратити на наше
виховання безліч своїх сил,
свою любов і терпіння.

Юрій Володимирович возив нас на
олімпіади, помагав з підготовкою,
розтлумачував незрозумілі деталі.
Пам'ятаю, як кс-кч грали на перервах,
писали з Василем ігри, алгоритми,
програмки для ардуіно, якимось після
уроків навіть приходили просто кодити.
Назар Надорожняк, випускник 2014 р.

Якщо коротко казати, то Юрій Володимирович був одним
з найкращих вчителів, що у мене були. Він давав базові
знання, які стосувалися не лише його спеціальності, а й
загалом розуміння життя. Його поради були корисними
і після школи. Як людина — він був прогресивним та
ніколи не стояв на місці. Цікавився тим, що робиться в
світі. Якщо пригадати щось веселе, то я, мабуть, ніколи
не забуду, як він казав мені з Назаром: «Не розлагайте
колектив!», коли ми на уроках інформатики вмикали
комп'ютерні ігри, адже програму, що проходили всі в
класі, ми з Юрієм Володимировичем давно були пройшли
на додаткових заняттях.

Василь Яворський, випускник 2014 р.

Юрій
Володимирович,
дякуємо вам за всі
гарні події і заходи в
школі, за 1 вересня,
за гарну школу і за
все інше, що важко
перелічити.

Шановний Юрій
Володимирович. Дякую вам,
що ви були у нас. Ви були
дуже хорошим директором
для нас. Ми дуже вас
любимо та поважаємо. Ми
ніколи вас не забудемо.

Главацький Богдан 1-Б

Часто бував на факультативах Юрія
Володимировича. І до олімпіад готувався,
і повчитися щось нове приходив, а часом
і з однокласниками ходили, щоб просто
побалакати. З цього всього найбільше
пригадується його неабияке вміння
зацікавити до вивчення програмування і
пояснити складні речі. Ці факультативи
стали однією з причин, чому я пов'язав своє
життя з інформаційними технологіями.
Протягом своїх університетських років
уроки Юрія Володимировича мені ставали
не раз в пригоді.

Максим Мартин, випускник 2016 р.

Юрій Володимирович був
світлою і ввічливою людиною.
Ви були гарним директором.
Дякую вам за все, що ви
зробили для гімназії. На
жаль, всі ваші задуми і мрії
ви не встигли реалізувати,
але дуже багато встигли
зробити. Дякую вам ще раз.

2-Б

НАЗАР ОСТРОВСЬКИЙ

Випускник 2004 року

Легенда Бродівської гімназії ім.І.Труша.
Викладач і Людина з великої літери!

Я познайомився з Юрієм Володимировичем в далекому 2001 році. Він був першим, хто відкрив нам, першим гімназістам, великий світ інтернету і персонального комп'ютера! Він був веселим і дружнім, але водночас строгим і дуже справедливим і міг легко дати прочуханки, як було за що...

Остання наша зустріч була перед тим, як Бродівська міська рада голосувала за ліцеї, він тоді дуже втішився моєму візиту і моєму інтересу до того питання і в деталях пояснив мені всю ситуацію з ліцеями, всі підводні камені і проблеми...

Я запам'ятаю Юрія Володимировича саме таким, як на фото — життєрадісним оптимістом за своїм робочим столом в класі інформатики...

Вічна пам'ять і щирі співчуття рідним і близьким!

ЮЛІЯ БИЦЬ (ОСТАПЧУК)

Випускниця 2000 року

Юрій Володимирович — це яскравий приклад того, якою повинна бути Людина. Адже людиною він був хорошою, доброю, порядною, ініціативною, людиною, доброзичливою, справедливою, щирою... Ще можна багато називати якостей, якими він нам запам'ятався. Пишаюся тим, що була його ученицею!

Він познайомив нас з інформатикою в прямому сенсі цього слова, адже ми були тими учнями, які вперше побачили комп'ютер, мишку, ми дивувались тому, що коли рухаєш

мишку на екрані рухається курсор. Він вмів із посмішкою пояснити будь-яку тему. За що йому велике дякую!

Він був просто ЛЮДИНОЮ!!! Простою людиною!!!

Щиро співчую рідним і гімназії, бо і гімназія, і рідні втратили чудового батька...

На фото
урок математики
в 11-А класі
13.09.1999 р

ТЕТЯНА КУЩ

Випускниця 2000 року

Вже пройшло понад 20 років, з того часу як я закінчила школу, проте часто згадую уроки інформатики, які були орієнтовані на майбутнє. Та і діджиталізація гімназії в Бродах почалась з Юрія Володимировича ще задовго до того, як вона стала всеукраїнським явищем (перший сайт, перший емейл, курси

для вчителів тощо...) А по комп'ютерах та моніторах, які були в кабінеті інформатики, можна було вивчати історію розвитку комп'ютерних технологій. Пригадую нові монітори, на яких ми вчилися в 90-сті і по двоє, і по троє за одним, і по черзі боязко натискали на клавіатуру. Програмування та кодування інформації 0 та 1 для мене досі залишаються незбагненим, проте я добре запам'ятала науку Вчителя, що при наборі тексту пробіл ставиться після розділового знаку (коми, крапки та ін), а не перед ним.

Пам'ятаємо Юрія Володимировича за професіоналізм, за доброту, позитив, людяність, щирість у спілкуванні з учнями та випускниками. Співчуття гімназійній родині, сім'ї, друзям.

На фото мій перший в житті комп'ютер

АНДРІАНА КІРИК

Випускниця 2018 року

Це були перші дні повномасштабної війни, і кожен хотів допомогти як міг. Ми дізнались, що наша школа буде приймати біженців зі сходу і пішли з дівчатами в гімназію, щоб допомогти все облаштувати для їхнього проживання. Ми носили матраци в класи і застеляли кожен, щоб на них було комфортно спати та й загалом старались створити хороші умови для перебування.

Юрій Володимирович також нам допомагав. Він організував роботу так, щоб кожен був задіяний по максимуму і всі ми разом справились доволі швидко і зробили великий об'єм роботи.

Згадую цю історію з особливим теплом і певною гордістю, що стала частинкою такої корисної і доброї справи.

Yuriy Melnyk 🤝 відчувається божевільно разом з Наталією Грицаїшин та ще 7.

26 лютий 2022 р. · 🌐

Сьогодні дуже гарно попрацювали. Не скажу для чого, і не покажу як. Попрацювали для УКРАЇНИ, за її минуле, і для її МАЙБУТНЬОГО. Дякуючи небайдужій громаді міста ми отримали велику гуманітарну допомогу, якій треба було дати "раду". Нас було багато: вчителі, просто працівники, і, найголовніше, наша майбутня еліта - наші (вибачте за тавтологію, я математик, а не філолог) ВИПУСКНИКИ. Їх ніхто не кликав. ВОНИ ПРИЙШЛИ САМІ. Прийшли захищати свою державу, прийшли боронити своє майбутнє, прийшли тому, що просто прийшли. Це - найкращий результат у Вчителя, у спільноти, у Держави. Всіх не записав 😊. Проте ДЯКУЄМО ВАМ Олена та Софія Окунські, Валя та Дмитро Авдеєнки, Софійко Горобійовська, Андріана Кірик, Христинко Волощак, Денисе Казмірчук, Іване Лозовий, Наталя Гайдук. А ще щира дяка нашим вчителям які змогли доєднатися до акції і перетворили цей "бардак" (інших слів просто немає) в готель з 5#####. Разом - ми сила, і можемо горнути гори! Слава Україні - Героям слава!

👍❤️🤝 116

6 💬 10 ➦

Подобається

Коментувати

Поширити

МИКОЛА ГУДИМА

Випускник 2009 року

Важко і нечесно вибрати щось одне і місце у вас там не вистить на всі мої спогади... Вчитель... Сусід ... Батько мого друга... Життя його обірвалося несправедливо раптово і занадто швидко...

Зміна школи – дякую за підтримку цього рішення – воно було правильним!

Перший комп'ютер.

Навіть велосипед, ми купували разом.

Моя поломана нога і Ваші уроки з алгебри (добре що збоку не було гострих предметів) – дякую за терпіння. "Микола, де ти то взяв??? Я що тебе хіба так вчив??? =)".

lim tgx/x - Добре, що хоч тепер розумію, нащо ви все так мені розписували. Дякую.

Ваш завжди відкритий кабінет: «Скільки треба – стільки і сиди, буду тут поки не закінчиш...»

Майже кожен мій відліт в Німеччину, а також приліт – ви були зі мною.

І знову ваші уроки, але вже онлайн...

А тепер цей текст... його можна писати ще довго... Ким ви були для мене? Чесно, не знаю, мабуть людиною, яка була завжди поруч! – другом, який завжди був поруч! Дякую за все...

Дякую вам за хорошу настанову моєму хлопцю: "Коля, тільки українські дівчата, тільки наші!" Так і сталося.

Яна

СОФІЯ ГОРОБІЙОВСЬКА

Випускниця 2008 року

Останній раз коли я Вас побачила був випускний вечір у Вашій улюбленій гімназії. Ви тоді дуже міцно мене обняли і попросили надіслати вам фотографії. Саме тому я тоді так багато вас фотографувала. Вже на наступний день я показувала вашому сину Тарасу ці фотографії. На більшості з них ви були такі усміхнені. Завжди це буду пам'ятати.

А з якою посмішкою ви нас зустрічали, коли ми приходили до гімназії волонтерити, коли почалась повномасштабна війна. Ви так тішились, що в гімназії, за вашими словами

“такі свідомі випускники”. Ви часто говорили “нехай це буде тавтологія, але ви наші випускники”. А скільки спогадів з сплавів, всі такі позитивні. Як ви завжди чистили картоплю і казали, щоб я помагала. Як ви нас “фоткали для доказів” з бутылками алко***, які ми нишком проносили під час мандрівок з собою.

P.S Тих фотографій так і ніхто не бачив.

Багато спогадів, та це все, що залишилось...
Ваша відсутність — це величезна втрата для кожного. Любимо вас.

*Фото: Юрій Володимирович
виступає на випускному
2023 року*

СОФІЯ ТА ОЛЕНА ОКУНСЬКІ

Випускниці 2018 року

В останні дні лютого 2022 року всі було дуже розгублені і шукали як допомогти, де прилаштуватись для спільної справи. Ми побачили оголошення про курси першої домедичної допомоги, які мали проводитися в гімназії, та вирішили долучитися, щось пригадати та навчитися. Власне після закінчення цього тренінгу ми дізналися, що збирається допомога та організовуються місця для біженців.

Тоді і питання не стояло, що робити далі, ми привезли необхідні речі і просто допомагали. Пригадуємо, як Юрій Володимирович зайшов у 11-й кабінет і дуже зрадів, коли всіх нас побачив, було помітно що він відчуває гордість за наші дії та бачив у них значно більше ніж просто фізичну працю. Тоді ми говорили з ним, про те, що було і що буде, з надією, що війна ось-ось закінчиться. А потім ми продовжили роботи те,

Yuriy Melnyk
25 лютий 2022 р. · 🌐

До уваги всіх бажаючих!
В приміщенні гімназії о 16.50 та 19.00 25 лютого пройдуть навчання з першої медичної допомоги. Запис за номером 0938593871. Групи до 20 осіб. З собою мати лінійки різного розміру, олівці різного розміру, косинки, шалики тонкі, бинти, марля по можливості. За потреби курси будуть продовжені завтра. Записуйтесь.

 28 15

 Подобається Коментувати Поширити

що могли на той момент. Після цього дня ми ще не раз бачили Юрія Володимировича в гімназії. Не зважаючи на те, що він був заклопотаний багатьма справами, він завжди знаходив хвилинку поспілкуватись, підтримати та підбадьорити у ті тривожні дні.

Yuriy Melnyk 😊
27 лютий 2022 р. · 🌐

почувається вдячно разом з Наталією Грицаїшин та ще 7.

Маленький звіт без фото, прізвищ і місцезнаходження. Отож на 4 день доленосного тижня: 1. Заселили, нагріли, нагодували гарну купку вже трохи бородатих, але бадьорих і рішуче налаштованих людей. 2. Вчергове навчили перших і найголовніших правил надання першої медичної допомоги (>40 осіб). Аудиторія щодня збільшується. І це тішить. Завтра продовжуємо. 3. Задіяли місцевих "хакерів", які продуктивно "валять" сайти ворога. 4. Відновили виготовлення захисних маскувальних сіток. 5. Продовжуємо накопичувати речі першої необхідності для людей, змушених рятуватися від московської нечисті. Готові хоч завтра розгорнути спальний пункт. Все це - небайдужі мешканці міста Броди, а найголовніше що мене дуже тішить, наші випускники і старшокласники. Переремогти нас НЕМОЖЛИВО!

   90 7 коментарів 6 поширень

 Подобається Коментувати Поширити

ОЛЕКСАНДР БУРДЕЛЯК

Випускник 2024 року. Волонтер, активіст.

Людей об'єднують ідеї!

Одного зимового дня, замість шкільних уроків, я пішов на бігові лижі, одним словом, — «прогуляв». Вже по обіді, повернувшись в місто, зайшов в кав'ярню аби зігрітися гарячим напоєм. На мій подив, там я зустрів свого директора Юрія Володимировича, який любязно мене «прийняв». Ми довго з ним сиділи та розмовляли, хоча я очікував зовсім не такого прийому, все ж таки, це — директор, а я — прогуляв уроки.

На відміну від багатьох вчителів, він завжди ставав на місце учнів та розумів нас. Я ділився з ним усіма проблемами з погляду учня, які бачив в школі, а він вислуховував і знаходив конструктивні рішення. Він був одним із тих, до кого хотілось іти за порадою, за допомогою. Я, в жарт, називав його «Менеджером розвитку гімназії», на що він завжди сміявся. Та ці слова не були пустозвучними, він покладав всі зусилля, аби гімназія ставала кращою.

На жаль, 24.02.2022 всі українці прокинулись у зовсім іншій ситуації. Всі наші задуми, плани на майбутнє, ініціативи перервала росія, яка прагнула нас поневолити. Я довго не був у гімназії, проте пройшов певний час, ситуація почала ставати зрозумілішою. Зайшовши в стіни рідної школи, я її не впізнав. Вона перетворилася на справжній вулик, де мешкали

біженці чи військові, а шкільний спортзал — на хаб для гуманітарної допомоги.

Окрім впровадження прогресивних звершень в гімназії, Юрій Володимирович постійно залишався громадським активістом. Він радо підтримував ідеї, які були корисними та позитивними для суспільства. У гімназії зародилося багато волонтерських проєктів: організовували плетіння сіток, навчання по домедичній допомозі та всебічна допомога армії всім чим, тільки могли.

Я досі з сумом згадую, останній проєкт, який планував розпочати з Юрієм Володимировичем. Війна інновацій вимагала і від волонтерів йти вперед. На цей час ми отримали від партнерів з Німеччини два 3d принтера. Та вже мали ідею, як їх застосовувати не лише у навчанні, а й з користю для військових. Проте доля перекреслила наші плани..

Юрій Володимирович живе у нашій пам'яті, а його настанови назавжди залишаться з нами. Але найголовніше, що жива його ідея, в якій він був теоретиком і безпосереднім практиком. Гімназія надалі розвивається, в ній навчаються найталановитіші учні, в яких він завжди вірив!

Yuriy Melnyk

28 лютий 2022 р. · 🌐

...

Звітую про 5 день національного спротиву в Бродівській гімназії ім. І.Труша. 1. В гімназії і спортивному залі - вулик: мікс з вчителів, учнів, випускників, вчителів шкіл-сусідів, наших мамусь, татусів, бабусь, дідусів, і, просто, бродівчан. Всі чимось зайняті, вже з оптимістичним настроєм, хочуть щось робити. 2. В спортивному залі - порядок. Все посортовано, укомплектовано і чекає на використання. Дякую небайдужим вчителям, учням, випускникам нашим і не нашим. 3.Плетення сіток розвертаємо в промисловому масштабі. Сьогодні мали 3 площадки, завтра збільшимо до 6. ЦЕ ЗАВТРАШНІЙ ОСНОВНИЙ АКЦЕНТ. Відправили нашим захисникам перших два комплекти. 4. Курси першої медичної допомоги виходять на новий рівень: одночасно проводили навчання в 2 групах. Зважаючи на ситуацію ВКЛЮЧИЛИ В КУРС ОСНОВИ РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ. 5. 500 000 іспаномовних мешканців планети Земля сьогодні віртуально були присутні в стінах гімназії, почули і побачили нашу підготовку, нашу згуртованість і величезне бажання протистояти агресору.

👍👏 47

3 🗨️ 3 ➡️

МАКСИМ ФЕДИК

Учень 8(4)-А класу.

Одним з найяскравіших спогадів була поїздка до Львова на олімпіаду з ІКТ в лютому 2023. Тоді ми з Юрієм Володимировичем їздили вдвох. В потязі ми з Юрієм Володимировичем розбирали деякі задачі, а після олімпіади він провів міні-екскурсію зимовим Львовом. Це був чудовий і насичений день,

дякую Юрію Володимировичу за цей та інші чудові спогади!

Завдяки заняттям з інформатики я став відповідальним, почав креативно мислити і значно покращив свої вміння з програмування, а олімпіади допомогли не боятись труднощів і завжди йти до своєї мети.

Дане фото було зроблене на Конкурсі з Програмування Пам'яті Юрія Мельника в березні 2024 року, де я здобув призове місце.

Скануйте QR-код щоб дізнатись більше про Конкурс з програмування пам'яті Юрія Мельника

На фото ми з Юрієм Володимировичем збирали допомогу для наших захисників і готували її до відправлення.

АНАСТАСІЯ ТИМУСЬ

Випускниця 2020 року.
Постійна авторка статей газети
«Ватра» впродовж 2014–2020 років.

*«Я не знаю, хто для нас це зробить вночі,
— тихо й з сумом в голосі сказала мені
викладачка, — Думаю, ніхто. Це кінець».*

Пряма мова, звісно, відтворена не з усіма точностями: цей вирваний елемент з бесіди звучав у вже далекому 2017-му. Це вже вдруге ми брали участь в міжнародному фестивалі «Зося», що регулярно відбувається у Славутичі (Київська обл.). Тоді наша невеличка команда, до лав якої входила я, моя однокласниця та редакторка газети, змагалась за перемогу в секції «Преса».

Без Юрія Володимировича, котрий, здається, верстав номери гімназійної газети «Ватра» чи не з початку її існування, участь в конкурсі не була би можливою. Аналогічно не трапилась би і перемога — бо, незважаючи на те, що були вихідні, далеко не робочий час, він сам був на весіллі похресниці, Юрій Володимирович, все ж, взяв матеріали у роботу в четвертій ранку. Хоча спокійно міг би не робити цього, а одразу піти відпочивати, залишивши нашу роботу на нас же — і викручуйся як хочеш. Але не залишив.

Одна з умов конкурсу — створення короткого варіанту газети на задану фестивалем тему за добу. І наша невеличка команда з трьох дівчат уміла зробити все необхідне для вико-

нання поставленої задачі, окрім, звісно, верстки видання, за котру щоразу брався Юрій Володимирович.

Так талановито й клопітко, як робив це він, мабуть, не зміг би більше ніхто — можу про це казати впевнено, адже, будучи постійною частиною команди «Ватри», я постійно спостерігала за роботою Юрія Володимировича у його рідному кабінеті. Це не лише про робочий зв'язок: буквально й метафорично зростаючи в стінах школи, я постійно відчувала величезний об'єм підтримки саме з уст Юрія Володимировича. Навряд зможу оцінити точний ступінь впливу такого роду тепла на мій подальший шлях, але він — беззаперечний. Тогорічна перемога на «Зосі» — один з численних наріжних каменів успіху, який маю зараз.

*«6.25.. Падаю.. Тримайте і спробуйте
не перемогти..»,*

— беззвучно промовляє другий електронний лист, котрий надіслав тої непростой ночі Юрій Володимирович. Серед прикріплених файлів — номер «Ватри», який тоді й приніс нашої команді гранд-прі на міжнародному фестивалі. Ця подія досі є однією з найбільш значимих для мене. Бо вона про згуртованість, величезну й щиру любов до власної справи, роботу, яку виконуєш віддано й добре, наскільки можеш. Так завжди працював Юрій Володимирович: осяяний усмішкою і готовий виручити, він запам'ятався мені як приклад людини відданої, готової безумовно віддати все до кінця аби допомогти учням досягнути мрії.

Фото: Анастасія Тимусь
та Марта Залещук

Фото
першої
сторінки
газети,
яку в ту ніч
зверстав Юрій
Володимирович

МАРТА-ВІКТОРІЯ ЗАЛЕЩУК

Випускниця 2020 року.
Постійна авторка статей газети
«Ватра» впродовж 2014 -2020 років.

Якщо б мене запитали про шкільні спогади, які досі вирують у пам'яті вже п'ятий рік після випуску — неодмінно більшість з них була би пов'язана з Юрієм Володимировичем. Він був прикладом того, як в одній людині може поєднатись мудрість і легкість, оратор та організатор, безкінечна працьовитість та добре серце.

Згадуючи шкільну рутину та мій улюблений 7-А клас, можу з впевненістю сказати, що Юрій Володимирович був для нас усіх другом та дуже часто — чарівною паличкою-виручалочкою. Ми знали, що до нього можна було звернутись з будь-яким питанням:

- Підключите нам апаратуру на вечірню дискотеку?

- Без проблем.

- Юрій Володимирович, на домашньому ноутбучі не відкривається офіс.

- Ну то принеси, я гляну.

Жоден концерт, свято та навіть руханка на перерві не обходилась без нашого улюбленого вчителя. Пам'ятаю, як Юрій Володимирович викладався на наших уроках з інформатики. Там ніколи не було халтури, як це здебільшого бувало в інших школах. На кожному уроці ми проходили всім відомі три фази горя:

1) Фаза заперечення: доводили Вчителю, що інформатика в майбутньому нам не пригодиться.

2) Фаза гніву, бо перша фаза ніколи не закінчувалась успіхом і Юрій Володимирович до кінця уроку змушував нас писати коди в екселі для метрових таблиць з розрахунками, чи вчити кота в скретчі всім можливим і неможливим командам.

3) Фаза прийняття. Все, що нам залишалось — зібрати всі нерви в ку-

лак і нарешті доробити ту практичну роботу, щоб Вчитель сказав своє схвальне «нарешті» або щось на кшталт «ну, будуть з вас люди».

І як би тоді не було важко, але я реально вдячна за ті уроки інформатики, бо як виявилось Excel спрощує життя навіть у медицині, а грамотне письмо у Word — це всім необхідний софт скіл у сучасному світі.

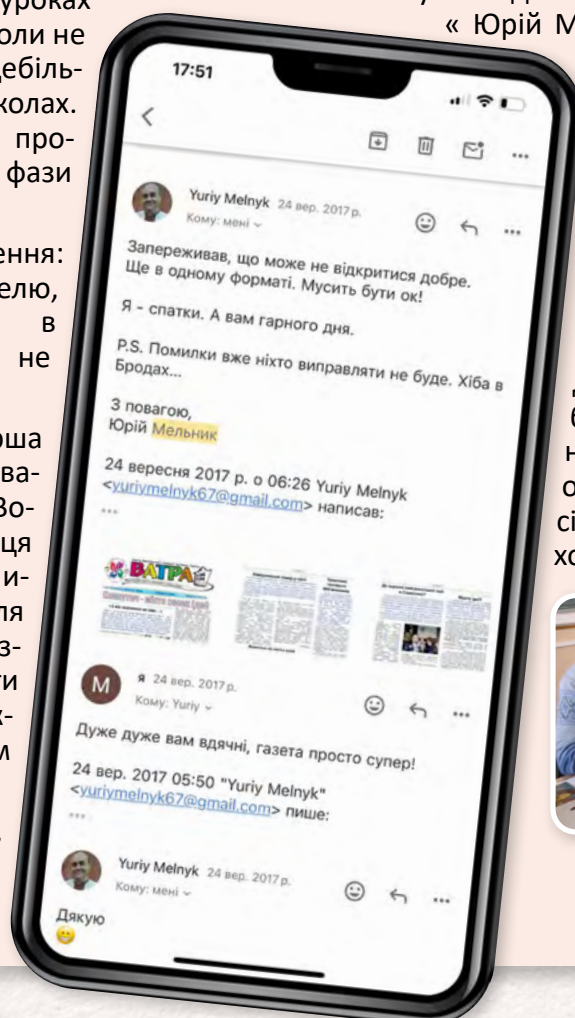
Але мені пощастило бути знайомою з Юрієм Володимировичем не лише з уроків інформатики. З третього гімназійного я потрапила в його «чорний список», бо стала журналісткою шкільної «Ватри» і як усі відповідальні журналісти любила донести Юрію Володимировичу статтю в останній момент, вже коли він зверстав увесь номер газети :). Звичайно, він був не задоволений. Але кожна запізніла стаття, все одно, магічним чином опинялась у свіжому випуску Ватри.

Не можу не згадати, як ми з Настею Тимусь їздили в далекий Славутич на конкурс юних журналістів. Пригадую, вечір, ми тільки дореддагували статті, а завтра вранці маємо надіслати вже готову газету. Дзвонимо Юрію Володимировичу, а він каже, що на весіллі. Ну все, паніка, стрес, ми приїхали. Аж тут повідомлення на пошті о 4:20 ранку:

« Юрій Мельник: прийняв в роботу».

Нашому щастю не було меж, а коли ми отримали наступне повідомлення (фото переписки нижче) — вже стрибали від радості. І звичайно, ми перемогли.

З Юрієм Володимировичем, можна було безкінечно говорити, сьогодні не пригадую теми, але якось я навіть брала у нього інтерв'ю. Як на мене у нього було дві найосновніші цінності. Перша — сім'я, а друга — просто бути хорошою людиною.

Скануйте QR-код,
щоб переглянути
відео-інтерв'ю

Коли намагаюсь виділити якийсь один теплий спогад з Юрієм Володимировичем, доводиться довго обирати між безліччю моментів, в яких директор дарував посмішку і відчуття дому, де б ми не були. Адже він був не просто директором, він був більше, ніж просто вчителем — був другим батьком, наставником, надійним плечем. До нього тягнулися діти, бо відчували підтримку і знали, що їх не засудять чи висміють.

Так і я в свій час потягнулась до кабінету директора з ідеями, планами і надіями. Ми швидко порозумілися, бо мали спільну мету — аби гімназія міцно тримала свій статус. Кажуть, що люди на все життя запам'ятовують тих, хто колись підтримав їхню ідею. Так сталося у мене, коли я запропонувала зробити ремонт у кімнаті школяра (тепер кімната відпочинку) та реорганізувати систему шкільного самоврядування — Вищу гімназійну раду. Юрій Володимирович мабуть побачив щире учнівське бажання і з того моменту його підтримці і допомозі не було краю.

Мій найтепліший спогад про моменти самого процесу ремонту. Як директор, маючи купу справ, він все одно постійно заходив до нас

та підбадьорював, ніколи не сказав, що щось погано зроблено, а ми натомість завжди були вмотивовані швидше виконувати заплановане, бо директор постійно казав «Час — то гроші!» Пам'ятаю той день, коли у нас закінчилась фарба. Юрій Володимирович жартував та сміявся, а потім сказав мені сідати з ним в машину та їхати вибирати фарбу. Поки я обирала фарбу, директор активно розмовляв із знайомим консультантом в магазині та хвалився, яке класне у нього в школі самоврядування та які активні учні. Коли він посміхався, цю посмішку можна було відчутти на відстані, а коли він говорив — хотілось посміхатись.

Я б хотіла ще не раз прийти в кабінет директора за розрадою чи добрим словом, та на превеликий жаль, до нього доводиться йти вже не туди...

Для мене Юрій Володимирович за недовгий час нашої співпраці став тою людиною, про кого я розповідатиму колись своїм дітям та приводитиму в приклад. Я не розділяю наявність в житті кумирів, проте директор таким для мене став.

Наш клас в день вишиванки 2023 року

ЮЛІЯ МИКОЛЮК

Випускниця 2013 року

Таких людей, як Юрій Володимирович, одиниці...

Є спогад. Я б хотіла написати його у веселій манері, бо я ніколи не бачила Юрія Володимировича сумним. Завжди усміхнений, піднесений і кожного разу, коли ми бачились після випуску, звертався до мене Юлька. Що тут ще додати...

У 2010 році (весь наш 9-ий клас, якщо я не помиляюсь) Юрій Володимирович тимчасово виконував обов'язки нашого класного керівника. Але слово «тимчасово» це не про нього: він викладався на всі 100%, був завжди уважний, розуміючий і водночас строгий, ставився до нас так, ніби ми з ним від самого малечку. У гімназії проводили конкурс «Гімназія має талант» і ми, звичайно, запросили Юрія Володимировича виконати з нами пісню «Чорний Бумер», яку переклали на українську. Я досі пам'ятаю як він читав цей реп з кепкою на бік! Він не боявся бути смішним, а виклався так, що це й досі один з моїх найулюбленіших спогадів за все навчання!

Коли я згадую Юрія Володимировича, то завжди бачу його у класі інформатики, формуючи новий випуск «Ватри», чи десь на природі помішуючи куліш на «Козацьких забавах»; чи за звуковим пультом на останньому дзвоніку — але завжди привітним, завжди усміхненим.

Це не тільки Вчитель — це і Людина з великої літери.

Нам його дуже бракує.

Світлої пам'яті нашого Юрія Володимировича!

Відео
конкурсу
«Гімназія
має
талант»,
2011 рік:

ЮЛІЯ КАРМЕЛІТ-ШВАЙКА

Випускниця 2002 року.

З дитинства знала дядю Юру, бо наші батьки дружили. Завжди усміхнений, позитивний, добрий, емоційний та виважений. Він міг і говорити на серйозні теми, і взяти в руки гітару та заспівати гарних пісень. Його очі завжди горіли жагою до праці, безкорисних звершень та творчості. А ще, дядя Юра був хорошим сім'янином, прекрасним педагогом, творчою самотутньою особистістю. Він також був найпалкішим прихильником «Дивограю» та найбільшою його підтримкою.

Коли я пішла в школу, то чекала, коли ж Юрій Володимирович буде викладати в мене якийсь предмет. Але не склалося. Потім вже сам Юрій Володимирович чекав, що вчитиме моїх дітей, і знову не судилося...

В нього ще стільки було планів, стільки грандіозних ідей для втілення, але його раптово не стало. Та залишилося стільки гарних і теплих спогадів та багато добрих справ, які завжди будемо пам'ятати.

Поїздка на конкурс у Кам'янець-Подільський з «Дивограєм», квітень 2023 рік

МИКОЛА ГЛУХЕНЬКИЙ

Випускник 2009 року.

Була якась історія, коли я вчився в 5 чи 6 гімназійному класі. У нас ще інформатики як предмету не було, але я ходив після уроків на гурток, який вів Юрій Володимирович. Ми там готувались до участі в різних конкурсах, вчилися програмувати, вигравали різні призи, і навіть виграли безплатний інтернет для нашої школи! А якось був конкурс в гімназії, ми тоді зробили програму, яка розв'язує рівняння, виграла по 10 грн з пацанами, і – правильно – купили на всі гроші хот-доги і пива :)

Нам тоді було більше цікаво грати в ігри, особливо quake 3, а не тільки вчитись. Юрій Володимирович, знаючи наші реальні інтереси, поставив пароль адміністратора, щоб ми не могли встановлювати ігри на шкільні комп'ютери. І ось, з літератури в інтернеті я начитався, як цей пароль отримати і поставив на всі компи квейк, і ми так грали кілька днів по мережі замість навчання :). Коли нас спалили, Юрій Володимирович вигнав мене із цього гуртка, і довго не пускав на позакласні заняття, пів року чи рік. Я не ображався на нього, бо знав, що він завжди цінував мене, і був впевнений, що з мене будуть люди, особливо в сфері IT, і слава Богу – так і сталося.

Якось ми зустрілись з Юрієм Володимировичем через кілька років після мого випуску, і він мені сказав тоді такі слова «ой Коля, так жалкую, що тебе тоді не пускав в комп'ютерний зал, бо ви тоді всі хотіли щось вчити, пробували, а зараз діти нічого не хочуть...».

Він завжди був хорошою людиною, хорошим наставником, він не мало спеціалістів випустив у світ. Знаю як мінімум трьох, які стали топ-програмістами тут в Америці. Він умів згуртувати нас, допомагав всім здружитися від самого початку. Ми з хлопцями вчили один одного і разом освоювали програмування. Він дав дуже потужний старт багатьом людям. Поблажок не давав, але тільки тим учням, в яких бачив потенціал.

Жалкую, що так мало ми бачились після закінчення школи... Скільки разів хотілось заїхати, посидіти, поговорити, але завжди не вистачало часу. Я дуже вдячний йому за все, що він у мене вклав, і за те, як він також багато разів захищав мене, коли ми в школі творили різні збитки, прогулювали, бились. Коли мене хотіли уже виключити з школи, він заступався за мене, «а хто ще поїде на олімпіади, як не він» :))) Дякую за все, Юрій Володимирович!

БОГДАН ДЕМЧУК

Бродівський підприємець, власник “Бункер Паб” у м.Броди

Світлий осінній спомин про директора гімназії Юрія Володимировича.

Якось ми вирішили транслятувати футбол на стадіоні, бо був дуже важливий матч збірної, а проектора не було. Шукав та дзвонив по всіх знайомих, видзвонив Тараса, сина Юрія Володимировича. Він каже «зараз батька запитаю», і за пару хвилин дзвоне Тарас тай каже щоб ми підійшли до гімназії, там тато зустрине.

Зустрічає нас з Русланом Данилюком на вході усміхнений чоловік, я вже знав, що це директор Юрій Мельник, бо Тарас з ним дуже схожі. Каже “давайте бігом піднімаємось, бо маю купу роботи”. Побігли ми по сходах, дуже швидко пан Юрій тоді піднімався, я ще здивований був його прудкістю. Весь час говорив, що для школи треба то зробити, і то, а це ще навіть не починав, а зараз подаємось на міжнародний грант, багато документів тоді на столі лежало.

Ми взяли проектор та й вийшли через задні двері гімназії. Директор йшов попереду, спішив.

Каже до мене: «а мені про вас Тарас говорив лише хороші слова, мабуть, ви — гарні друзі». Я чемно кивнув.

Ми швидко дійшли до стадіону, все швидко підключили і почали трансляцію. Директор побіг вирішувати справи. Дуже гарно він мене тоді виручив.

В моїй пам’яті він залишився сонячним, як той осінній день; відданим своїй справі з нестримним бажанням зробити все для своїх «дітей». Хоч ми не були добре знайомі, але коли його раптово не стало, я всю ніч переглядав історії людей та учнів в інстаграм з його фотографіями та словами скорботи. Така працелюбна і віддана людина не заслужила на такий ранній кінець.

РОМАН ЯНЧУК

Випускник 2018 року

Буває, коли йду коридором гімназії, погляд мимоволі падає на кабінет №27. Здається, зараз відчиняться двері і вийде він, Юрій Володимирович, привітно всміхнеться...

Скільки теплих моментів, усіх не злічити... Перші уроки інформатики, гуртки, додаткові заняття, підготовка до олімпіад і конкурсів... Спільні перемоги і поразки, подорожі та концерти «Дивограю». Він завжди був поруч...

Особливо закарбувалися в пам’яті заняття гуртка з програмування. Двічі на тиждень Юрій Володимирович знаходив час, щоб навчати нас, купку допитливих хлопчаків, які прагнули пов’язати життя з ІТ або просто бажали дізнатись більше про комп’ютери. Щоразу приносив нові цікаві задачі, і ми разом шукали рішення створюючи алгоритми. Його фрази, типу «Я таку цікаву задачу знайшов!» або «Я вже ту задачу вчора перед сном розв’язав», викликали щирий подив і захоплення. Щоразу нові виклики, нові алгоритми, а він радів з нами не лише в моменти успіху, але й був поруч, коли щось не вдавалось. Завдяки натхненню

вчителя, його підтримці і наполегливій праці чимало з нас, учнів, не лише сягнули висот в олімпіадних перегонах, а й знайшли себе, обрали професію, і зараз працюють у провідних ІТ-компаніях України та світу. Важко уявити, якою була б моя професія, якби свого часу Юрій Володимирович не помітив мої здібностей до програмування, не дав поштовху, не повірив у мене.

Навіть під час занять гуртка Юрій Володимирович був весь в роботі, бо одночасно поєднував багато невідкладних справ: то верстав черговий випуск газети «Ватра», то лагодив комп’ютери чи допомагав вчителям з їхніми проблемами. Роботи у нього було завжди чимало.

Для мене Юрій Володимирович залишив найцінніше — спогади. Він завжди вірив у мене, навіть тоді, коли я сам сумнівався. Його підтримка була надважливою, вона допомагала мені рухатися вперед. Він навчав не тільки свого предмету, він навчав життю. Його мудрі настанови залишаться зі мною назавжди. Дякую, ВЧИТЕЛЮ!

СПОГАДИ ВЧИТЕЛІВ І КОЛЕГ

ОКСАНА АНДРІЇВНА ДЕМИДЧУК

*Вчителька української мови та літератури,
заступниця директора Бродівської гімназії ім. І.Труша.*

За вікном квітує весна. На клумбах перед гімназією цвітуть нарциси, гіацинти, посаджені Юрієм Володимировичем і Оксаною Петрівною минулої осені у вільний від роботи день. Так-так, він ніколи не рахувався з особистим часом. За вікном біла заметіль, облітає цвіт, а на очі накотились непрохані сльози. Це перша весна без нашого Юрія Володимировича.

... В кабінеті завучів, як часто буває, гамірно, шукаємо відповідь на чергове важливе питання.

« А Юрій Володимирович сказав би...»

Як часто подумки ми звертаємося до нього. А інколи навіть вголос: коли не включається ксерокс, промовляємо кудись до стелі

«Юрій Володимирович, допоможіть».

Ми знали, ми завжди були впевнені, що не відмовить, вислухає, допоможе, порадить чи то у шкільних справах, чи в домашніх. І сам не цурався жодної роботи: у гімназії обіймав посаду не лише директора і вчителя, але й лаборанта, завгоспа, садівника, водія, фотографа, екскурсовода, менеджера, актора, кухаря... Це був добрий український господар і в школі, і вдома.

Як директор мав би делегувати завдання нам, заступникам, а ми так часто чули від нього: *«Прийшов лист. Треба зробити звіт»* – і додавав: *«Я вже зробив»*. Завжди брався за все сам і робив це відповідально, досконало.

Працював зі шкільними питаннями не лише перебуваючи в гімназії, але і вдома. Юрій Володимирович любив школу, любив дітей, любив свою професію, тому ця робота не обтяжувала його, а навпаки – приносила йому радість. А як він гордився і радів за перемоги вчителів та учнів!

Кожному знаходив слова похвали, вдячності, заохочення.

Шанував і завжди знаходив час і можливість для доброго слова для учителів-колег і для учителів, у яких навчався.

Маючи математичний склад розуму, навик порівняння та аналізу, він мотивував вчителів та учнів опановувати сучасні технології.

Завдяки Юрію Володимировичу ми вже давно маємо можливість аналізувати результати ЗНО, НМТ різних років, порівнювати себе з іншими, ставати кращими, як він цього завжди дуже хотів.

Маємо за обов'язок працювати сумлінно, відповідально, наполегливо, щоб не підвести нашого любого директора.

Юрій Володимирович Мельник, Оксана Андріївна Демидчук вітають з 80-річчям вчительку математики Любов Іванівну Лозу.

ГАЛИНА ЯРОСЛАВІВНА ЯНЧУК

Вчителька математики, фізики, заступниця директора з навчально-виховної роботи Бродівської гімназії ім. І.Труша.

Подорож – невід'ємна частина життя Юрія Володимировича. Його сторінка в Facebook буквально рясніє світлинами з різноманітних локацій. Є чимало спільних фото, бо як тільки з'являлася нагода – він влаштовував нам, заступникам директора, незабутні поїздки по місцях української історії та культури.

Згадую, як 9 травня 2022 року побували на мальовничих околицях села Білий камінь, де проживала колись родина Юрія Володимировича, та помолились в стінах Святогірського чоловічого монастиря у с. Ушня Золочівського району. Іншого разу відвідали

прекрасну пам'ятку фортифікаційного мистецтва XIX століття, розташовану на околиці села Тараканів Рівненської області, сьогодні спустошену і покинуту. Нам жодного разу не знадобився екскурсовод, адже наш директор чудово знав історію і міг довго розповідати про події, факти та постаті. А дорогою – всі думки і слова про роботу, бо Юрій Володимирович на той час тимчасово виконував обов'язки директора і саме готувався до участі в конкурсі на посаду директора гімназії.

*Юрій Мельник,
Оксана Демидчук,
Наталія Грицаїшин,
Оксана Губач,
Галина Янчук.
Тараканівський
форт.*

Так, вмів Юрій Володимирович здивувати, любив робити приємні несподіванки. Пригадую 23 лютого 2023 року, ювілей Н.М.Надорожняк, вчительки інформатики. В цей час навчаємось дистанційно. Директор їде у відрядження. Щоб привітати ювілярку, треба зібратись всім вчителям методоб'єднання, а це – проблемно. Та незважаючи на обставини, вихід знайдено: Юрій Володимирович з подарунком і чудовими тюльпанами вранці, перед уроками, приїхав до Наталії Мирославівни додому, а під час привітання ввімкнув пряму трансляцію, і всі ми мали можливість продовжити віночок побажань.

26 березня 2023 року, нашому директору виповнилось 56. Вранці, в тісному колі після наших привітань і щирих побажань, Юрій Володимирович заінтригував: відсвяткуємо поїздкою, квитки вже придбано, відмови не приймаються. Добре знав наш потяг до театру. Вистава «Valse melancholique» за однойменною новелою Ольги Кобилянської. Враження від дійства були незабутніми. А ще, незважаючи на перегляд не одного десятка вистав, ми вперше були глядачами на камерній сцені театру ім. Марії Заньковецької.

Варто відзначити щирю і щедрю вдачу нашого директора. Кущ винограду, люб'язно запропонований Юрієм Володимировичем, прийнявся, розростається і невдовзі потішить сонячними гронами на знак вдячності, як

приємний спогад про добру і світлу людину.

Ми досі не досягнули того, наскільки творчою і багатогранною особистістю є Юрій Володимирович. Так, не був, а є. Людина, яка зробила так багато добрих, вагомих, а для декого навіть доленосних справ, не може залишатися в минулому. Він поруч, з нами. І не тільки на фото, а у наших скорботних серцях.

*День вишиванки
2021 рік*

ОКСАНА БОГДАНІВНА ГУБАЧ

*Вчителька математики, заступниця
директора Бродівської гімназії ім. І.Труша.*

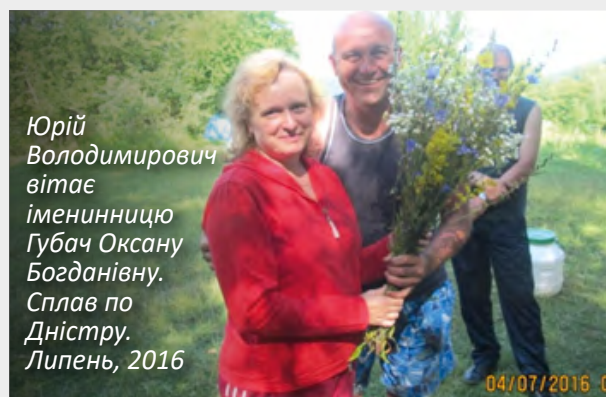
Окрім роботи, якій віддавався на повну, Юрій Володимирович любив відпочивати в колі колег та друзів. Яскраві спогади про липень 2016 року:

Я вперше на сплаві по Дністру. Попередній день був насичений. З незвички втомилась, не виспалась. Іду на сніданок. Юрій Володимирович зустрічає мене з букетом щойно зірваних польових квітів. Адже у мене день народження! Слова, вітання, обійми. Втому як рукою зняло, настрій піднявся. Звідки квіти, коли встиг? Приємно вражена та зворушена. Не забув. На перший погляд незначним вчинком, але створив свято на весь день. Минули роки та цей епізод закарбувався у пам'яті назавжди.

Таким він був: простим та скромним, проте умів дивувати. Робив це невимушено, із задоволенням, приносячи радість всім, хто був поруч.

*Сплав по Дністру.
Липень, 2016 рік*

*Юрій
Володимирович
вітає
іменинницю
Губач Оксану
Богданівну.
Сплав по
Дністру.
Липень, 2016*

04/07/2016 0

А ще...першим вставав на світанку. Ніхто не змушував, не просив. Поки ще всі спали, Юрій Володимирович встигав принести джерельної води, закип'ятити воду і зустрічати колег з горнятком запашної кави. Скажете, дрібниця...— Не погоджуюсь. Адже подібні знаки уваги були притаманні йому щодня. Любив створювати комфорт для колег.

Не цурався жодної роботи. Треба нарубати дров – він уже із сокирою. Розпалити багаття – першим чаклує над полінами. Є потреба допомогти у приготуванні їжі – нарівні з жінками бере в руки ніж та чистить картоплю до вечері, нарізає овочі на салат...

Завжди був оточений однодумцями, колегами. У будь-якій компанії швидко ставав «своїм хлопцем», був уважним до всіх і до кожного. Бути та працювати поряд з ним було комфортно, безпечно, затишно. Адже неодноразово переконувалась: Юрій Володимирович ніколи не відмовить, завжди допоможе, дасть добру пораду, знайде вихід із складної ситуації. Нам дуже Його не вистачає...

*Сплав по Дністру.
Липень, 2016 рік*

ЯРОСЛАВ ЯРОСЛАВОВИЧ КІТ

Директор Бродівської гімназії ім. І.Труша з 2023 р.

У серпні 2011 року, в черзі на прийом до директора Присяжнюк Н.М., я вперше побачив, як метушилися вчителі перед початком нового навчального року. Серед усіх, Юрій Володимирович, заклопотаний щоденними справами, але усміхнений, життєрадісний, доброзичливий, підтримував колег і жартував. Перше враження: Юрій Володимирович — ВЧИТЕЛЬ, який своєю посмішкою випромінював оптимізм та з нетерпінням очікував старту нового семестру.

Вже вчителюючи, я неодноразово звертався до Юрія Володимировича за допомогою для налаштування комп'ютерної техніки. Він ніколи не відмовляв. У процесі спілкування завжди обговорювали різноманітні теми: від будівництва до автомобілів та повсякденних речей.

Юрій Володимирович був надзвичайно ініціативною та компанійською людиною. Часто організовував виїзди колективу на природу.

Гуртував та об'єднував гімназійну спільноту.

Після призначення на посаду директора гімназії Юрій Володимирович почав приділяти особливу увагу розвитку спорту та популяризації активного способу життя серед гімназистів. Особисто подавав приклад, долучався до організації веломандрівок. Разом ми супроводжували три велоподорожі:

«Броди–Залісся–Черниця–Броди»,
«Броди–Сидинівка–Лагодів–Броди»
та «Броди–Лагодів–Заболотці–Висоцько–Голосковичі–Броди».

Пригадую, як після першої спільної веломандрівки із гімназистами у село Черниця, Андрій Михайлович Корчак сказав, що більше не поїде без Юрія Володимировича, адже, незважаючи на статус директора, він не цурався ремонтувати дитячі велосипеди, та жартами підтримував учасників заїзду. Якось на маршруті прямо посеред поля один з учнів загубив

гайку від шатуна педалі велосипеда, продовжувати рух він не міг. Юрій Володимирович не розгубився і перекрутив одну з гайок передньої вісі колеса, продемонструвавши вкотре учням, що з будь-якої складної ситуації завжди є вихід. Під час цих веломандрівок наш директор був ще й неперевершеним екскурсоводом, адже сам по життю був активним краєзнавцем, мандрівником та учасником спільних вилазок із зразковим вокально-хореографічним ансамблем «Дивограй».

У вересні 2023 року готуючись до нашої третьої веломандрівки, я прийшов домовлятися з ним про точну дату. Директор був дуже заклопотаний, його участь була під питанням. Проте наступного дня Юрій Володимирович запевнив мене, що 22 вересня 2023 року поїде разом з нами. Хто б тоді міг подумати, що ця веломандрівка стане в його житті останньою...

Дата 10 жовтня 2023 року розділила моє шкільне життя на «до» та «після». Юрій Володимирович був для мене кимось більшим, ніж просто колегою. Неодноразово в складний період мого особистого життя він підтримував мене своїми порадами, був опорою моєї професійної діяльності, був моїм добрим другом. Поряд із ним я зростав

як вчитель, він завжди ділився досвідом та секретами успіху в роботі з дітьми.

Тепер, замінивши Юрія Володимировича на посаді директора гімназії, я не раз ставлю собі запитання: як він все встигав? де він брав стільки енергії? І як настільки багатогранна особистість могла згаснути в один день?

Його внесок у розвиток гімназії неоціненний: цифровізація закладу, написання проєктів, організація конференцій та учнівських заходів, а скільки було закуплено техніки і відремонтовано шкільних меблів! Він завжди все встигав і завжди випромінював усмішку...

Вічна пам'ять та шана Вам, Юрію Володимировичу!

ІГОР СТЕПАНОВИЧ МАРТИНЮК

Вчитель фізики Бродівської гімназії
ім. І.Труша

Багато людей будуть приходити у ваше життя і йти з нього, але тільки справжні друзі залишать сліди у вашому серці.

Е. Рузвельт.

Дружба – це безцінний дар, який ми отримуємо. Друзі знаходяться поруч з нами в періоди наших злетів і падінь, до них ми звертаємося за емоційною підтримкою і знаємо, що вони завжди підтримають нас. Дружба – це не тільки про веселощі і пригоди, але і про відданість, взаєморозуміння і взаємопідтримку.

Це все усвідомлюєш почасти не відразу, а з часом. Зараз, коли пройшов майже рік після того важкого жовтня 2023 року, роздумуючи і згадуючи тридцять років спільної праці, можу стверджувати, що в моєму серці назавжди закарбується слід, залишений другом Юрієм Мельником.

Наше знайомство почалося в буремні 90-і в Бродівській середній школі №1, куди мене доля привела на роботу після закінчення вузу. «Влитись» у великий вчительський колектив мені було нелегко, а от Юрі було простіше, адже він уже пропрацював декілька років, а тим більше – був її випускником. Спочатку ми мало спілкувались, але ніщо так не згуртовує, як командна робота. Спільна праця у літніх

бригадах по ремонту шкільних приміщень показала, хто є хто, і створила міцний тандем на довгі роки справжньої дружби.

Минав час, ми розвивались як педагоги, а на мапі освіти Бродівщини засяяла зоря Бродівської гімназії імені Івана Труша. Тодішні реалії показали, що для успішної роботи закладу потрібно також проводити активну громадську діяльність за межами навчального процесу. А такий сенс буття був дуже до серця молодому вчителю інформатики, тому, коли в 2003-2004 роках гімназія бере участь у програмі «Школа як осередок розвитку громади», хто як не Юрій Володимирович стає керівником команди вчителів, які проходять навчання в місті Києві. А далі, під його вправним управлінням, починається робота із створення громадсько активної школи на базі гімназії. Засновується Благодійний фонд з сприяння відродженню та розвитку гімназії, починає роботу Рада гімназії за участі вчителів, батьків та учнів. Гімназія глибше починає співпрацювати з іншими громадськими організаціями та фондами. Учні залучаються до такої звичної зараз і нової тоді діяльності як волонтерство. В гімназії проходить перша благодійна акція «Весняний тиждень добра», яка згодом стає традиційною.

Запам'ятався той час мені ще й тим, що співпав він з Помаранчевою революцією.

Юрій Мельник з колегами на протестах біля Верховної Ради України, грудень 2004 року

Справа в тому, що громадсько активна школа передбачала активну суспільну та політичну позицію імплеметаторів, а Юрій Володимирович ніколи не приховував своїх відкрито проукраїнських поглядів. В програмі тоді брала участь дуже різношерста публіка: вчителі з Львівщини, Донеччини, Луганщини та Київщини. І це, повірте, був дуже різнобарвний зріз тогочасного суспільства. Влада не реагувала на численні порушення та фальсифікації під час проведення першого туру виборів. Тоді на кожній кухні точились палкі дискусії про незалежність України та її майбутнє, що вже говорити про кількаденне навчання для педагогів з протилежних частин України. Тоді Юрій Володимирович палко відстоював свої переконання про свободу слова, про громадянські та політичні цінності, про історичну правду.

Початок XXI століття – це не тільки розвиток демократизації шкіл, а ще і технічний прогрес, який прийшов у життя школи та вчителя разом з комп'ютеризацією та інформаційно-комп'ютерними технологіями (ІКТ). І тут допомога Юрія Володимировича була величезною. В гімназії у вечірній час починають діяти курси для бажаючих освоїти ази комп'ютерної грамотності.

Робота головою методоб'єднання вчителів інформатики впродовж доброго десятка років, підготовка здібних учнів до олімпіад не

Підкорення Говерли, подорож для учнів та вчителів з Німеччини. (Німецько-українські молодіжні зустрічі) за сприяння фонду EV, 2019 рік

пройшли безслідно. Спочатку він набирався нових знань сам з підручників і довідників, а потім передавав їх іншим. А скільки вчителів звертались до нього по допомогу з ремонтом чи налаштуванням персональних комп'ютерів, ноутбуків чи іншого обладнання! Навіть обіймаючи посаду директора гімназії, він продовжував допомагати колегам.

Святкування нового року в компанії вчителів

Тренінг в Києві 2003 рік, кава-брейк

В 2014 році колектив обирає Юрія Володимировича головою профспілкової організації гімназії. І знову цей новий виклик пов'язаний з покликом допомагати іншим. В житті у кожної людини є радісні та, на жаль, сумні події, і щоб не сталося працівники школи завжди могли розраховувати на його підтримку та допомогу. А з якою любов'ю та відповідальністю ставився він до організації святкувань чи поїздок для колективу. Кошторис складався завжди таким чином, щоб з якнайменшими фінансовими затратами отримати найбільше користі та приємних миттєвостей, проведених у спільному відпочинку.

Саме ці сторони життя і праці Юрія Володимировича Мельника я згадав у своєму дописі, бо вони є частиною нашої спільної історії. Нам було комфортно, весело і легко працювати та проводити час разом. Не пригадую жодної сварки чи конфлікту між нами. Наші думки та погляди на життя були однакові: чи то їдучи півтори доби в потязі на Луганщину, чи готуючи сніданки під час сплавів і мандрівок, чи налаштовуючи звукове обладнання для проведення учнівських свят, чи то просто за горнятком кави в фізичній лаборантській, – ми завжди мали про що поговорити. Про сім'ю, про дітей, про сад і город, про переглянуту виставу чи спортивне змагання, про політичні події чи про результати учнівських олімпіад –

це не повний перелік тем, які нам були цікаві. Нас об'єднував принцип “хочеш зробити добре – зроби це сам”, але впевненість в тому, що тобі в разі чого завжди допоможуть, – переважала складність будь-якої ситуації. В цьому був весь сенс нашої спільної історії життя і праці, який залишиться в моєму серці та пам'яті назавжди. Слід хорошої людини, справжнього товариша та брата по духу – Юрія Володимировича Мельника. Світла пам'ять тобі, ДРУЖЕ.

Кажуть, час лікує біль... Час минає, а спустошена від втрати душа болить, і ніякі ліки їй не допомагають. Здавалось би, такого ніколи не мало трапитись. Про це навіть страшно подумати зараз, коли вже минуло трохи часу і вже ніби трішки оговталися від втрати. Лише спогади терзають душу і пам'ять виштовхує назовні все нові, а такі давні моменти першого знайомства.

Далекі 80-ті роки. У клас, де навчався Юра – а він для мене назавжди залишиться Юрою – я прийшла викладати креслення. Переді мною – дорослі, змужнілі підлітки, а я – жовторота вчителька, яка сидить ночами, щоб підготувати тему уроку. І з-посеред усіх учнів класу – він, з великими допитливими очима, в яких вже тоді я читала розуміння, співчуття і вболівання. Ці очі ніби промовляли: «Не переживайте, все буде гаразд, мої однокласники – гарні хлопці». У цьому житті важко загадувати наперед як складеться у майбутньому, та все ж я вже тоді зрозуміла, що переді мною – Людина.

Повернувся Юра у школу вчителем інформатики, а я вже обіймала посаду заступника директора. Тоді відбувалось становлення його як вчителя. Я спостерігала за цим процесом, відвідуючи та обговорюючи його уроки. Він умів вислухати, але робив свою справу так, як вважав за потрібне, часом переконуючи мене, що має бути саме так, а не інакше. Зрозуміло, я відступала, бо бачила результат його праці. Юрій Володимирович володів вчительським талантом: вмів навчити, переконати, змотивувати, бо сам був переконаний, змотивований. Десятки його учнів обрали професію, пов'язану з інформаційно-комунікаційними технологіями, бо саме він прищепив їм любов до цієї справи, навчив того, що вмів сам, зацікавив світом інновацій. А я пригадую, що докоряла йому, чому не задає домашнє завдання? І запитувала себе: навіщо? Адже діти засвоїли урок, знають і вміють, чого ще хотіти?

Юра вмів не помічати чужу слабкість, його не цікавили плітки про когось, чутки про себе. Він знав, чого хоче. Бо він – Людина.

Що довше ми співпрацювали, то все більше я пізнавала цю Людину. Ще однією точкою дотику була посада класного керівника. Непростий соціальний портрет класу, нелегка задача, але Юрій Володимирович прийняв цей виклик. Він умів знайти ключик до кожного учня. Іноді гарячкував, не погоджувався, але тут же переосмислював, робив висновки і продовжував працювати... до сьомого поту, до самовдосконалення.

Він умів слухати, йому довіряли, ділилися найсакральнішим, старалися не підводити. Бо з вихованцями він був Людиною.

Напевно, найяскравіша риса мого колеги – це жертовність. Вона проявилася тоді, коли у гімназії започаткували видавничу справу, зокрема, випуск і друк газети «Ватра». Почавши з самих азів, Юрій Володимирович з кожним випуском все більше вдосконалювався. Він опанував нову професію – верстальник газети. Домігся, щоб наша «Ватра» за дизайном (і не тільки) могла конкурувати зі шкільними газетами топ-шкіл України. Скільки було здобуто призових місць на конкурсах журналістської майстерності різних рівнів! І заслуга в цьому в першу чергу Юрія Володимировича. Доводилось верстати конкурсні номери вночі, у вихідні дні. При цьому завжди – безвідмовна допомога, мудра порада, вболівання, поза миттєвим невдоволенням, обуренням – праця, бо був, не побоюся пафосу, патріотом своєї школи, любив її, переймався нею. Бо він – Людина.

Я пізнала Юрія Володимировича ще глибше, коли він обійняв посаду директора гімназії. Юра був не просто директором на посаді. Він акумулював у собі вічне прагнення до самовдосконалення, самозростання. Дбав про імідж гімназії, про конкурентоспроможність її випускників, про професійне зростання вчителя. Він був усюди. Часто дивувалася, звідки черпав ту енергію, завзяття, небайдужість. Юра був дуже толерантним, часто терпів нерозуміння і поведінку оточення, невиконання безпосередніх обов'язків, хвороби тіла. Він не мав часу для себе, всього себе віддавав іншим. Бо він – Людина. Як за Ліною Костенко:

...А що ж людина?

**Живе на землі. Сама не літає.
А крила має. А крила має!**

**Вони, ті крила, не з пуху-пір'я,
А з правди, чесноти і довір'я.**

**У кого — з вірності у коханні.
У кого — з вічного поривання.**

**У кого — з щирості до роботи.
У кого — з щедрості на турботи.**

Не думала, що буду писати спогади про свого учня, колегу, друга. Всього не скажеш. Та у пам'яті назавжди закарбується його доброзичлива, щира усмішка. На більшості фото, які зафіксували миті його життя, Юра усміхається, радіє, випромінює оптимізм. Одна з таких світлин на знак пам'яті про Юрія Володимировича висить на 2 поверсі гімназії, неподалік від кабінету директора. Тож коли піднімаєшся сходами, перше, на що натрапляють очі, це його портрет. Юра усміхається, ніби підбадьорюючи і кажучи: «Все буде добре».

Люблю, сумую, пам'ятаю.

НАДІЯ МИХАЙЛІВНА ПРИСЯЖНЮК

Директорка Бродівської гімназії ім. І.Труша, 1989-2016 рр.

Вчительство... Велике діло Його любові.

І.Франко.

Безліч думок, епізодів спливають в моїй пам'яті у вирі того незабутнього часу, коли більшість з нас були одержимі ідеєю відродження та розвитку гімназійної освіти в Бродах. Подумки шукаю і знаходжу основне, незабутнє, що виокремлює Його: Він належав до тих, хто не чекав перемін, а силою духу, силою віри у власну значимість ці переміни творив.

Можливо тому, що весна близько, що березневого дня Він народився, перший "жмуток" спогадів – Його харизма, а в ній ключове: людське тепло, чуйність, позитив, співпереживання. Якщо вміння і знання – це результат Його невтомного працелюбства, то здатність відчувати серцем радощі, розчарування, біль у тих, хто поруч – цьому не навчитися: це від Бога, від батьків. Цей Його людський талант я відчувала завжди, та особливо за межами гімназії під час спільних неодноразових робочих поїздок у Відень, Київ, Львів, Остріг та ін. Саме на цьому людському будувались небайдужі, неформальні діалоги з учнями, такі прості, зрозумілі, переконливі, вимогливі і з великою любов'ю. Він вмів знаходити аргументи для переконань очевидь тому, що сам був впевнений і переконаний

у них. Ось чому в час прощання з Юрієм Володимировичем в потоках квітів тужливо зазвучала ця невисловлена та збережена в серцях велика повага і любов до Нього у тих, кого Він навчав. Бо ж давня істина: учні погано запам'ятовують як ми їх вчимо, вони набагато краще пам'ятають якими ми є.

Його вчительська філософія. З часу нашої спільної праці у гімназії минуло майже 8 років, та ця пауза – добра нагода для пошуку головного: невтомно, до самопожертви віддавав свій талант вчителя дітям. І це не просто (мовляв, як годиться) слова, бо Він дав шанс кожному зрозуміти і насолодитися предметом.

Як правило, першим приходив і останнім завершував роботу (індивідуальні заняття із здібними учнями, допомога тим, у кого труднощі). Допомігав і невтомно вчився сам. Творив самого себе. До речі, Його вчительська терпеливість особливо проявлялася, коли навчав комп'ютерної грамоти тих, кому за 50... Однією із них була і я: зітхнув і зі словами, «Ну що ж Ви так, Надіє Михайлівно!» вдесьте підходив, зберігаючи посмішку, що зачаровує, і пояснював знову і знову... Його слово мало особливу мотивуючу силу.

Зізнаюсь, я вчилась у Нього мистецтва лаконічно висловлювати думку. Задаюсь питанням: як Він зумів самотійно і так успішно пройти шлях від випускника механіко-математичного факультету ЛНУ ім. Івана Франка до авторитетного в гімназії, районі, області кращого вчителя інформатики, основ ІКТ, вчителя-новатора? Бо Він любив вчитися – мав у цьому внутрішню велику потребу і відповідальність. Ось чому був неодноразово учасником всеукраїнських семінарів, форумів, тощо.

Так, без сумніву, мені пощастило займати посаду директорки в час, коли завдяки в першу чергу Йому зароджувалась осучаснена гімназія з інтернетом, електронними щоденниками, комп'ютерами на робочих столах вчителів в навчальних кабінетах, мультимедійними презентаціями, проєктами, тощо. «Дозвольте постояти в тіні Вашої слави, Юрію Володимировичу», – ці мої слова захоплення Його досягненнями викликали у Нього завжди вдячну, незабутню посмішку... Бо ж даремно кажуть, що завжди і усюди цінність школи дорівнює цінності Вчителя. А вчительська Його філософія вмістима у цих таких лаконічних, глибоких за змістом словах: Хто як не я? Я сам! Я зможу! Я зроблю!

Його професійний простір був широкий, наповнений ідеями, різнобічними інтересами, готовністю допомогти. Тому і оволодів суміжними шкільними професіями: макетував газети "Ватра", звукооператор та світлооператор всіх гімназійних свят; діловий симпатик "Дивограю", ініціатор створення видавничого центру "Бібліотечка Бродівської гімназії ім. Івана Труша", де надруковано до 200 видань,

макетував і друкував матеріали 4-х науково-теоретичних конференцій "Гімназія в Бродах – від минувшини до відродження" (до речі, у трьох з них є статті авторства Ю. В. Мельника).

Передчасна смерть Юрія Володимировича – велика непоправна втрата для гімназійної родини. Яскравий слід залишив Вчитель на Землі. Житимуть в пам'яті Ваше ім'я і справи, Юрію Володимировичу!

І на закінчення. Це і про Нього і для Вас, колеги, слова Івана Франка Вчительство... велике діло любові..."

РУСЛАН ВОЛОДИМИРОВИЧ ШИШКА

Директор Бродівської гімназії ім. І. Труша, 2016-2020 рр.

Нестримно летить час. Завжди важко підібрати слова, які б зменшили біль тих, хто втратив близьких.

Людина живе доти, доки про неї пам'ятають... Світлі спогади про людину, яка чесно і гідно прожила своє життя, залишають її добрі справи. Таких спогадів про Юрія Володимировича є безліч у багатьох. Навчання дітей – не просто робота, це – життя. Він навчав, виховував, опікував, стежив, формував, турбувався. Завжди мав багато ідей і море натхнення до роботи.

Як тільки приходив час олімпіади з інформатики чи ІКТ, я знав, що більшість, якщо не всі, призові місця будуть у Юрія Володимировича та його учнів. Він умів знайти цих комп'ютерних геніїв і вкладав у них всі знання, якими володів. Цей учитель знав про усі конкурси, стартапи, які організовувалися в області і не тільки. «На цей конкурс їдуть... А цьому пора спробувати свої сили... Для участі у цьому стартапі організую і підготую команду... Ми встигнемо і зможемо...». І завжди був хороший результат.

Навіть непростий час карантину COVID-19 не міг зупинити його. Діти та вчителі, хто не міг під'єднатися до zoomy classroomy; ті, хто забув/загубив пароль, хто не зумів встановити потрібні платформи на свій гаджет, – усі бігли за допомогою до Юрія Володимировича. Не відмовляв ніколи і нікому. І поряд з цим встигав підготувати вихованців до участі в онлайн конкурсах. Цей процес був безперервним.

Особливо пам'ятним для мене є час, коли поновлювали матеріально-технічну базу, купували 3 SMART-борди, комп'ютерний клас, інтерактивні дошки, ноутбуки, комп'ютери, та інше обладнання. Годинами обговорювали з ним параметри, конфігурації, програмне забезпечення і його професійні підходи до питань завжди були на висоті. Також запам'яталося, як робили (не писали, а робили) перший сайт чи запроваджували перший електронний щоденник, електронний алгоритм нарахування премії за високі досягнення. Юрій Володимирович завжди був на зв'язку 7 днів на тиждень 24 години на добу.

Завдяки моїм друзям в Польщі наші учні та вчителі три роки поспіль мали можливість побувати у місті Волув. Партнерство із німецькою школою в місті Зіген... Його поради та підтримка завжди були корисними і неоціненними.

Чи облаштовували учительську та адмінкабінети, ремонтували дах майстерні, чи робили горезвісний ремонт в туалетах, міняли частину вікон чи підлогу, благоустрій території перед школою чи ставили пам'ятник Йозефу Роту – не обійшлося без Юрія Володимировича і його життєвого досвіду.

Юрій Володимирович не залишав свою роботу за дверима школи, вона постійно була з ним. Учні ставали для нього рідними, він не міг просто відключити думки про них, про гімназію, про інформатику, про нове в ІКТ. Мріяв створити і наповнити сучасний комп'ютерний клас. Для дітей. Намагався придбати якусь новинку, шукав можливості. Десь підсилював старе, десь ремонтував те, що, здавалось би, вже працювати не буде ніколи, а в його руках – працювало. Він справді любив свою роботу, віддавав дітям увесь час.

Як вчитель, як голова профспілки, як директор навчального закладу завжди був ініціативний, стояв на захисті інтересів гімназії. Умів і любив організовувати відпочинок для колег. До всього не просто долучався, а був одним із організаторів. Не соромився з ложкою біля казанка куварити, а шашлик завжди був за ним. І все це легко, з посмішкою, без примусу. Підтримував будь-яку вчительську божевільну ідею. «Допоможу, зроблю, спланую, я за, щось придумаю...». Це все про Юрія Володимировича.

У кожному кроці життя, кожним словом підтримки, кожною доброю справою, кожним добрим вчинком людина залишає слід. Юрій Володимирович залишив безліч таких слідів по собі. Міг ще багато зробити. Було безліч планів, мрій, думок. Але доля склалася по-іншому. Він вже не з нами, та його добрі справи живуть далі, зігріваючи серця і впливаючи на життя інших. Він дійсно зробив свій внесок у покращення цього світу.

Життя і час – два хороших учителі. Життя вчить нас правильно розпоряджатися часом. Час вчить нас цінувати життя.

НАЗАРІЙ ОЛЕГОВИЧ КРУТЯК

Вчитель інформатики Бродівської гімназії ім. І.Труша

Перше знайомство з Юрієм Володимировичем було під час районної олімпіади з інформатики. Я ще не знав, що це був директор гімназії, хоча зразу було видно, що це поважний чоловік, який добре розуміється в сфері технологій. Через рік, як я прийшов працювати вчителем інформатики, я був вражений скільки його душі та праці було вкладено в розвиток цього навчального закладу.

Я був радий, коли він заходив до мене на уроки, адже це завжди була щира рука допомоги та цінні підказки. Звісно, хтось би це сприймав як критику, чи образу, проте я біля нього відчував себе учнем, дитиною, що приходила до свого вчителя. Добре було мати людину, до котрої завжди можна було звернутися за порадою.

В Юрія Володимировича можна було навчитися багато чого. В першу чергу це те, що він не ділив учнів на "своїх і чужих", бо усі вони – наші гімназисти. В осінні будні він говорив: «Олімпіади – це казан, в якому ти маєш варитися разом з учнями». Тож 2023-2024 навчальний рік став для мене можливістю нагадати про Юрія Володимировича на всіх олімпіадах з інформатики.

Пригадую, як я був куратором учнівського проекту для Малої академії наук (МАН), ми мали їхати на захист і Юрій Володимирович поїхав разом з нами, хоча його ніхто не змушував. В цій подорожі ми обговорювали, як шкільне життя, так і можливості, які варто було б запроваджувати для учнів. Він демонстрував мені багато своїх розробок та ділився планами про те, як би можна було полегшити життя вчителям гімназії.

Вірю і відчуваю, що душа його досі нам допомагає. Проходячи повз кабінет директора, мені досі здається, що він ще тут, що зараз вийде і просто усміхнеться. В одному погляді, можна б було побачити втому від директорських клопотів, але і щиру, безмежну любов до кожного з нас. Зараз я залишився сам на сам з всім технологічним фронтом гімназії, тому часто згадую про свого наставника: «Юрій Володимирович, от якби Ви були тут! Юрій Володимирович, допоможіть, підкажіть».

Для мене Юрій Володимирович залишається ангелом охоронцем та ідеалом, до якого треба прагнути. Його робота не зникне безслідно, а буде продовжуватися молодими вчителями і гімназистами.

*Учасники конкурсу з програмування
пам'яті Юрія Мельника, що
відбувся в березні 2024 року*

НАТАЛІЯ МИРОСЛАВІВНА НАДОРЖНЯК

Вчитель інформатики Бродівської гімназії ім. І.Труша

Спогади про Юрія Володимировича – це доброзичлива посмішка і фраза «не переживай, все буде добре...». Він був не лише колегою, а й наставником, до якого я завжди могла звернутися за допомогою і порадою, в якого я вчилася, як викладати предмет інформатику.

Завжди уважний, готовий допомогти з налаштуванням техніки, її ремонтом, встановленням програм на комп'ютери. Він був «першопрохідцем» у навчанні інформатики, сам вчився, експериментував, а тоді ділився досвідом з колегами. Вмів щиро радіти досягненням учнів та колег. Був надзвичайно організованим і відповідальним, постійно навчався чогось нового, освоював нові технології, і все робив сам...

До сьогодні дивуюсь, звідки Юрій Володимирович знаходив на все це час і натхнення. Якось влітку він розповідав мені, що під час відпустки самотужки штукатуриє гараж з самого ранку, а в обід, коли спека, перечитував книжки з власної бібліотеки. Говорив, що таким чином «відпочивав».

ОТЕЦЬ ЯРОСЛАВ ЦАРИК

Духовний наставник гімназистів.

Настоятель Храму Воздвиження Чесного Хреста УГКЦ м. Броди.

Людська дорога приходиться на думку мені,
По ній ми всі ідемо, щоб Богу і людям служити.
Ти залишив свій світлий спогад у моїй душі.
Ти вмів на цій дорозі любити, жити й радіти.

Діалог мого серця з тобою...

Вістку, мій друже Юрію, що тебе не стало, я довго не міг прийняти. Стиснулося серце від болю, що навіть нічого не міг написати. А як багато хотів тобі розказати. Наша остання розмова, коли ми обговорювали співпрацю Бродівської гімназії з гімназією міста Інсбрука (Австрія), подавала надії, як і мої перемовини про вступ гімназистів в Інсбруцький університет та інші ініціативи. Все якось зупинилося, як тебе не стало, мій друже...

Що тобі нині скажу? – Ти був добрим вчителем, я бачив як до тебе горнулися діти. Ти був приятелем для мене і для учителів гімназії, завжди рідним, своїм. Я любив тобі потиснути руку, запитати що нового, які плани, ідеї. Коли навчав дітей християнської етики в кабінеті інформатики, ти уважно слухав мою науку. Ти любив гімназію, бо народжений нею, по праву заслужив бути її лідером, справжнім директором, душею всього колективу, гімназійної родини.

Ти виношував у своєму серці нові задуми, я знав їх і розумів, що потребуєш у них підтримки.

Нині це все перед очима моєї душі: завжди відчинені двері директорського кабінету, твоя ввічливість, бажання знайти час і можливість для спілкування зі мною. Якщо ж не випадала така можливість, ти говорив: «Зустрінемось обов'язково!». І ми зустрічались на ранковому благословенні щопонеділка, у Божому храмі на молитві, на дорозі, на природі...

Дякую тобі за зустріч у моєму помешканні, коли я переносив важку «корону». Ти прийшов привітати мене з днем уродин, хоч міг зробити це телефоном. Пам'ятаю цю хвилюючу мить, твою усмішку і щире: «Вітаю, отче Ярославе, від себе і усієї гімназійної громади». Ці слова додали мені оптимізму.

Окреме дякую за солідарність у підтримці мого лікування.

*День народження отця Ярослава
в часи пандемії Covid-19*

Як справжній директор і християнин ти завжди відповідав, друже Юрію, на мої запрошення на духовні і культурні події. Пишу ці слова і відчуваю, що ніби просто зараз говорю з тобою, так легко, невимушено і спокійно... як колись... Але тепер ти тільки слухаєш... То ж послухай мене, що я скажу тобі, Юрію. Знай, що я молюся за тебе. Скажу словами, які ти постійно говорив мені: «Ще зустрінемось!». Справді хочу цієї зустрічі і вірю, що вона колись буде у Царстві небесного Отця і Сина, і Святого Духа. Прийде час, не знаю коли, але надіюся, що зустрінемось.

ХОРИСТИ ЦЕРКВИ ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ

З боєм і сумом згадують парафіяни Церкви Пресвятої Трійці м. Броди Юрія Мельника.

Це був глибоко віруючий християнин. Багато років своїм чудовим співом прославляв Господа під час богослужінь. Життєрадісний і завжди усміхнений він щонеділі піднімався на хори, співав тенором і виконував всі приписи церкви.

Неодноразово надавав комп'ютерну допомогу, друкував книжечки хористам для співу. Будучи вчителем, а потім директором гімназії,

знаходив час для прославлення Новонародженого Спасителя під час обходу парафії з колядками і щедрівками. Його прості і щирі вінчуння залишилися в серцях парафіян.

Юрій був щирою Людиною. Допомігав порадами у різних сферах життя — це і господарські питання, і все, що було пов'язано з комп'ютерною технікою. Він ніколи ні в чому і нікому не відмовив.

Саме таким він запам'ятався хористам і всім парафіянам. Його щира усмішка і добрі слова завжди житимуть в наших серцях. Сумуємо і пам'ятаємо! Царство Небесне, тобі Юрію!

ГАННА ЙОСИПІВНА СВИДОВЕЦЬКА

Вчителька біології Бродівської гімназії ім. І.Труша

Ми з Юрієм Володимировичем разом були хористами, ходили колядувати, щедрувати, вітали людей. Була дуже приємна компанія. Навіть коли я вже не ходила в коляду, він все одно завжди приводив коляду в мій дім. Люди приходили, колядували, щедрували, вони мене вітали, а я їх вітала.

Це була Людина-Душа. Причому людина — безвідмовна. Особливо запам'ятались часи, коли ми разом працювали над проектами в пошуково-дослідницькому товаристві

«Джерело» при гімназії. Зробити проект з учнем — то одне, а от правильно оформити його і зробити з нього книжечку чи постер який, — це вже зовсім іншого рівня задача. І з цими завданнями завжди бігли до Юрія Володимировича. Він допомагав і зверстати, і надрукувати, ще й радив як краще представити проект на захисті, на що акцентувати увагу. Він експертно скеровував, підправляв так, щоб то виглядало дійсно гарно.

ОЛЬГА МИРОНІВНА ЯНЧЕНКО

Вчителька української мови і літератури Бродівської гімназії ім. І.Труша

Спомин

Був сонячний осінній ранок...
Здавалося, ніщо біди не віщувало...
Та тільки серденько, як завжди
Поспішало туди, де справи вже чекали:
Де діти, вчителі, де мрії і надії...
Де ти теж батько, великої гімназійної родини.
Щоднини міряв шлях свій кроками дрібними,
Зітканими з доброти, любові, теплоти і посмішки,
Що зігрівала нас завжди...
Осінній день... Спалах... Грім серед ясного неба...
Тиша кричить... І несподівано згасає небо...
Остання земна путь... «Вічная пам'ять»...
Дорога встелена слізьми-квітками.
І ти крилатим янголом прощаєшся із нами...
Нам залишаєш смуток і біль утрати
І посмішку лагідну друга, назавжди.
І безліч прагнень твоїх й нових починань,
Бо ти творець-людина,
ти нашого життя прекрасна половина.
Твій шлях до Господа ми встелим молитвами.
І в царстві Божому ти завжди будеш з нами.

НАТАЛІЯ ІГОРІВНА ГРИЦАЇШИН

*Вчителька біології Бродівської гімназії ім. І.Труша,
заступниця директора з навчально-виховної роботи (2019-2022 рр.)*

Вчитель, радник, і просто добра Людина!

Юрій Володимирович – вчитель, який заслужив повагу у своїх учнів не лише за знання і вміння, які вони отримували на його уроці, але й за справедливість та повагу до кожного, хто приходив до нього на урок. Був вчителем не лише для учнів, а й для нас, колег-вчителів! Зараз це

дуже дивно, але були часи, коли ми просили в нього елементарного – набрати текст, відформатувати методичку, у блокнотик записували, які клавіші треба натискати, щоб поставити кому, чи апостроф...

Цінні та мудрі поради допомагали учням здобувати знання та формуватися як особистість. А нам, вчителям, – додавали впевненості. Він міг знайти такі слова, що, незважаючи на те, скільки років ми були в колективі, рік, п'ять чи ...дцять, – ми почувалися всі єдиною гімназійною родиною!

Все, до чого брався, виконував неперевершено! Був чудовим актором на сцені поруч зі своїми учнями! Був прекрасним екскурсоводом під час подорожей як і для учнів, так і для нас вчителів: захоплюючі розповіді про древній та сучасний Київ, мандрівка оборонними мурами Тараканівського форту, спільна молитва на Святій Горі, відпочинок над Стрипою...

Пишу, а сльози в очах. Не можу повірити, що більше не побачу, не напишу, не подзвоню, не попрошу і не отримаю мудрої поради...

ІРИНА ПЕТРІВНА СТРІЛЬЧУК

Вчителька української мови та літератури Бродівської гімназії ім. І.Труша, редакторка газети "Ватра"

Я не пам'ятаю Юрія Володимировича з тих часів, коли я ще була школяркою, хоча вчилася у гімназії з першого класу, зате я тісно з ним співпрацювала, коли прийшла на роботу вчителькою української мови та літератури.

У час мого школярства кожен клас видавав стіннівку, про друк повноцінної газети і не йшлося. Ми збиралися після уроків і на ватмані писали фломастерами, малювали олівцями чи фарбами – простір для творчості без меж. І увянути не могла, будучи ученицею, що шкільна газета колись може

стати друкованою. А все ж, в 2002 році, у перший рік мого вчителювання, Галина Йосипівна Паньків (мій класний керівник) запропонувала мені долучитися до редколегії газети «Ватра». Ось тут і почалася наша тісна співпраця з Юрієм Володимировичем.

Пригадую, як бігала до нього в 27 кабінет мало не на кожній перерві, коли готувався випуск газети. Юрій Володимирович, хоч мав багато справ крім газети, ніколи не відмовляв: сідав за комп'ютер, виправляв, поправляв, міняв місцями статті. Це займало багато часу, але

він ніколи не скаржився. І навіть коли газета мала вийти друком у середу, а ми у вівторок о 18.00 всією редколегією сиділи в кабінеті директора (Надії Михайлівни Присяжнюк) і правили матеріали, Юрій Володимирович терпляче чекав на наші правки, вносив їх і відправляв на друк. Він дуже переймався тим, щоб випуск був зроблений добре, все поправлено, гарно розташовані фотографії, вдало дібрані шрифти для заголовків.

Наша співпраця по «Ватрі» за багато років стала настільки тісною, що коли ми вперше поїхали на Міжнародний фестиваль молодіжної демократії, журналістики, преси та творчості «Золота осінь Славутича» і зіштовхнулися з тим, що конкурсний номер на цьому фестивалі треба не тільки написати, набрати у текстовому документі, а ще й за день видати «повноцінний продукт» – конкурсний випуск (це 4 сторінки формату А4), то і тут Юрій Володимирович нас дуже виручив: творити ми вміли, а от макетувати газету – ні. Він, не будучи з нами у Славутичі, допоміг справитися з цією нелегкою задачею. Результат – 1 місце, гран-прі – це, у першу чергу, його заслуга, адже того разу йому довелося макетувати газету ... на весіллі. Не знаю, чи хтось ще так би вболівав за редколегію, за гімназію і замість того, щоб відпочивати, веселитись – працювати над макетом конкурсного номеру.

Я дуже переживала, що буде з «Ватрою», коли Юрій Володимирович став директором, адже нова посада вимагає зовсім іншої діяльності. Ми мали з ним розмову на цю тему, і я була здивована його відповіддю: «Я буду далі працювати з газетою». Той, хто не зіштовхувався з процесом творення газети, мабуть, ніколи не задумувався про те, скільки часу це забирає. Колись я, спостерігаючи за роботою Юрія Володимировича, мала можливість з'ясувати, що макетування однієї сторінки – це в середньому 1-1,5 години за умови, що всі статті мають назви та авторів, поміщаються на сторінці, до них підібрані фотографії. І це без урахування правок, без вичитування, це просто розміщення статей на сторінці і при тому, що це робить досвідчена людина, а не початківець. А якщо це помножити на 4 сторінки, а якщо ще додати час на виправлення помилок після вичитування. Звідки мав взятися час у директора? Але, мені здається, газета належала до однієї з його улюблених справ, тому час на цю справу завжди знаходився в його щільному графіку.

Юрій Володимирович любив газету, підтримував журналістів, не скажу точно, знаю тільки про один раз, разом із командою представляв «Ватру» на Міжнародному фестивалі «Яблунева гілка» (м.Луцьк). Йому по-

добалось, що діти можуть і вміють, не бо-
яться висловити свої думки на сторінках
газети, тому запропонував провести між-
шкільний фестиваль «Ватра-фест». Прига-
дую, ми разом його планували, залучали
учасників, членів журі. Два тижні канікул (у
школі холодно, не палиться, всі сидять вдо-
ма і гріються), а оргкомітет на чолі з Юрі-
єм Володимировичем облаштовує кабінет,
друкує матеріали, налаштовує техніку (фес-
тиваль 2021 року проходив в онлайн режи-
мі через карантинні обмеження), не раху-
ючись з часом та холодом.

Юрій Володимирович радів кожному успіху
газети, але ніколи цей успіх не приписував
тільки самому собі. Звичайно, досконалості
немає меж, та він був добрим вчителем і
наставником: вчився сам та ділився своїми
знаннями з іншими.

Скануйте
QR-код, щоб
переглянути
репортаж
про Ватра-
фест - 2021

ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА КОЗИЦЬКА

Секретар Бродівської гімназії ім. І.Труша

Не могла не зробити цього допису-спогаду.
Спогади... Їх багато пов'язаних із Вами. Це
буде моє останнє SMS чи швидше лист, бо
SMS таким довгим не буває.

Наша перша зустріч була як учителя та учениці.
У ті далекі 90-ті роки Ви зробили неможливе:
познайомили нас з комп'ютером, навчили
основ... Уже студенткою на парах інформатики
почувалася впевнено, бо була однією з
небагатьох, хто не боявся комп'ютера, знала
з якого боку до нього підійти. Дякую!

Потім повернулася у гімназію вже в якості
Вашої колеги. Ненав'язливо і так зрозуміло Ви
продовжували вчити мене далі... «Тут можна
зробити так... Не ускладнюй собі життя,
йди простішим шляхом... Тут перетягни,
а тут встав... Спочатку набери текст, потім
виставимо параметри, відкоректуємо... Щоб
запам'ятати, робиш сама – я підказую».

А як ми жартували: «Юрій Володимирович в
дорогу – й інтернет за ним!». Цього разу Ви
пішли... далеко...назавжди... та інтернет зали-
шили (бо знали, що нам без нього ніяк). Зали-

шили багато всього: техніку (як з нею розібра-
тися без Вас?), плани (не реалізовані, як ми
без Вас?), мрії (які вже ніколи не збудуться)...

Ви обіцяли допомогти досягнути Excel... Я
завжди відповідала: «Цю програму мені
не зрозуміти, це не для мене... нащо вона
мені, у мене є Юрій Володимирович». А Ви:
«Обов'язково мушу ще цього тебе навчити.
Зроблю на канікулах тобі курси». Зроблю...
Мушу... Тепер обіцяю – я вивчу, осилю цей
Excel, в пам'ять про Вас.

О, а несподіванки, якими Ви так любили
дивувати. У свій вихідний тихенько змонтували
меблі під умивальник в учительській, і
ввечері скинули мені фото, я тоді назвала Вас
«Миколайком».

Коли загинув мій брат, не знала куди себе
подіти, шукала місце, де тихо і нікому нічого
не треба розказувати, ходила на роботу. Ви
не залишили мене. Не зважаючи на відпустку,
прийшли, бо знали, що важко. Ми сиділи у
кабінеті і мовчали... В цій тиші почувалася
спокійно, бо відчувала Вашу підтримку...

Ви створювали комфорт всім... завжди. Дотепер, коли мене перестає слухати принтер, зависає комп'ютер та й просто «не клеїться» текст, не вставляється картинка, я промовляю, за звичкою: «Юрій Володимирович, допомагайте»...і Ви допомагаєте. Як завжди.

Навіть, коли Вас не стало...знаю: бачили, що важко і не залишили мене. Ви навідалися у сон, ніби ангел спокою, взяли мої руки у свої і сказали: «Дякую. Мені було добре і комфортно з тобою працювати». Ви не могли не попрощатись.

Дуже люблю Вашу світлину, яка «живе» у гімназії на другому поверсі. Спостерігаю, як діти (і не тільки) торкаються до Вашої піднятої руки... вітаються! Це фото без рамки і це чудово, бо у спілкуванні з Вами рамок не було!

У цьому листі я багато разів ставила три крапки... Тому що кожен спогад можна ще продовжувати і продовжувати... Три крапки для мене означають продовження або тимчасову паузу... Просто зараз ми чекаємо зустрічі у різних світах. Ви там, де немає горя і печалі, а я тут, де треба долати труднощі щодня. Колись ви сказали: «Ти сильна! Стисни зуби і перечекай. Вітер хмари розжене!»...і посмішка...Ваша незмінна посмішка... Пам'ятатиму її...

На завершення хочу сказати...Поважаю... Ціную...Не забуду...Вас, Учителю...

БОГДАНА ПАВЛІВНА БУЛИШИН

Вчителька української мови і літератури Бродівської гімназії ім. І.Труша

Випадкових зустрічей не буває або короткий спогад про директора...

«Випадкових зустрічей не буває...» – афоризм, який нашою думку, що кожна людина, яка з'являється у нашому житті, відіграє важливу роль у формуванні нашого світогляду. Гадаю, що знайомство і подальше професійне спілкування із світлої пам'яті Юрієм Володимировичем Мельником, залишило помітний слід у душі кожного, хто бодай якось був дотичний до цієї прекрасної людини. Юрій Володимирович левову частку свого життя віддав невтомній праці у стінах рідної школи. Від учня до директора він вкладав свій розум і талант у розвиток улюбленої гімназії. Воістину можна стверджувати, що Юрій Володимирович віддав усього себе служінню дітям. Прикро, але факт, що він так раптово відійшов у засвіти саме на робочому місці, вказує нам на безмежну відданість цієї людини улюбленій справі...

Ми познайомились із Юрієм Володимировичем у далекому 1993 році під час проведення районної предметної олімпіади з інформатики. Біля кабінету інформатики ЗОШ №1 зібрались учасники районного етапу олімпіади. Усі з хвилюванням очікували початку. І ось до нас підійшов стрункий високий чоловік з ясними очима і привітно запросив до кабінету. Потім

учитель кожному із нас показав робоче місце за ПК «Корвет» (одна з перших моделей персонального комп'ютера того часу), роздав завдання і надав коротку інформацію щодо їх виконання. В голосі Юрія Володимировича (саме так він назвався) була відчутна впевненість і строгість. Одразу було видно, що перед нами вчитель, навсі 100% компетентний в інформатиці (ще маловідомому на той час шкільному предметі). Поряд із серйозністю і вимогливістю, яка прочитувалась у поведінці учителя, також можна було побачити надзвичайно доброту. Позитивна енергетика Юрія Володимировича десь вмить розвіяла усі наші хвилювання перед початком виконання завдань.

З цього часу минуло чимало років. Доля знову привела мене у стіни Бродівської гімназії, але вже в якості учителя. І як приємно було побачити привітне і світле обличчя знайомого ще із шкільних років учителя інформатики. Юрій Володимирович завжди охоче допомагав нам, молодим учителям, опановувати нову комп'ютерну техніку для проведення сучасних уроків. Він ніколи не хизувався своїми знаннями комп'ютера перед нами, а завжди казав: «Я вас не вчу, а вчуся разом з вами».

Юрій Володимирович був, безперечно, ерудованою і різнобічно розвиненою людиною. Він постійно удосконалював

Володимировичем стала спільна подорож до м. Могільно (Польща). Ця мандрівка була організована в рамках міжнародної співпраці між гімназіями Польщі і України. Саме під час цієї екскурсії вдалося оцінити сповна його неабиякі організаторські здібності. Він дуже оперативно вирішував будь-які питання.

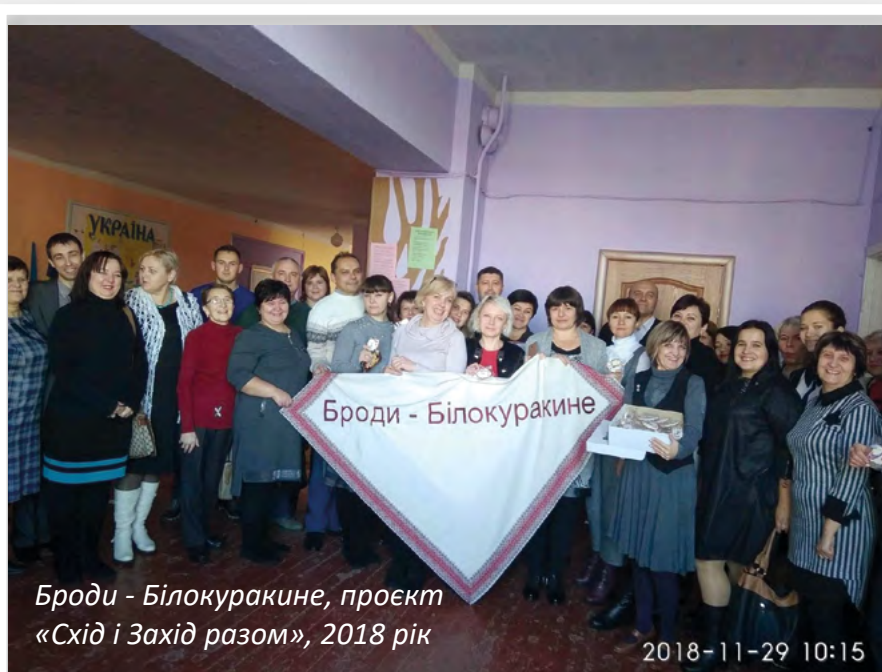
свої знання у різних сферах і спонукав до цього своїх учнів і колег. З-поміж багатьох захоплень учителя, як на мене, унікальною є любов до математики та історії. Він не раз говорив про себе: «Я математик та історик одночасно». Захоплення історією та краєзнавством переростало у численні піші, велосипедні та автомобільні мандрівки рідним краєм. Важливо також зауважити, що результатами подорожей стали публікації дослідницьких статей у збірнику науково-теоретичної конференції «Гімназія в Бродях: від минувшини до сьогодення». Також він здійснював виготовлення оригіналу макета та друк усіх 4-ох випусків збірника.

Яскравим спогадом про дружбу з Юрієм

Польща, м.Могільно 2014 рік

Особливо зворушливим було його вміння легко знаходити спільну мову із дітьми (польськими і нашими), тому вони завжди були поряд із улюбленим вчителем. Під час перебування нашої делегації в м. Могільно, крім офіційних зустрічей, нам пропонували різні відпочинкові заходи, на яких Юрій Володимирович завжди був душею компанії. Поряд із ним завжди було легко і приємно. Надзвичайна здатність до комунікації підкупила серця усіх членів делегації. Прощальні сльози при від'їзді слугували цьому підтвердженням.

*Броди - Білокуракине, проект
«Схід і Захід разом», 2018 рік*

Незабутніми стали мандрівки в селище Білокуракине Луганської області в 2018 році в рамках проекту «Схід і Захід разом», ініційовані асоціацією «Євро регіон Карпати-Україна». Керівником однієї з таких подорожей став Юрій Володимирович. Програма була побудована так, щоб донести ідею єдності учителів та учнів заходу і сходу України у вихованні патріотизму. Поїздка в Луганську область, відверто кажучи, була емоційно непростою, враховуючи складну воєнну ситуацію на сході України. Проте Юрій Володимирович як керівник групи завжди підбадьорював усіх учасників делегації.

Юрій Володимирович ніколи не залишався осторонь позакласної і позашкільної роботи гімназії. Він охоче брав активну участь у різноманітних творчих заходах

школи: випускні вечори, конкурс «Гімназія має талант», Свята першого і останнього дзвоника, «Ватра-фест» тощо. Без нього не обходилося жодне свято гімназії, де він був то актором, то звукорежисером, то відео- та фотооператором.

Останній день у гімназії

Це була восьма година ранку 10 жовтня 2023 року... У конференц-залі гімназії мало відбутись засідання атестаційної комісії. Усі члени вчасно зібрались. Не було лише Юрія Володимировича, голови комісії. Але він не змусив нас довго чекати на себе. Відчинив двері у приміщення, несучи із собою стілець. Сів за стіл, глянув на усіх, але вже якимось іншим, не таким запальним і яким, як завжди, поглядом. Не знаю, як інші присутні в залі, але я помітила, що Юрій Володимирович – втомлений. Він і цього разу був дуже відповідальний, бо попри лікарняне (скаржився на біль в горлі) прийшов на засідання атестаційної комісії. Невдовзі засідання завершилось і всі учасники розійшлись по своїх

справах. Здається, ніщо не віщувало біди, але на перерві після першого уроку панувала неймовірна тиша, адже усі дізнались, що директору стало погано, і його забрала до лікарні бригада швидкої допомоги. Другий урок, здається, тривав вічність... Усі вчителі та учні очікували на повідомлення про стан здоров'я директора в надії на його порятунок. Неймовірна тиша тривала і на другій перерві, тільки цього разу з учительської і на коридорах подекуди було чути тихе схлипування. Не врятували... Директора не врятували в лікарні.

До сьогодні бентежить спогад про цей «тихий день» у гімназії. Як на мене, така тиша у школі можлива лише тоді, коли заклад втрачає дуже важливу, рідну і «не випадкову людину». Саме такою людиною для гімназії і усіх нас був Юрій Володимирович Мельник.

ГАЛИНА ІВАНІВНА ГАЙЧЕНЯ

Вчителька німецької мови Бродівської гімназії ім. І.Труша

В цей день у мого сина День народження і я ніколи не забуду, яким шоком для мене стала новина про смерть Юрія Володимировича. Мені так боліло, що вирішила тоді викласти свої думки у фейсбук і написати, яким був Юрій Володимирович для мене: завжди готовим допомогти, вислухати і зрозуміти, пробачити і забути образи, якщо такі і були. А шлях поруч з ним був довгим – 7 років ученицею, і 12 – колегою.

Одного разу, під час візиту німецьких учнів, ми мали дуже насичені дні і він сказав нам з Іванкою: "Дівчата, ви – такі молодці, я вас дуже люблю". Ця батьківська любов і підтримка відчувалися у всьому і завжди: лишні години і вихідні дні проведені на роботі, цілодобова доступність по телефону, корисні поради та влучні зауваження.

Я, як мама, дуже тішилася похвалою Юрія Володимировича на адресу мого сина, який відвідував його комп'ютерні курси. Закладені там основи є міцним фундаментом комп'ютерних навиків Владислава.

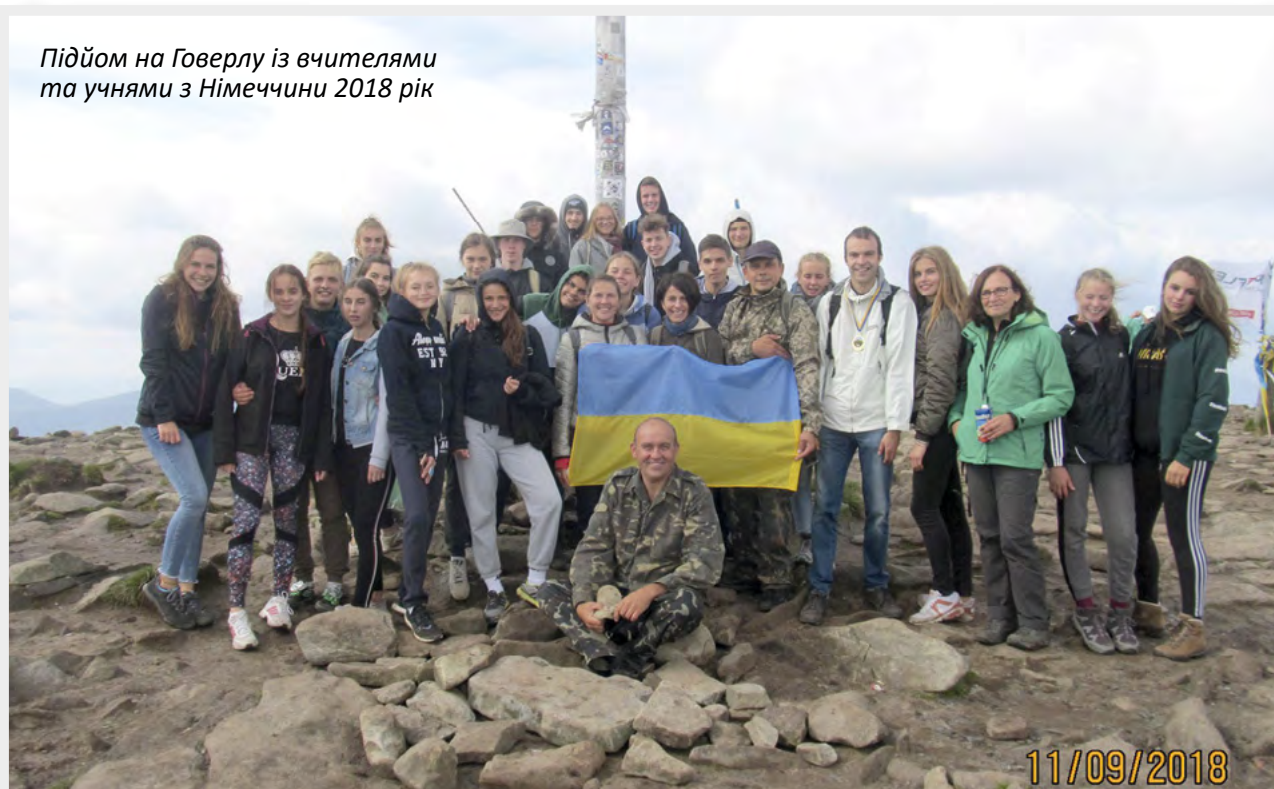
Meet up! Deutsch-ukrainische Jugendbegegnungen (Німецько-українські молодіжні зустрічі) в рамках сприяння фонду EV 2019 рік

Meet up! Deutsch-ukrainische
 Jlegendbegegnungen (Німецько-
 українські молодіжні зустрічі) в
 рамках сприяння фонду EV 2019 рік

Підйом на Говерлу із вчителями
 та учнями з Німеччини 2018 рік

Колись в переписці по якомусь робочому питанню я написала Юрію Володимировичу: "Незамінних людей не буває", а він відповів: "Не правда:)". Так, дійсно. Якщо в роботі людину можна замінити, то у серці і пам'яті – ніколи.

P.S. Ви знаєте, навіть не обов'язково, щоб мій спогад потрапив у книгу. Мені просто дуже хотілося подякувати у словесній формі Богу за Юрія Володимировича. Щаслива, що він був у моєму житті і став одним із вчителів, що навчають людяності.

ГАЛИНА ОРЕСТІВНА ДЕМЧИНСЬКА

Вчителька біології Бродівської гімназії ім. І. Труша

Згадуючи Юрія Володимировича, можна сказати тільки хороші слова. Бо дійсно він – людина, яка ніколи не залишала в біді. Людина, яка завжди заспокоювала і казала “не переживай, все буде добре”...

Він надихав! Він сильний роботяга був. Такий, що не для себе, а для людей. Людина, якої нам тепер дуже не вистачає...

Не раз прибігали до нього і діти і вчителі: “Юрій Володимирович, треба то і то ... допоможіть тут і там, бо черговий проект.. треба книжку підготувати”. А він завжди казав “не хвилюйся, ми все зробимо”. Вчив, настановлював... Пам’ятаю, курси з користування комп’ютером, які він вів. Я половини не знала, тяжко мені давалися, але з його допомогою потихеньку-потихеньку, помаленьку і все вийшло.

Світлій пам’яті Юрія Володимировича присвячується

Багато є людей на світі,
Але таких, як він — одна.
Робота, дім, сім’я, родина,
Це все було його життя.

Він наче той промінчик сонця,
Усім завжди допомагав,
Не дивлячись, що ніч в віконці, —
А він невтомно працював!

І кабінети, класи, діти —
Олімпіади, майстер-клас...
Завжди в роботі, ще й поради
Вмів слушно дати повсякчас.

Він сином був, був чоловіком, батьком,
Господарем усюди був,
Допомагав і словом, й ділом —
І ні про кого не забув.

І де б не були ми у світі,
Куди б нас доля не вела —
Таку людину — не забути,
про нього пам’ять є жива!

МАРГАРИТА ВЯЧЕСЛАВІВНА НОСКОВА

*Директорка Центру інноваційних освітніх технологій ІППО у НУЛП
(Національний Університет «Львівська політехніка»)*

Пішов раптово, швидко. Власне, він все робив швидко, але вмирати... Впевнена – це не входило в його плани. Занадто життєрадісним він був для смерті, в нього було багато планів, ідей, прагнень, бажань, обов’язків, відповідальності... Не можу прийняти цю звістку, цю смерть, цю втрату... Тяжко заставити говорити і писати про нього в минулому часі.

Скромний, працьовитий, вдумливий, з власними переконаннями і власною позицією. Він вмів слухати і чути. Був чуйним і співчутливим, уважним і справедливим. Вмів знайти потрібне слово, щоб залагодити конфлікт, заспокоїти, підбадьорити і учнів, і вчителів, і друзів, і малознайомих людей, які раптом опинились в його оточенні, поруч. І не важливо де він був, він завжди був у центрі уваги, хоча цієї уваги не прагнув. До нього прислухались, з його думкою рахувались.

Його всі любили тою особливою любов’ю, що межує з шаною і захопленням. А він цього не помічав і був зі всіма простим та відкритим, СПРАВЖНИМ.

Ми довгий час знали один про одного, перетиналися на різних заходах, але активно почали співпрацювати лише коли розпочався проєкт «Moodle-це про100!» І потім, коли клята війна спричинила появу Української дистанційної школи.

Він був одним із перших, хто не лише відгукнувся, а й активно допомагав у її розбудові. Скільки разів я радилась саме з ним, скільки ідей ми обговорювали... В найтяжчі часи, незважаючи на свою зайнятість та посаду (директору гімназії в мирний час голову підняти часу не вистачає, а під час війни і поготів!), він працював вчителем інформатики в 10-у класі нашої волонтерської

В актовій залі Львівської політехніки вшановували вчителів-волонтерів, які працювали навесні 2022 року в Українській дистанційній школі. Грамоту від департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації Юрія Мельнику вручає заступниця директора департаменту Ольга Котовська.

Червень 2022 року.

школи у 2022-му і залишився працювати у 2023-му. Він був харизматичним директором закладу освіти, який долучався до будь-якої нової ініціативи і був готовий вчитися і вчити, шукати рішення, бути наставником, колегою, і учнем водночас.

Занадто рано... Занадто рано пішов він нас чудовий Юрій Володимирович... Не можу прийняти, не можу змиритись... В пам'яті весь час спливають згадки, його слова, його посмішка... Він завжди був усміхненим...

Щоразу, після наших з ним розмов по різних робочих питаннях я говорила йому «дякую». От і зараз, згадуючи, дякую. Дякую, що життя познайомило нас, а Бог дав можливість працювати разом.

Ми були колегами і завжди були, як то кажуть 'на одній хвилі'. Він був людиною команди.

Нам буде дуже не вистачати Тебе в Українській дистанційній школі, в спільноті інноваторів області, в спільноті директорів... Мені

особисто буде не вистачати товариша, на якого можна було завжди покластися... Нехай залишиться в нашій пам'яті його щира посмішка, добрі очі. Вірю, що він залишиться в серцях і пам'яті сотень людей доброю теплою згадкою і згадають його сотні добрим і вдячним словом.

Дай Бог сил рідним і близьким і всім, хто його знав, змиритися з цією втратою. Він тепер буде жити в нашій пам'яті і буде допомагати нам всім з Небес. Інакше він не міг при житті... А люди не міняються...

Yuriy Melnyk разом з Тарасом Чайківським і Маргаритою Носковою.
23 червень 2022 р.

Сьогодні завершила роботу Українська дистанційна школа до якої я мав дуже маленьке відношення. Був учителем. Ця школа була спонтанна, засновниками якої були Вчителі-волонтери, фанати своєї справи, які робили роботу вдень, вранці і вночі, допускали помилки, виправляли їх, вчилися разом зі своїми учнями, сперечалися, знаходили консенсус. Результат: понад 700 молодих Українців, які не втратили час, а здобули те що належить їм здобути - ЗНАННЯ, які потрібні не тільки їм, а і нам, нашій УКРАЇНІ. Школа продовжуватиме свою роботу. Врахує помилки, які були, і розпочне новий навчальний рік в новій якості. Я впевнений в цьому. Бо ми - УКРАЇНЦІ!

НАДІЯ ГРИГОРІВНА СТЕПУРА

Завідувач Бродівської міської дитячої бібліотеки

Мій перший спомин про Юрія Мельника сягає його дитинства.

Місто Броди вул. Короленка, 10. Саме там мешкала моя родина, світлої пам'яті Іван та Анна Сенишин, які були сусідами родини Мельників. Коли я приїздила в гості до дядька Івана, то познайомилася з Надією Мельник, ну а Юра...такий милий хлопчик і така щира усмішка, яку Він проніс через усе життя, – запала мені в душу.

Уже пізніше наші дороги перетнулися у СШ №1, де навчався мій син Андрій. Він був захоплений вчителем інформатики... Та чи могло бути інакше?!

Ось і Юрій Мельник директор гімназії ім. І.Труша, а я очолюю міську бібліотеку для дітей. Яке це було задоволення – співпрацювати з людиною фаховою, ерудованою, відповідальною, у якій всі робочі справи – першочергові.

Коли я згадую Юрія Мельника, на душі стає тепло від щирої усмішки, яку дарував Він нам. Ця визначна для Бродів постать завжди зорітиме в моїй пам'яті.

Вересень 2023. Акція «Подаруй бібліотеці книгу» Юрій Володимирович Мельник та Микола Миколайович Сторожук передають книги для дитячої бібліотеки в м.Броди

ВОЛОДИМИР ОЛЕКСІЙОВИЧ КУЛІНЕЦЬ

Заслужений працівник культури України,

Художній керівник зразкового вокально-хореографічного ансамблю «Дивограй»

Допис про Юрія Володимировича хочеться розпочати з далеких 90-их...

Із розпадом великої імперії, під назвою срср, у всі сфери життя закралась така тривожні риси, як невпевненість та страх перед майбутнім. Копійчані зарплати в купонах, безробіття та дефіцит елементарних товарів не додавали оптимізму. Не винятком була і сфера освіти. Та віра у побудову омріяної Української незалежної держави давала натхнення до роботи у школі, розуміючи, що діти – це фундамент майбутньої держави.

Саме у цей час, на хвилі патріотичного піднесення, у Бродівській школі №1 створюється танцювальний гурток. За сприяння директора Надії Михайлівни Присяжнюк до його роботи запрошуються: я – викладач-хореографії педагогічного училища, та викладач музики училища – Іван Петрович Савчук. Формується репертуар танцювального гуртка, в основі якого є український народний танець та пісня.

Але, як констатує народна мудрість “краще один раз побачити, ніж сто раз почути”, тому саме з цього моменту наші шляхи

перетинаються з молодим вчителем математики та інформатики Юрієм Мельником.

Енергійний вчитель, палкий любитель народної пісні та танцю, він фільмував перші дитячі виступи на свою "чудо-відеокамеру". Перші спроби концертів, зафільмовані Юрієм Володимировичем, з позиції сьогодення є справжнім архівним скарбом.

Завдяки наполегливій праці дітей та керівників, а також постановці репертуару заслуженим працівником культури Віктором Марущаком, танцювальний гурток переростає у справжній вокально-хореографічний ансамбль "Дивограй", якому пізніше було присвоєно звання "Зразковий". Увесь час поруч, при підготовці до концертів нам допомагав уже справжній прихильник колективу – Юрій Володимирович.

Yuriy Melnyk разом з Віталієм Целюхом та ще 2.
8 липня 2016 р. · 🌐

Як захоплююче! Вчора, 7 липня з подорожі повернувся Зразковий, вокально-хореографічний ансамбль "Дивограй". 5 чудових днів Дністровським каньйоном. Ні пекуче сонце, ні холодний град, ні потужний вітер в лице не зупинили цю дружню команду! 😊 А в пам'яті точно залишаться: Червона гора з її краєвидами, печера Самітника з крутим і небезпечним спуском до неї, прекрасна вода Джуринського водоспаду, руїни Червоногородського замку в Ниркові, туристичні змагання з переправами, лисячими норами тощо, Купальська ніч з дискотекою і власноруч сплетені віночки... Невеличкий фотозвіт нижче. Заздрить, і намагайтеся повторити щось подібне 😊 Не пожалкуєте.

Він був чудовим батьком, справжнім наставником, який гідно виховував двох синів: Романа та Тараса. Не важко здогадатись, що так полюбляючи мистецтво, батько заохочував синів ставати активними і відповідальними учасниками ансамблю "Дивограй".

З роками колектив вдосконалювався, почав гастролювати у межах області, України та за її межами. До колективу прийшов іще один вчитель музики – Віталій Целюх, з яким у Юрія Володимировича зав'язались дружні творчі стосунки.

Мандруючи з колективом до Литви, Німеччини та Польщі, поради та промови Юрія Володимировича завжди надихали дітей на успішні виступи. Як гордо завжди була піднесена його голова, а на в очах виблискували сльози щастя – коли звучав шквал аплодисментів, а іноземці вигукували дітям “Браво!”. З теплотою у душі згадую, як він переживав, а потім тішився разом з дітьми від отриманих перемог у різних хореографічних конкурсах!

Неодноразові відпочинкові сплави по Дністру, Случу та Стиру відкрили і ще один його талант – відмінного кулінара! Прокинутись раніше всіх, заварити усім філіжанку кави, підготувати

продукти – все це Юрій Володимирович... Протягом дня він не дармував жодної миті, вмів кермувати катамараном, підбадьорюючи тих, хто втомився веслувати.

А у вечері, розпаливши ватру, він брав гітару та дарував справжню красу народної пісні. Здавалось, що у цієї людини два серця і заряду його енергії просто немає меж...

Закінчивши танцювати у складі колективу, на роботу прийшла Марія Володимирівна Дацків (Кулінець). З повагою та любов'ю, наче до рідної доньки, Юрій Володимирович

Литва 2009 рік

натхненно підтримував її у праці. На кожному концерті, пліч-о-пліч з колективом, він не менше хвилювався за успіх виступу дітей, але уже у ролі звукооператора. Хороший музичний слух, відчуття тембру та динаміки виконання танцювальних рухів виконавцями, Юрій Володимирович дарував слухачам у залі якісне звукове оформлення.

Перебуваючи уже на посаді директора гімназії, разом з керівниками ансамблю будували різноманітні творчі плани на майбутнє колективу... На жаль, ці плани неочікувано для усіх обірвалися...

Це була всерозвинута, творча особистість, очі котрої завжди випромінювали оптимізм та віру у Світле та Добре. Можна перераховувати ще безліч справ, на виконання яких комусь знадобилось би зо два життя... Юрій Володимирович поспішав жити, цінував кожну хвилину, умів радіти та співчувати, словом Людина з великої літери.

На жаль, людське серце не до кінця досконалий механізм і має інколи властивість зупинятись передчасно... Для керівників, батьків та усіх учасників Зразкового вокально-хореографічного ансамблю "Дивограй" є непоправною передчасна втрата чудової і близької для усіх нас людини. Але продовжуючи справу, яку так любив Юрій Володимирович, пам'ять та світлий спогад про нього залишиться в наших серцях назавжди.

Від усієї великої Дивограївської родини низький уклін Вам, Юрію Володимировичу!

Сплав по Дністру 2017 рік

АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ МОСТОВИЙ

Друг дитинства, однокласник СШ №1 м. Броди, випуск 1984 року

Про користь стінгазети

Наша дружба з Юрою почалася, як це часто буває в однокласників, ще в молодші шкільні роки. Гарно було-б в цій розповіді сказати, що з першого шкільного дня, з першого дзвінка ми подружилися і пронесли цю дружбу через ціле життя, та насправді все починалося не так.

В часи нашого шкільного дитинства радянська школа мала свої чіткі правила, школярів розсаджували за партами в строгому порядку: хлопчик – дівчинка, і рішення про те, хто з ким буде сидіти, приймала вчителька. Я не знаю, яким принципом керувалася наша перша вчителька, світлої пам'яті Ольга Станіславівна, та мені випала честь сидіти за однією партою з красунею Ніною, а Юрі випало місце перед нами. Лише з часом, коли пройшов перший переляк і розгубленість, ми почали притиратися один до одного, стала очевидна зручність становища. Нінка дійсно була красуня, талановита і відповідальна дівчинка, з нею хотів сидіти чи не кожен хлопець в класі. Юра ж, при всіх

багатосторонніх здібностях, найбільш повно виражався в математичному напрямку, що мені, більш гуманітарію, було доволі корисно. Хоча ми ніколи, ні в ті дитячі часи, ні пізніше, впродовж всієї нашої дружби, не розглядали становища з точки зору прагматизму, ніколи не задумувалися над вигодою. Просто ми підійшли один одному, і коли (нарешті, нам, таким «дорослим») в четвертому класі було дозволено самим вирішувати, з ким сидіти за партою, звичайно ми опинились поряд.

Багато різних подій, веселих і не дуже, прожили ми з Юрою разом за часи нашого жовтеньцяцько-піонерсько-комсомольського дитинства та юності. Багато забулося, затерлося, загубилося в бурхливому вирі життя. Та були події, які закарбувалися в пам'яті, бо мали вирішальне значення на становлення світогляду.

Це було в часи середнього піонерського віку, в 4-му чи 5-му класі. Тодішня всюдисуща комуністична система всіляко залучала школярів до суспільного життя. І от мене, як особу

з деяким художнім смаком, було обрано (чи призначено) «художнім редактором» стінгазети піонерської дружини. О, як почесно, як гордо звучить. На ділі ж моя функція зводилася до того, щоб гарно намалювати заголовки до заміток, розміщених в газеті. Сьогоднішня «Ватра» друкується типографським методом, а в наші шкільні роки брався аркуш паперу «ватману», ділився на колонки, член редколегії з гарним почерком в колонках вписував замітки, зверху над ними художньо розмальовувався заголовок, аркуш встромлявся в скляну рамку на стенді в коридорі школи – от і все, газета випущена, читайте піонери нудну і стандартизовану інформацію.

Цього разу газета присвячувалась черговому радянському ефемерному святу, якими так ряснів календар, здається це був день включення України до складу СРСР. Замітки вже були каліграфічно написані, мені залишалося домалювати заголовки фломастерами.

Про фломастери це окремий спогад. Зараз на полицях магазинів вибір цього добра величезний, різноманітної кількості, кольорів і відтінків. В часи нашого дитинства це була досить рідкісна річ, яка тільки недавно стала нам відома і доступна. До того ж, фломастери радянського виробництва були по 4 шт. в комплекті, з грубими стержнями і сумними «загробними» кольорами, наприклад зелений мав колір зеленки, а червоний – прокислого малинового варення. Я ж був власником імпортних фломастерів – 8шт. в комплекті, витончені, зручні, з яскравими кольорами – яке щастя! От цими фломастерами я і виконував свою частину видавництва стінгазети.

Головна замітка була про успіхи та досягнення Української Республіки (звичайно, у складі союзу, звичайно під керівництвом комуністів, як же інакше!) і називалася «Наша Україна». Чому я вирішив цей заголовок намалювати небесно-синім кольором і відтінити жовтим, не знаю. Мабуть, інтуїтивно відчував, як ці кольори пасують нашій країні. А про те, яку заборонену грань переступив, навіть не здогадувався. Сьогоднішнє покоління напевно буде здивоване абсурдом ситуації,

та мої сучасники дуже добре знають, в якій глибокій забороні в ті часи була наша справжня державна символіка. Навіть просте поєднання синього і жовтого кольорів будь-де було кривою, такого ніде не допускали, як не допускали і до знань про нашу справжню історію.

Я ж керувався лише естетичними міркуваннями, і був дуже задоволений собою, коли зранку, перед уроками, встановив газету на відведений для неї стенд. Виглядала вона досить ефектно – синьо-жовті літери з претензією на 3Д ефект. Так вона і висіла, а я очікував похвали за свою роботу. І було велике розчарування, коли почалася якась незрозуміла метушня вчителів, газета зникла, а зауч з піонервожатою почали випитувати мене, хто порадив мені такі кольори, стали докоряти, хоч я не розумів, за що.

От тоді Юра відкликав мене в сторону і сказав: «Бачу, тобі треба дещо розповісти. Після уроків підемо на стадіон». Тоді кафе і затишних барів, де за чашкою чаю можна поспілкуватися, не було, «курилка» за школою була місцем тусовки старшокласників, нам же залишався стадіон. От там, на потрісканих старих лавках я вперше свідомо почув від Юри про справжній прапор України, про Тризуб, про те, що історія нашої Батьківщини зовсім не така, як в тодішніх підручниках. Звичайно, це була не класична лекція, а скоріше дитяча розмова, переказ почутих бувальщин більше схожих на легенди. Юра вмів захопити увагу, приправити розповіді родзинками, такими собі «речовими доказами». Скажімо, про те, що біля Олеська на старому дубі він сам бачив вирізаний на корі Тризуб, але місце те – таємне. Чи про книгу, написану колишнім секретарем ЦК КПУ Щербицьким «Україно наша радянська», яка була видана, а потім заборонена комуністами, бо аббревіатура назви перегукувалася з назвою Української Народної Республіки (УНР) – держави борців за волю і незалежність.

Отак, з легкої руки Юрія Мельника я отримав перший урок національної свідомості. Пізніше ми не раз поверталися до теми історії України, ділилися отриманою з різних джерел інформацією. Основним джерелом

відомостей такого характеру було почуте в колі родини. В нашій родині не прийнято було при нас, дітях, розмовляти на небезпечні антирадянські теми. Та все ж наша родина також мала непросту долю, і маючи відповідну націленість, зовсім по-іншому сприймалися сказані «за кадром» фрази. В сім'ї Юри ці розмови мабуть були відвертіші, от він і став поводити в пізнанні справжньої історії України і нашого краю. Знаю, не лише для мене.

Що ж до користі стінгазет, які тоді були незмінним атрибутом як і навчальних закладів, так і солідних установ, на загальну вона була нульова. Дуже мало хто хоча б переглядав їх зміст, бо нічого цікавого, корисного чи пізнавального там не було. Та конкретно цей описаний тут випуск газети мені приніс величезну користь в пізнанні історії, формуванні свідомості,

набутті життєвого досвіду і зміцненні дружби. Дружби з Юрою. Бо саме з цієї історії ми стали справжніми друзями.

На столі — недописаний план на урок.

І сумує портфель у куточку.

Ти пішов... Продзвенів Твій останній дзвінок,

Страшну звістку доніс нам сумним голосочком.

Ти пішов, не замкнувши дверей.

Душа птахом злетіла до неба.

І востаннє всміхнувся до людей,

Наче мовив: «Не плачте за мною, не треба.

Ви живіть і мрійте, й творіть!

Втільте плани мої, що мені не судилось здійснити.

Лиш суворо мене не судіть,

Що так мало для вас встиг зробити...

*Оксана Мостова,
дружина Андрія Мостового*

НАДІЯ ВОЛОДИМИРІВНА ТКАЧУК (МЕЛЬНИК)

Сестра

Народився Юра на дев'ять з половиною років пізніше від мене, довго-чеканим батьками і мною здоровеньким хлопчиком. Ми тоді проживали в Олеську, в гарненькому будиночку, що на вулиці, яка веде до Олеського замку. До сьогодні пригадую ці приємні хвилювання та дитячу любов до братика, який був для мене ніби жива лялька, адже тоді ми ляльок фактично не мали. Юрчика, як не раз казала мама, я вибавила (звичайно під маминим наглядом).

Пригадую нашу, можливо першу, сімейну поїздку до Львова. Юрі було 4 чи 5 років, ми гуляли по місту, але найбільше запам'яталось, який стрес зробив нам наш малий: згубився у Львові!!! Це було щось... Як зараз пам'ятаю: стоїмо на вулиці Городоцькій, розгублені, налякані. Мама пішла в одну сторону, до цирку, тато – в сторону до ЦУМу, мені наказали бути на місці і розглядатися на всі сторони. Через деякий час бачу тато несе нашу згубу. Виявилось, він пішов за пиріжками! Каже «так пілізками пахло, я хочу їсти». А там справді колись прямо на вулиці жарили і одразу ж продавали пиріжки, ще їх «тошнотиками» називали. Запах справді офігенний, не спинишся. От така історія з веселим кінцем.

А ще, вже студентом, Юра викинув вже інший фортель! Він тоді приїжджав зі Львова додому кожні вихідні, а тут – не приїхав, не подзвонив. А тоді подзвонити було не так просто (мобільних ще не було), треба було йти на головну пошту або на Галицькій на переговорні пункти. Батьки переживають прям не те слово. Я, нічого їм не кажучи, їду до Львова, в студентські гуртожитки від університету шукати Юру. Піднімаюсь десь майже на самий верх, не пам'ятаю вже

яка кімната, стукаю в двері... Відкриває хтось з хлопців, його найкращих друзів, Василь чи Андрій, і німа сцена: переляк на обличчях, в кімнаті кавардак, але Юри – нема. Я захожу, а їх ніби заціпило. А я лиш суворо питаю: «Де Юра?». Почалося хаотичне прибирання, мені дали стільця, запросили сісти і кажуть: «А він, що вам нічого не казав? Він поїхав в Ленінград» (тепер Санк-Петербург). Виявляється, вони з хлопцями поїхали по запчастини до телевізорів, щоб потім їх самотужки скласти. Коли він наступного разу приїхав додому – трохи дістав від батьків, зате привіз їм телевізора, якого сам і склав. Завершилось все напрочуд добре, а от переляканий вираз обличчя хлопців чомусь мені в пам'яті по цей день.

А ще, в 1992 році в січні Юра познайомився з своєю майбутньою дружиною Лесею, також

Пікнік в родинному колі в лісі поблизу с. Черемошня, Львівська область, 2020 рік

не без цікавої історії. Було весілля Лідії і Михайла, брата мого чоловіка. Юра був за старшого свата в Михайла, Леся – за старшу дружку в Лідії. Після розписки прийшли додому на невеличке застілля. Леся – ну просто красуня, навіть я поглядаю і думаю: яка гарна дівчина, а головне, бачу – Юра очей з неї не зводить. Через тиждень саме весілля справляли вже у Бродах, молодята, дружки, свати, гості, співи, частування, танці на подвір'ї. Підходить кінець весілля, гості збираються по домах, автобус готується до від'їзду в с. Гримайлівка (звідки була Лідія, її гості і в тому числі Леся), а Юри десь нема! Ми заглядаємо всюди де дівся, а він заліз в автобус на самий зад і буде їхати проводити Лесю! От така любов, практично з першого погляду, яка привела до весілля через рік і стала фундаментом щасливого сімейного життя, яке так несправедливо обірвалось...

А скільки було захоплюючих подорожей, дякуючи Юрі, в які ми їздили нашими сім'ями!

І на річку Стир (Пляшева, Хрінники, Товпижин) з ночівлею в палатках, з малими тоді ще дітьми і навіть з домашніми улюбленцями! А перша незабутня захоплююча поїздка в Карпати! Як дряпались по горі, щоб зловити сигнал і подзвонити до старших дітей, і переконатись, що у них все добре. Але що ж, тодішні слабкі мобілки-пищалки (2008 р.) тільки скоріше розрядились, поки ми шукали сигнал... А віковичний замок "Паланок" в Мукачеві, дорога повз Тису, озеро у Солотвино, прекрасне Яремче з його водоспадом та екзотичними базарчиками. Були й пізніше ще поїздки, і багато зустрічей в сімейному колі під виноградом, і з друзями...

А зараз.... Аж ніяк не можна змиритись з думкою, що Юри вже немає з нами... Все ніби зупинилось на спогадах. Так зафіксувалась і перед очима, і думках ця весела, життєлюбна людина з постійними планами і ідеями, мій Юра, мій дорогий Брат.

ВАСИЛЬ МИРОНОВИЧ ЮРКІВ

Однорупник, ЛНУ ім. Івана Франка, механіко-математичний факультет, випуск 1991 року

Я, напевно, один із багатьох, які товаришували з Юрою не лише у студентські роки, але і надовго після них. Він був першою людиною, з якою я познайомився в універі після вступних екзаменів на першій практиці. Це була цікава зустріч, що зв'язала нас довгі роки.

Ми 2 роки жили в одній кімнаті, потім підтримували один одного, коли служили в армії, спільні поїздки в будзагони, в гори. І об'єднували нас не лише святкування, а й життєві випробування. Юра був у мене старшим дружбою на весіллі, а я йому зробив сюрприз, приїхавши з далекої дороги на його весілля.

Він був єдиною людиною, з ким я підтримував тісні відносини до передостаннього дня його життя. Ще в понеділок, 9 жовтня 2023 року, я привітав його з Днем вчителя і гарним виступом "Дивограю" в Яремчі, а вже у вівторок його не стало.

Можливо, якби записати наші найцікавіші моменти, вийшла б непогана пригодницька новела, насичена студентськими, сімейними, робочими історіями. Така собі книга про пригоди двох товаришів, які отримували однакові ази науки і розійшлися кожен у свій світ.

Юра став Вчителем з великої літери, я – підприємцем, проте наша дружба тільки міцнішала з роками, а любов до мандрівок і природи нас об'єднувала. Іноді його туристичні маршрути проходили і через наші землі Дністровського каньйону Тернопільської області. Це були незабутні зустрічі. Були ... – і все.

Юрій Мельник з молодшим сином Тарасом в гостях у садибі друга Василя "Над Стрипою" на Тернопільщині, 2011 р.

ЛЮДМИЛА МИХАЙЛІВНА КАРМЕЛІТ

Подруга дитинства

Наші життєві стежини перетнулися ще у далекі 80-ті... Веселий і завжди усміхнений, життєрадісний та дотепний, розумний та енергійний, і завжди щасливий – таким був хлопчисько Юрко. Пізніше юнак Юра був ще розумніший та дотепніший, завжди оптимістично налаштований, працьовитий, енергійний і, звичайно ж щасливий! А потім – Юрій Володимирович... Завжди з посмішкою на вустах, мудрий та розсудливий навчав учнів інформатики, і як навчав! Педагог від Бога! Талановитий та креативний, працьовитий, з чудовим почуттям гумору, простий та людяний і, як завжди – щасливий!

Ще тоді, часто спілкуючись, ми планували, як він буде навчати моїх онуків. Міркували та уявляли, якими учнями вони будуть... Я часто ставила собі запитання: «Як такий бешкетник Юрко, завжди щасливий, зумів стати успішним, але не менш щасливим Юрієм Володимировичем?». І через десятки років знайшла відповідь: він просто любив! Любив усіх та все! Він любив життя, любив Бога та людей, любив землю та гімназію, любив науку та мистецтво... Він любив свою сім'ю та родину, любив учнів і безмежно любив Україну.

Як йому це вдавалося?! Це – унікальна людина. Бог обдарував Юрія багатьма талантами, якими він щедро ділився. Але

без титанічної праці нічого б не було. Мені завжди здавалося, що його душа і тіло були в повній гармонії. Я часто дивувалась, як такий чудовий аналітик, математик, програміст, може бути так закоханий у наш «Дивограй»!?

Одного разу на батьківських зборах колективу я почула прекрасні слова Юрія Володимировича: «Головне – бажання. Без нього – нікуди!». А те, що не вистачає часу (особливо випускні класи, бо треба додатково займатися, репетитори) – то все відмазки! «У мене двоє синів танцювали у «Дивограй» і все встигали! Людина повинна всесторонньо розвиватися!». Говорив це легко, просто і обов'язково з усмішкою! І це дійсно так! Він, ніби читав мої думки, а вимовляв своїми вустами.

А, коли ми з Юрою хрестили нашу похресницю Оленку, я відкрила для себе у ньому ще багато нового. Він – чудовий сім'янин, дуже кохає свою дружину Лесю (я дуже часто спостерігала, як він на неї дивиться), любить дітей, дуже шанує і береже родину. Ми часто уявляли, якою ж виросте наша Оленка, які таланти дасть їй Всевишній і, звичайно ж молилися за її щасливу долю. Дочекавшись весілля, хресний зробив на той час незвичний дарунок: він змонтував чудовий фільм про життя похресниці від народження і до дня її весілля. Це було неперевершено!

Фото в лісі за цвинтарем на Білих Казармах. Він раніше був, як парк. Тепер все позаростало... Ми з Надею Мельник разом навчались в інституті, а по вихідних брали Юрка з собою до лісу на волейбол.

Фото зі Львова. Ми були з Надею Мельник на сесії (бо навчались заочно, торговельно-економічний інститут), а батьки з Юрком приїжджали погостювати (у них родина була у Львові), і заодно провідували Надю. Вона ж нас і фотографує біля корпусу інституту.

А з яким захопленням він розповідав про своїх учнів! Вони всі у нього були класні! Талановиті і не дуже, працюючі і трохи ледачі, чемні та непослушні, але всі – класні! В той же час він завжди наголошував: «Якщо учневі важко, але він багато працює та прагне чогось досягнути, такому й хочеться допомогти, і я обов'язково це роблю».

У нього завжди було все добре! Коли запитувала: «Як справи? – Та все добре!» – з посмішкою відповідав він. Так, у таких людей завжди все добре: у них немає проблем, переживань, їх нічого не болить, немає страждань... Здається, ні біди, ні розчарування, а ні болі не торкнулися його. Але лише один Всевишній знає, як було насправді. А для всіх кругом — все добре!

А ще я відкрила для себе в Юрі великого романтика. Він не був артистом, не брав уроків вокалу, але тембр його голосу не сплутаєш ні з чийм. І, коли Юра брав у руки гітару, звучали перші акорди «Летить галка через балку», всі завмирили. Він співав душею, а ми лише тихесенько підспівували, аби нічого не зіпсувати. Емоції переповнювали, адже лише людина з багатою душею та великим серцем може так донести пісню.

Ловлю себе на думці: він – справжній, він – простий та багатогранний... І найголовніше: Юра склав іспит і освоїв найважливішу професію, назва якій – Людина! А його слова: «Буде так, як має бути!» — стали для мене класикою. Разом з дружиною він вклав найцінніші інвестиції в життя, чудово виховавши своїх синів: працюючих, розумних, справжніх патріотів, які втілюють в життя його ідеї, мрії та всі нездійсненні задуми.

Скористайтесь QR-кодом, щоб переглянути відео, як Юрій Мельник грає «Летить галка через балку»

Юрій Мельник – бродівський краєзнавець пер. чв. ХХІ ст.

Мешканці нашого краю здебільшого пам'ятатимуть Юрія Мельника як вчителя інформатики, адже викладання цього предмету стало головною справою його життя. Свідченням цьому є його 32-річна учительська праця (1991–2023 рр.) спочатку в Бродівській середній школі № 1, а згодом після її реорганізації, у Бродівській гімназії ім. І. Труша. Згадуватимуть Юрія Володимировича і як директора цього навчального закладу у 2020–2023 рр. Однак, у цій статті я хотів би розповісти про ще одну сторону діяльності цієї Людини з великої літери. Мова йтиме про **краєзнавство, якому він присвятив щонайменше останніх 17 років свого життя.**

Познайомився я з Юрієм Володимировичем у серпні 2002 року, коли був прийнятий на роботу у Бродівську гімназію. Пам'ятаю, за якийсь рік часу ми досить тісно подружилися. Напевно, цьому сприяли дуже добрий і компанійський характер Ю. Мельника. Він завжди був душею усього нашого педагогічного колективу і в любую хвилину був готовий допомогти кожному і словом і ділом.

Однак, повернуся до краєзнавства. Дослідженням історії Бродщини, я займаюся з осені 1999 р., тобто майже 25 років. Особистим досягненням, яким можу відверто похвалитися, є те що за цей час мені вдалося залучити до краєзнавчих студій чималу кількість людей. Дехто із них спробувавши себе у царині вивчення історії рідного краю відійшли від цього і займаються іншими справами, інші й зараз досліджують минуле Бродщини. Надзвичайно цінною для мене стала співпраця з нині вже покійними світочами місцевого краєзнавства Василем Романичем (1949–2014) та Теодором

Зваричем (1930–2024). До цієї останньої когорти дослідників локальної історії варто віднести також і Ю. Мельника (1967–2023).

З проголошенням незалежності України, пережила своє відродження й краєзнавча наука. Знаковою подією в Бродях в цей час стало проведення **III всесвітнього з'їзду бродівчан наприкінці липня 1993 р.** Під час підготовки заходу планувалося також, що наше місто відвідає й якась частина випускників колишньої гімназії. З цією метою в тодішній СШ № 1 **був створений Музей історії Бродівської гімназії**, який розпочав свою діяльність 11 травня 1993 р. Його першою завідувачкою стала учителька історії Ольга Матіко, яка доклала чимало зусиль до започаткування цього закладу. Новостворений музей, який окрім експонатів, поступово почав поповнюватися цікавими краєзнавчими матеріалами, по суті став базою для проведення подальших досліджень з історії колишньої гімназії та пов'язаних з нею відомих постатей.

Першою ластівкою, серед таких напрацювань стала книжка «Нарис історії Бродівської гімназії», підготовлена О. Матіко у 1996 р.¹ Наступного року вже у відродженій гімназії з'явилася серія **«Бібліотечка Бродівської гімназії»**. Саме тоді почалася видавнича діяльність Ю. Мельника, який зайнявся макетуванням і, в більшості випадків, друкуванням за допомогою гімназійної техніки, книжок та брошур. З періоду 1997–2001 рр. відомі чотири такі видання².

У 2001 р. в Бродівській гімназії запрацювало **пошуково-дослідницьке товариство «Джерело»**, основним завданням якого став розвиток відповідних навичок серед учнівської молоді. Серія «Бібліотечка Бродівської гімназії» продовжувала

1 Матіко О. Нарис історії Бродівської гімназії. Броди: Бібліотека літературно-краєзнавчого журналу «Бродщина», 1996. 58 с.

2 Панькевич О. Генерал Мирон Тарнавський. (Біографічний нарис). Броди, 1997. 36 с.; Тут нам благословлялося на світ...(Із спогадів гімназистів). Броди, 1999. 120 с.; Свидовецька Г. Екологічною стежиною рідного міста. Броди, 2000. 34 с.; Івахів І. Я син твій земле бродська. (Зі спогадів гімназиста). Броди, 2001. 46 с.

поповнюватися новими матеріалами, авторами яких були не лише вчителі але й гімназисти³. Також, з'являлися видання й поза рамками зазначеної серії⁴.

Приблизно з поч. 2010-х рр. робота «Джерела» дещо змінилася. До участі в його діяльності здебільшого почали залучати учнів 6-х (10-х) класів. Великої популярності набрали мультимедійні презентації, натомість друковані матеріали відійшли на задній план. Попри те, і з цього часу залишилося також кілька цікавих речей, наприклад: буклет про гімназію⁵, переклади англomовних спогадів про брідських євреїв⁶, або ж німецькомовної чи польськомовної інформації про пожежу Бродів 1859 р⁷.

За час діяльності «Джерела» у 2001–2019 рр., в його роботі взяли участь чи не усі вчителі гімназії. Напевно Юрій Володимирович також готував якісь проекти з інформатики. Але у 2006 р. він разом з вчителькою математики Ларисою Михальчук, а також учнями тодішнього 3-В (7) класу: Любомиром Биком, Катериною Мартинишин, Тетяною Сусол та Романом Мельником провели краєзнавче дослідження, присвячене вивченню життя та діяльності випускника гімназії 1906 р., згодом українського громадсько-політичного діяча, провідного галицького кооператора і агронома, економіста і публіциста Юліана Павликовського (1888–1949). В результаті

реалізації проекту була опублікована невелика брошура присвячена цьому діячеві⁸, а також здійснено передрук брошури дослідника історії української кооперації Андрія Качора (1908–1992) «35 літ на службі народу. (Пам'яті інж. Ю. Павликовського)» (1950 р.)⁹. Приблизно з цього часу, краєзнавство починає перетворюватися на одне із улюблених занять Юрія Володимировича.

На протязі 2007 р. проходила підготовка до урочистого відзначення 10ї річниці відродження Бродівської гімназії. В рамках проведення різного роду заходів мала вперше відбутися **науково-теоретична конференція присвячена висвітленню та популяризації історії навчального закладу**. Головним завданням стала підготовка статей та публікація збірника. Юрій Володимирович був включений в оргкомітет, в якості макетувальника матеріалів. Пам'ятаю його насторожену реакцію на першому засіданні оргкомітету. Для шкільного вчителя позиція цілком зрозуміла. Виконуючи величезний обсяг паперової роботи багато педагогів просто емоційно вигорають. Розуміючи це, чимало вчителів болісно реагують на будь-яку лишню писанину. Тим не менше, робота над збірником мала творчий і відносно не обмежений в часі характер, тому Юрій Володимирович якось непомітно, з усією душею занурився у справу не тільки як

3 Для прикладу можна вказати наступні видання: Ковальчук М. Микола Федюк – художник, мистецтвознавець, педагог. (Біографічний нарис). Броди, 2002. 16 с.; Явна І. Відроджена гімназія. Штрихи новітньої історії Бродівської гімназії ім. І. Труша. Броди, 2002. 30 с.; Замки рідного краю. Броди, 2003. 32 с.; Корчак А., Кулінець П., Сех З., Дзівнік М. Значення ідеології П. Полтави в українській суспільно-політичній думці ХХ ст. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2004. 26 с.; Менько С. Особи в історії гімназії: о. Михайло Осадца. Пізнай самого себе. Броди, 2005. 40 с.; Особи в історії гімназії. Василь Ящун. Броди, 2006. 28 с.

4 Наприклад: Василь Щурат – сіва розумного, доброго, вічного... Вірші роздуми із творчості Василя Щурата. Броди, 2003. 12 с.; Свидовецька Г. Микола Туркевич. Броди, 2005. 24 с.; Стручевська І. Вчені – фізики Львівщини. Броди, 2005. 36 с.; Проект: «О. Вислоцький – відомий невідомий». Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2008. 32 с.; Думінська, Кожушко М. Слово про рідну людину. б.м.м. б.р.в. 12 с.; Історична корона Бродів. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша. б.р.в. 32 с.

5 Попсуй І., Скиба Д. Гімназія у Бродах. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2014.

6 Гохберг Лансетер Г. Спогади очевидців. З фотографіями автора / пер. з англ. Х. Гладюк, Н. Лисик, В. Стись. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2014. 34 с.; Пеннел Дж. Єврей вдома. Враження від літа та осені проведених з ним / з ілюстраціями автора. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша. б.р.в. 40 с.

7 Гончар І., Шкурм'як О. З історії Бродів. Велика пожежа 1859 року. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2015. 12 с.

8 В об'єднанні власних сил – до добра й краси. (До 100-річчя з дня закінчення Юліаном Павликовським Бродівської гімназії ім. Архикнязя Рудольфа). Броди–Синьків–Ясенів–Львів, 2006. 16 с.

9 Качор А. 35 літ на службі народу. (Пам'яті інж. Ю. Павликовського). Вінніпег, 1950. 32 с. (Перевидання 2006 р.).

макетувальник але і краєзнавець. Пригадую надзвичайно цікаву та змістовну доповідь Ю. Мельника присвячену Ю. Павликовському виголошену на гімназійній конференції в кабінеті фізики (№ 36) 31 жовтня 2007 р. У червні 2008 р. вийшов у світ, підготовлений до друку Юрієм Володимировичем, **перший гімназійний збірник**¹⁰. У ньому ж з'явилася його **перша краєзнавча стаття**¹¹.

Попри те, що друк на принтері має цілком іншу специфіку, ніж в друкарні – це такий собі **сучасний самвидав**, у нього є і свої переваги. Виходячи із фінансових можливостей та реального попиту, можна коригувати обсяг сторінок, тираж, кількість та якість ілюстрацій, зрештою в любий момент цілком можливо додрукувати додаткову кількість примірників. Виходячи з цих аргументів, а також враховуючи попередній досвід роботи у цьому напрямку Юрія Володимировича, в період з 2007 по 2019 рр. нам вдалося здійснити серію якісних краєзнавчих видань, яка налічує 17 книжок або брошур, частина з

яких представляє також результати проектів реалізованих в ході роботи «Джерела». Перші три із них з'явилися чорно-білим друком у 2007–2010 рр.¹².

У 2011 р. я спільно з Т. Зваричем підготували до друку, надзвичайно цінні в інформативному плані для Підкамінщини, спогади дядька Теодора Миколайовича – Михайла Зварича (1903–1992), записані ним у 1976–1983 рр. Напрацьований матеріал ми доповнили значною кількістю схем та фотографій, відповідно дуже хотілося усе це видати в кольорі. Юрій Володимирович з великим зацікавленням підтримав нашу ідею, спеціально придбав кольоровий принтер, і з цього часу почав друкувати різного роду публікації лише в кольоровому форматі. Саме в цих виданнях проявився художній хист Ю. Мельника. В кожне з них він напевно вкладав частинку своєї душі. Отож, **в кольорі були перевидані** три, згадані вище книжечки, а після них, в період 2011–2019 рр., здійснено ще 14 видань¹³. Окремо в

10 Гімназія в Бродях: від минувшини до відродження. З нагоди 10-річчя відродження. Випуск 1. (Матеріали першої науково-теоретичної конференції 31 жовтня 2007 р.) Броди, 2008. 178 с.

11 Мельник Ю. Юліан Павликовський – відомий вчений агроном // Гімназія в Бродях: від минувшини до відродження. З нагоди 10-річчя відродження. Випуск 1. (Матеріали першої науково-теоретичної конференції 31 жовтня 2007 р.) Броди, 2008. С. 103–115.

12 Сакральні пам'ятки Лешнева. Збірник статей / упор. Т. П. Авдеєнко. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2007. 51 с., іл.; Корчак А. Християнські святі, шановані у Підкамені. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2008. 64 с., іл.; Корчак А., Вовчук О., Сацьків І. Меморіальна скульптура с. Білявці: мистецький, епіграфічний та краєзнавчий аспекти. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2010. 62 с., іл.

13 Зварич М. Родинні спогади / упор. Т. М. Зварич, А. М. Корчак. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2011. 64 с., іл.; Корчак А., Зварич Т. Скульптура та епіграфіка цвинтарів в селах Накваша та Тетилківці на Бродщині сер. XIX–XX ст. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2011. 46 с., іл.; Коротка історія с. Лугове на Бродщині. Нарисопис / упор. А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2008. 39 с., іл.; Зварич Т., Корчак А. Пам'ятні хрести фігури та каплички Вербівчицької сільської ради. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2012. 66 с., іл.; Райсмюлер Й. Без початку та кінця. Колись земля на кордоні, сьогодні українське місто: Броди, місце народження Йозефа Рота / пер. з нім. А. Корчак, Р. Гуляйгородська, Т. Дубас. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2013. 12 с.; Корчак А., Корчак І. Пам'ятні хрести, фігури та каплички села Гаї Старобродські на Бідщині. Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2013. 45 с., іл.; Бродські краєзнавці про Підкамін'я (Найновіші студії над історією містечка та його пам'ятниками) / упор. А. Корчак. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2013. 144 с., іл.; Дяків В., Неверенчук Н., Оменюк Д., Ціпура Х. Туристичний маршрут: «Мандрівка північними околицями м. Броди». Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2015. 24 с.; Корчак А., Зварич Т. Скульптура та епіграфіка старого цвинтаря у селі Ясенів на Бродщині. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2015. 145 с., іл.; Меморіальна скульптура с. Пеняки. (Збірник статей) / упор. М. Гавришків. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2016. 60 с., іл.; Корчак А., Зварич Т. Скульптура та епіграфіка старого цвинтаря у селі Підгірці на Бродщині. Броди: Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2017. 48 с., іл.; Пам'ятні хрести, фігури та каплички села Гаї Дітковецькі / упор. А. Корчак, Т. Зварич, Н. Вихрист, К. Плавська. Бродівський історикокраєзнавчий музей, 2017. 39 с., іл.; Корчак А., Зварич Т. Історичні пам'ятки Підкаменя, Нем'яча, Дудина, Поповець та Горбанівки. (Туристичний маршрут). Броди: Бродівський історико-краєзнавчий музей, 2018. 59 с., іл.; Корчак А. Історичні пам'ятки південних мікрорайонів м. Броди: Старих Бродів та Швабів (Туристичний маршрут). Бродівський історико-краєзнавчий музей, 2019. 43 с., іл.

2011 р. були перевидана брошура Т. Зварича «Родина» (2007)¹⁴, а також опублікована брошура краєзнавця Богдана Лози «Водяні млини Брідщини»¹⁵.

У 2012 р. відзначалася 15-а річниця відродження гімназії. Юрій Володимирович став одним із головних ініціаторів і натхненників проведення конференції та **випуску другого збірника**. Він самотужки підготував макет книги, а також роздрукував в кольорі кілька десятків примірників у форматі А4¹⁶. У ньому ж з'явилася стаття Ю. Мельника, в якій він розповів історію становлення та розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у Бродівській гімназії¹⁷. Через три роки побачив світ **третій збірник присвячений 150-й річниці створення гімназії у Бродах (1865 р.)**¹⁸.

Справжньою гордістю в плані краєзнавчих досягнень для Юрія Володимировича стала **публікація четвертого збірника**, приуроченого 25-річчю відродженої гімназії та проведення **IV науково-теоретичної конференції 28 жовтня 2022 р.**¹⁹. У цьому випадку він став головним організатором заходу, залучивши до співпраці окрім учителів та краєзнавців з Бродів, також науковців зі Львова, Рівного, Кременця, Звягеля та Києва. У вказаному збірнику Ю. Мельник також представив власну статтю, в якій зробив

загальний огляд досягнень та здобутків гімназії за її останній 25-річний період²⁰.

Варто також згадати про участь Юрія Володимировича в інших конференціях краєзнавчого характеру, а також статті опубліковані у відповідних збірниках. 7 жовтня 2016 р. ми стали учасниками **XIV наукової конференції присвяченої 120-річчю музейної справи на Рівненщині** організованої Рівненським обласним краєзнавчим музеєм. Там ми презентували учнівську розробку туристичного маршруту основними об'єктами якого стали краєзнавчий музей розміщений у школі с. Шнирів та музей-садиба родини Федунів у с. Клекотів²¹. Конференція завершилася чудовою екскурсією, які завжди після таких заходів організовує директор РОКМ Олександр Булига. В той день ми відвідали Костопільщину, а саме Костопільський районний краєзнавчий музей, урочище Базальтові Стовпи, територію формування у жовтні 1921 р. Української повстанчої армії, яка 4 листопада того ж року вирушила звідси в історичний «Другий зимовий похід», місце постою головного командування УПА у 1942–1943 рр., Музей лісу.

Напевно, захоплення Ю. Мельника краєзнавством в якійсь мірі вплинуло і на життєвий вибір його **молодшого сина**

14 Зварич Т. Родина. Броди, 2007. 48 с.

15 Лоза Б. Водяні млини Брідщини. Броди: Бродівський історико-краєзнавчий музей, 2012. 40 с., іл.

16 Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 2. (Матеріали другої науково-теоретичної конференції, присвяченої 15-річчю відродження гімназії, 14 червня 2012 р. / упор. Н. Присяжнюк, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2012, 166 с.

17 Мельник Ю. Становлення та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у Бродівській гімназії імені Івана Труша // Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 2. (Матеріали другої науково-теоретичної конференції, присвяченої 15-річчю відродження гімназії, 14 червня 2012 р. / упор. Н. Присяжнюк, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2012, С. 135–143.

18 Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 3. (Матеріали третьої науково-теоретичної конференції, присвяченої 150-річчю створення гімназії, 19 червня 2015 р. / упор. Н. Присяжнюк, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2015, 183 с.

19 Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 4. (Матеріали IV науково-теоретичної конференції, присвяченої 25-річчю створення гімназії, 28 жовтня 2022 р. / упор. Ю. Мельник, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2022, 187 с.

20 Мельник Ю. 25 років відродженої гімназії. Досвід, досягнення, здобутки // Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 4. (Матеріали IV науково-теоретичної конференції, присвяченої 25-річчю створення гімназії, 28 жовтня 2022 р. / упор. Ю. Мельник, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2022, С. 131–133.

21 Корчак А., Мельник Ю. Туристичний маршрут: «Музеями Північної Брідщини» // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Збірник наукових праць. Випуск XIV: Матеріали наукової конференції присвяченої 120-річчю музейної справи на Рівненщині. Рівне: Дятлик М., 2016. С. 195–201.

Тараса. У 2017 р. він став студентом першого курсу історичного факультету Львівського національного університету ім. І. Франка. Щоби підтримати сина в його починаннях, Юрій Володимирович написав разом із Тарасом дві статті присвячені випускникам Брідської гімназії, які віддали своє життя у боротьбі за незалежність України у першій половині ХХ ст. Перша з них була представлена у травні 2016 р. на **Х краєзнавчій конференції «Брідщина – край на межі Галичини й Волині»**, яку організував Бродівський історико-краєзнавчий музей²².

Друга – виголошена Ю. Мельником 6 жовтня 2017 р. на XV науковій конференції присвяченій Волині в Українській революції 1917–1921 рр. і організованій РОКМ²³. В цей день учасники конференції відвідали м. Острог, побувавши там на могилі очільника департаменту дошкільного виховання і позашкільної освіти Міністерства народної освіти Української народної республіки, а потім активного громадськокультурного діяча Острога – Миколи Шугаєвського (1872–1927) на цвинтарі на вул. Бельмаж та у краєзнавчому музеї в Мурованій вежі Острозького замку.

Цікавою є історія написання статті про казарму Дубенського форту-застави. 2–7 вересня 2019 р. Бродівська гімназія приймала гостей із загальноосвітньої школи м. Зіген у Німеччині. Ю. Мельник попросив мене організувати для учителів із Зігена екскурсію у м. Луцьк.

Тим не менше, родзинкою нашої екскурсії став не стільки Луцьк, скільки Дубенський форт-застава, в який ми потрапили на зворотному шляху до Бродів. Увесь секрет полягає у тому, що це є відкритий об'єкт, де без усяких заборон чи застережень можна переміщатися у будь-якій його частині. Правда для людини, яка не знає цієї фортеці

зробити це буде дуже ризиковано, оскільки аварійний стан будівлі несе в собі багато ризиків для життя і здоров'я некомпетентного відвідувача. Екскурсія справила незабутнє враження на моїх екскурсантів, зокрема і Юрія Володимировича, який до цього часу знав Дубенський форт-заставу не так добре.

За кілька днів Ю. Мельник розповів мені, як він сам провів екскурсію у цій фортеці для своєї родини та знайомих 8 вересня 2019 р. Ще за якийсь час я ділився з ним враженнями про свої останні відвідини вказаного об'єкту. В розмові я нарікав на відсутність доступу в українських дослідників до планів центральної будівлі казарми, які знаходяться в Російському державному військово-історичному архіві у Москві. Юрій Володимирович миттєво відповів: **«ми зробимо такий план самі»**.

Через два дні, в середу, 9 жовтня ми вже ходили із 40-метровою рулеткою довкола фортечної казарми, вимірюючи її довжину, ширину та висоту. Коли Ю. Мельник зайнявся кресленням кімнат, його дуже зацікавили різного роду отвори у стінах і він зробив їх чорнові замальовки, щоби потім спробувати визначити їхнє функціональне призначення. 22 січня 2020 р. ми знову відвідали Дубенський форт-заставу, щоби зробити корекцію вже напрацьованих матеріалів. Тоді до нас приєдналися Т. Мельник і Т. Зварич. Остаточо, вказані польові дослідження вдалося завершити 7 липня 2020 р. В результаті проведеної роботи було підготовлено 12 оригінальних схем, як казарми в цілому, так і кожен із різновидів приміщень зокрема. Також вдалося описати системи опалення, вентиляції водостоків та водовідведення споруди. Увесь матеріал був опублікований у вигляді статті²⁴.

22 Мельник Т., Мельник Ю. Випускники Брідської гімназії, які віддали своє життя у боротьбі за незалежність України у першій половині ХХ ст. // Брідщина – край на межі Галичини й Волині. Збірник 9. (Матеріали десятої краєзнавчої конференції). Броди: Просвіта, 2016. С. 74–86.

23 Мельник Т., Мельник Ю. Випускники Бродівської гімназії, активні учасники національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Збірник наукових праць. Випуск XV: Матеріали наукової конференції «Волинь в Українській революції 1917–1921 рр.». Рівне: Дятлик М., 2017. С. 134–137.

24 Мельник Т., Мельник Ю. Польові дослідження казарми Дубенського форту-застави у 2019–2020 рр. // Дубенський науковий вісник. Випуск 3: Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 920-річчю першої писемної згадки про місто Дубно. Дубно, 2021. С. 122–126.

Дещо пізніше в порівнянні з видавничою та науковою діяльністю Юрій Володимирович **почав підтримувати краєзнавчі дослідження власним транспортом**. Пам'ятаю навіть, як це почалося. У травні 2013 р. під час VII краєзнавчої конференції «Брідщина – край на межі Галичини й Волині» відомий львівський історик Ігор Чорновол попросив мене провести йому екскурсію міським християнським та новим юдейським цвинтарями. Коли я зайшов у гімназію в пошуках того, хто би міг нас туди завести, мені підказали, що Ю. Мельник ще на роботі. Так відбулася наша перша робоча поїздка.

19 вересня 2013 р. завдяки Юрію Володимировичу, я і Т. Зварич стали учасниками I міжнародної конференції «Бережанська гімназія: сторінки історії», яку проводив

Бережанський краєзнавчий музей. В знак подяки, ми з Теодором Миколайовичем організували для Ю. Мельника екскурсію із відвідинами церков Собору Пресвятої Богородиці та Пресвятої Трійці, ратуші, костелу Пресвятої Трійці та замку в Поморянах, церкви св. Параскеви і музею українського поета, прозаїка, журналіста, композитора, критика, громадський діяча Романа Купчинського (1894–1976) в Розгадові, монастиря Чину св. Василія в Краснопущі, костелу Внебовзяття Пресвятої Діви Марії в Біщому, оздобленого ренесансними скульптурами Діви Марії з Малим Ісусом та Ієроніма Стридонського, виконаними відомим скульптором Йоганом Гансом Пфістером (1573–1642). Того ж дня, я також вперше познайомив Юрія Володимировича з Бережанами та їх численними пам'ятками.

Т. Зварич і Ю. Мельник біля руїн ратуші в Поморянах, 19 вересня 2013 р.

9 квітня 2014 р. я, лешнівський краєзнавець Василь Тимкович, Т. Зварич та Ю. Мельник вивчали пам'ятки історії та культури сіл Корсів і Лешнів.

3 липня 2014 р., на прохання колишнього викладача Національного університету водного господарства (м. Рівне), нині вже покійного, Степана Романчука, я, Ю. Мельник і Т. Зварич, шукали могилу його односельця (на жаль не пригадую прізвища) зі **с. Розсохи на Хмельниччині**. Цей чоловік, будучи мобілізований до Червоної армії, загинув у 1944 р. і мав би бути похованим в смт Красне біля Буська. Згодом, після клопітких пошуків виявилось, що цей чоловік похований у м. Кросно в Польщі. Але, попри свою безрезультатність, вказана поїздка виявилася досить інформативною. Ми відвідали давній **юдейський цвинтар у Буську де оглянули найстарішу у Східній Європі мацеву 1520 р.**, унікальну дерев'яну церкву св. Параскеви 1708 р., старий цвинтар у с. Ясенів з його цікавими пам'ятниками.

28 липня 2014 р. ми з Юрієм Володимировичем

та його сином Тарасом поїхали в робочих справах у **Володимир-Волинський**. В цей день наша компанія відвідала Святогірський Успенський Зимненський ставропігійний монастир та майже усі істори-кокультурні пам'ятки Володимира-Волинського, а також Володимир-Волинський історичний музей. Дорогою назад вдалося оглянути центральну частину Берестечка та відомі архітектурні об'єкти на його околицях: каплицю св. Теклі та Мурований стовп (поховальну піраміду князя Олександра-Фрідріха Пронського (1550–1595)).

У серпні 2014 р. ми обоє разом із дослідницею творчості Йозефа Рота Домінікою Ранк, оглянули усі місця нашого міста та його околиць, які пов'язані з життям та художніми творами цього видатного німецькомовного письменника.

На межі 2014–2015 рр., я і Ю. Мельник керували учнівським проектом під назвою **«Туристичний маршрут: Мандрівка північними околицями м. Броди»**, який готували учениці тодішнього 6В (10) класу:

Ю. Мельник і А. Корчак
у парку поморянського замку,
19 вересня 2013 р.

Т. Зварич, В. Тимкович і Ю. Мельник біля старого в'язу
в Лешневі, 9 квітня 2014 р.

Ю. Мельник і Т. Зварич біля найстарішої вцілілої мацеви (1520 р.) у Східній Європі. Юдейський цвинтар у Буську, 3 липня 2014 р.

Ю. Мельник з сином Тарасом, І. Гончар і О. Корчак біля оборонної вежі зимненського монастиря, 28 липня 2014 р.

Віталія Дяків, Наталя Неверенчук, Діана Оменюк та Христина Ціпура на Конкурс «Всеукраїнська історико-географічна експедиція «Історія міст і сіл Львівщини»»²⁵. В ході підготовчої роботи, 24 грудня 2014 р. наша група здійснила пізнавальну поїздку за маршрутом: лінія колишньої австро-угорської границі – музей-садиба родини Федунів у с. Клектів – краєзнавчий музей у шнирівській школі – дерев'яну церкву Вознесіння Господнього (1765 р.) у с. Шнирів – курган «Козацька могила» поблизу Шнирева – дерев'яну церкву Покрови Пресвятої Богородиці (1928 р.) у с. Білявці та кам'яні хрести сер. XVIII ст. поруч неї – руїни палацу Потоцьких др. пол. XVIII ст. у с. Конюшків – фігуру, освячену в пам'ять про закладення у с. Язлівчик читальні (1905 р.). Розроблений маршрут був повністю апробований його керівниками в ході виїзної екскурсії під час проведення **III конференції «Гімназія в**

Бродах: від минувшини до відродження» 19 червня 2015 р.

В день Різдва Івана Хрестителя, 7 липня 2015 р. я, Юрій Володимирович, його син Тарас, мої дружина Оксана і донька Катерина, а також Т. Зварич здійснили приватну **мандрівку на Вороняки**. Там ми відвідали скелі «Камінкват», «Мертва голова», «Лежачий пес» і, звичайно «Триніг». Оглянули цікаві скульптури цвинтаря вже знищеного в часи Другої світової війни с. Гутисько Брідське, прилеглий до с. Пеняки хутір Свиридівку, територію також знищеного під час воєнних лихоліть с. Гута Пеняцька, а також одне із «Голубих Вікон» (карстових джерел), що знаходиться біля с. Жарків.

Через чотирнадцять днів, 21 липня 2015 р. я, уродженець с. Пеняки Мирон Гавришків, Т. Зварич та Ю. Мельник вивчали меморіальну скульптуру вказаного села. В цей день нам

25 Дяків В., Неверенчук Н., Оменюк Д., Ціпура Х. Туристичний маршрут: «Мандрівка північними околицями м. Броди». Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша, 2015. 24 с.

вдалося вперше побувати на залишках слов'янського городища X–XI ст., що знаходиться в урочищі **Гутисько Пеняцьке**.

Через чотири роки з часу наших перших спільних відвідин **Володимира-Волинського**, нам двом із Юрієм Володимировичем знову вдалося там побувати 31 липня 2018 р. Цього разу ми добиралися туди не традиційним шляхом через Берестечко, Горохів та Павлівку, а відновленою у 2016 р. дорогою через Лопатин, Радехів, Червоноград та **Нововолинськ**. Повертаючись назад, спершу ми вирішили оглянути Нововолинськ, оскільки там ще ніколи не були. Пам'ятаю, як ми заблукали автомобілем у спальному районі, розташованому з лівої сторони при в'їзді у місто з боку Володимира-Волинського. Далі я показав Ю. Мельнику Белз, де він також побував вперше. Потім ми відвідали стару частину Червонограда – колишній

Кристинопіль. Там оглянули Свято-Юрський монастир оо. Василіян, Собор св. Володимира (раніше бернардинський костел Святого Духа) та палац Потоцьких. Поїздка закінчилася копіюванням книги краєзнавця Василя Лаби «Історія селища Лопатин від давніх часів до II світової війни» (2016 р.) у лопатинській бібліотеці.

18–19 серпня 2018 р. Юрій Володимирович в складі брідської делегації відвідав фестиваль у м. **Старокостянтинів**. Поїздка відбулася в рамках проекту «Чим живуть замки», який у 2018 р. спільно реалізовували громадські організації «Край» (м. Броди) «Старокостянтинів Небайдужий» (м. Старокостянтинів). Зранку 19 серпня ми оглянули пам'ятки історії та культури Староконстантинова, а по обіді відомий палацово-парковий ансамбль «Самчики».

Ю. Мельник і А. Корчак проводять конференцію «Гімназія у Бродах: від минувшини до відродження», 17 червня 2022.

Ю. Мельник, Х. Ціпура, В. Дяків, Д. Оменюк і А. Корчак на місці колишнього австрійсько-російського кордону, 24 грудня 2014 р.

У квітні–червні 2019 р. ми обоє керували двома проектами, які готували учні гімназії на «Джерело». 4 квітня 2019 р. я, Ю. Мельник, Т. Зварич та учні тодішнього 6А (10) класу гімназії: Залещук Марта, Михайло Луговий та Надія Дмитришин здійснили детальний огляд історико-культурних пам'яток **Берестечка**, а також експонатів Берестечківського історичного музею. Велику допомогу в цьому польовому дослідженні нам надав директор музею Олег Дергай. В результаті проведеної роботи з'явилися презентація **«Туристичний маршрут Берестечком»** і буклет «Ласкаво просимо у Берестечко».

12 квітня 2019 р. я, Ю. Мельник, Т. Зварич та інша група шестикласників: Дмитро Антоненко, Єлизавета Марчук і Соломія Костюк здійснили детальний огляд пам'яток історії і культури та місця пов'язані з народженням та дитинством, випускника нашої гімназії 1889 р., видатного українського художника **Івана Труша (1869–1941)** у с. Висоцько. Результати проведеної роботи були оформлені в проект

під назвою: «Висоцько – мала батьківщина Івана Труша».

Починаючи з 2019 р. Юрій Володимирович почав активно підтримувати роботу **історичного напрямку Бродівської малої академії наук**. В ході підготовки матеріалів для проекту ««Мурований стовп» князя Олександра Пронського у місті Берестечко в контексті пірамідальних гробниць України, Польщі, Білорусі», який реалізовувала тодішня учениця Бродівської МАН Еліза Рогоцька, 28 серпня 2019 р. я, Ю. Мельник, Т. Зварич та Е. Рогоцька оглянули історико-культурні пам'ятки Берестечка, а також додатково побували на кургані «Маруха» біля Мервинського Хутора та городищі староруського міста Перемиль в урочищі Панська Гора. Вказаний проект здобув II місце на Всеукраїнському конкурсі-захисті учнівських науково дослідницьких робіт у листопаді 2020 р. і був опублікований у вигляді окремої статті²⁶.

Вище, я коротко згадував про поїздку в Дубенський форт-заставу 7 липня 2023 р. Тоді ми робили остаточні уточнення напрацьованих матеріалів, будучи на завершальному етапі дослідження фортечної казарми. Окрім Юрія Володимировича, його сина Тараса і мене, з нами на цей об'єкт також поїхали Е. Рогоцька та тодішня директорка Бродівської МАН Оксана Глушак-Криса. Еліза в цей час розпочинала роботу над проектом «Джерельна та історіографічна бази для вивчення минулого Дубенського форту-застави», який в наступному 2021 р. зайняв I місце на II етапі конкурсу-захисту учнівських науково-дослідницьких робіт у Львівській області.

13 січня 2021 р. при підготовці ученицею Бродівської МАН Надією Татаренко проекту під назвою «Руські епіграфічні пам'ятки в контексті мовних процесів в українському соціумі у XVII–XIX ст.» наша група: я, Ю. Мельник, Т. Зварич і Н. Татаренко здійснили огляд відповідних об'єктів у селах Ясенів, Підгірці та Білявці.

26 Рогоцька Е. «Мурований стовп» князя Олександра Пронського у місті Берестечко в контексті пірамідальних гробниць України, Польщі, Білорусі // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Збірник наукових праць. Випуск XX: Матеріали історико-краєзнавчої конференції «Суспільноісторичний розвиток християнства». Рівне, 2022. С. 126–141.

Ю. Мельник біля дерева-тризуба в урочищі Гутисько Брідське, 7 липня 2015 р.

Ю. Мельник в урочищі Базальтові Стовпи на Костопільщині, 7 жовтня 2016 р

Через вісім років після нашої першої спільної поїздки у Бережани, 16 вересня 2021 р., я, Юрій Володимирович і Т. Зварич стали учасниками тепер вже **IX міжнародної конференції «Бережанська гімназія: сторінки історії»**, що проходила у Бережанському краєзнавчому музеї. Знову не обійшлося без оглядин цього самобутнього галицького міста. Також ми відвідали мисливський палац родини Потоцьких в ближньому с. Рай.

31 липня 2022 р. я, Юрій Володимирович, Т. Зварич та журналістка Телерадіокомпанії «Броди» Наталя Кутняк побували на презентації книги «Смак води з отчої криниці: Нариси з історії села Нем'яч»²⁷, що відбулася в приміщенні Нем'ячівської школи. Попри сильну негоду не обійшлося без відвідин цікавих нем'ячівських об'єктів: церкви Різдва Пресвятої Богородиці, Криниці – джерела, що вперше згадується в описі границі між Великим Князівством Литовським та

Польською Кораною 1546 р. та сільського цвинтаря із цікавими зразками меморіальної пластики.

Вихідці зі с. Нем'яч написали та представили книгу «Смак води з отчої криниці»»

28 січня 2023 р. при підготовці ученицею Бродівської МАН Яриною Чиж проекту під назвою «Історико-архітектурна спадщина міст Золочів та Броди: порівняльний аналіз», Ю. Мельник, я та Я. Чиж здійснили поїздки в **Золочів**, де здійснили детальний огляд архітектурних пам'яток цього міста. 5 березня Юрій Володимирович спеціально поїхав у Львів, щоби морально підтримати Ярину та інших учнів, які представляли Бродівську МАН та гімназію на II етапі конкурсу-захисту учнівських науково-дослідницьких робіт у Львівській області. Я. Чиж зайняла в цей день II місце. Також він був присутній під час виступу Ярини на XIV конференції «Брідщина

²⁷ Смак води з отчої криниці: Нариси з історії села Нем'яч / Упоряд. Л. В. Гук. Тернопіль: Осадці Ю. В., 2022 р. 348 с.

край – край на межі Галичини й Волині»²⁸, що відбулася 26 травня 2023 р.

За день перед останньою подією, 25 травня 2023 р. ми з Юрієм Володимировичем відвідали низку заходів пов'язаних з діяльністю Дрогобицької МАН, що функціонує при Обласному науковому ліцеї у м. **Дрогобич**. В цей день ми зробили дві кількогадинні мандрівки цим містом із детальним оглядом його пам'яток історії та культури.

2 червня 2023 р. в **Підкамені** пройшов фінальний етап військово-спортивної гри «Патріот». Родзинкою заходу став підйом на оглядовий майданчик 58-метрової вежі колишнього домініканського монастиря, реставрація якої завершилася у жовтні 2022 р. Тішуся, що Юрій Володимирович встиг там побувати, адже панорамний вигляд який відкривається з цієї вежі, можна сміливо вважати одним із найкращих в Україні.

Ще однією сторінкою краєзнавчої діяльності Ю. Мельника стали **учнівські велоекскурсії**, що регулярно проводяться у гімназії з 2011 р. Видається, що першим таким заходом у якому взяв участь Юрій Володимирович стала веломандрівка за маршрутом **Броди–Смільне–Сидинівка–Лагодів–дорога «Вузькоколія»–Лагодів–Броди**, із довжиною маршруту у 20 км. Ця велоподорож відбулася 20 жовтня 2019 р. Окрім учителів та

учнів Бродівської гімназії, у ній також взяли участь члени Білокуракинського велосклубу «Караван» на чолі із його керівником Олександром Болкуном. Це були вчителі та учні з смт. Білокуракине на Луганщині, які в ці жовтневі дні відвідали Бродщину. Учасники велоекскурсії оглянули церкву св. Миколая (1912 р.) у с. Смільне, залишки аркового моста вузькоколійки (1913 р.), руїни костелу (1939 р.) та будівлю колишньої цегельні із затопленим кар'єром в с. Сидинівка і т. зв. «шутерний кар'єр» у с. Лагодів, провели чудовий пікнік біля лісової альтанки на території Лагодівського лісництва.

Наступна велоекскурсія, учасником якої став Ю. Мельник, була подорож до с. **Черниці**, з якою пов'язані останні роки життя (1921–1938 рр.) випускника нашої гімназії 1890 р., українського полководця, одного із командирів Легіону УСС, генерал-чотаря та одного із Начальних вождів (головнокомандувачів) УГА **Мирона Тарнавського (1869–1938)**. У веломандрівці взяло участь 15 учнів тодішніх 5–6х (9–10х класів). Керували заходом вчитель фізкультури Ярослав Кіт, я і Юрій Володимирович. Поїздка була досить важкою, але водночас і дуже цікавою. Довжина маршруту склала близько 40 км. Оскільки ми піднімалися на **Вороняцьке низькогірне пасмо**, а потім переміщалися його територією, було чимало підйомів та спусків, що сильно втомило учасників велоподорожі. Крім того, в дорозі сталося шість чи сім поломок велосипедів, які Юрію Володимировичу та Ярославу Ярославовичу, на щастя, вдалося швидко відремонтувати. Учасники мандрівки отримали незабутні враження від чудових вороняцьких краєвидів. З великим інтересом вони оглянули руїни костелу 1912 р. та залишки палацу Ковнацьких (XIX ст.) де проживав М. Тарнавський, а також відвідали церкву св. Параскеви (1816–1830 рр.) та музей генерала, а біля присвяченого йому пам'ятного знака – зробили групову фотографію. Під час обіднього перепочинку, нас троє учителів додатково оглянули цікаву фігуру св. Домініка (поч. XX ст.), що знаходиться у західній околиці Черниці.

Про книгу «Смак води з отчої криниці: Нариси з історії села Нем'яч»

18 травня 2023 р. в рамках проекту «Школа без нікотину» приуроченого до Всесвітнього дня без тютюну, що відзначається 31 травня ми повторили велоекскурсію за маршрутом **Броди–Смільне–Сидинівка–Лагодів–Вузько–колія–Лагодів–Броди**. Учасниками мандрівки стали 25 учнів 5-6х (9-10х) гімназії. Керували велопробігом Я. Кіт, я, Ю. Мельник, заступник директора з виховної роботи Оксана Губач та практичний психолог Оксана Корчак.

Востаннє з Юрієм Володимировичем ми здійснили веломандрівку 22 вересня 2023 р. за маршрутом **Броди–Лагодів–Заболотці–Висоцько–Голосковичі–Броди**, довжиною близько 45 км. Учасниками подорожей були також Ярослав Ярославович і 13 учнів 5-7х (9-10х) класів. Поїздка була дуже насиченою та цікавою. У великому лісовому масиві, що простягається від сіл Ковпин і Лагодів на захід аж до р. Стир ми відвідали будинок

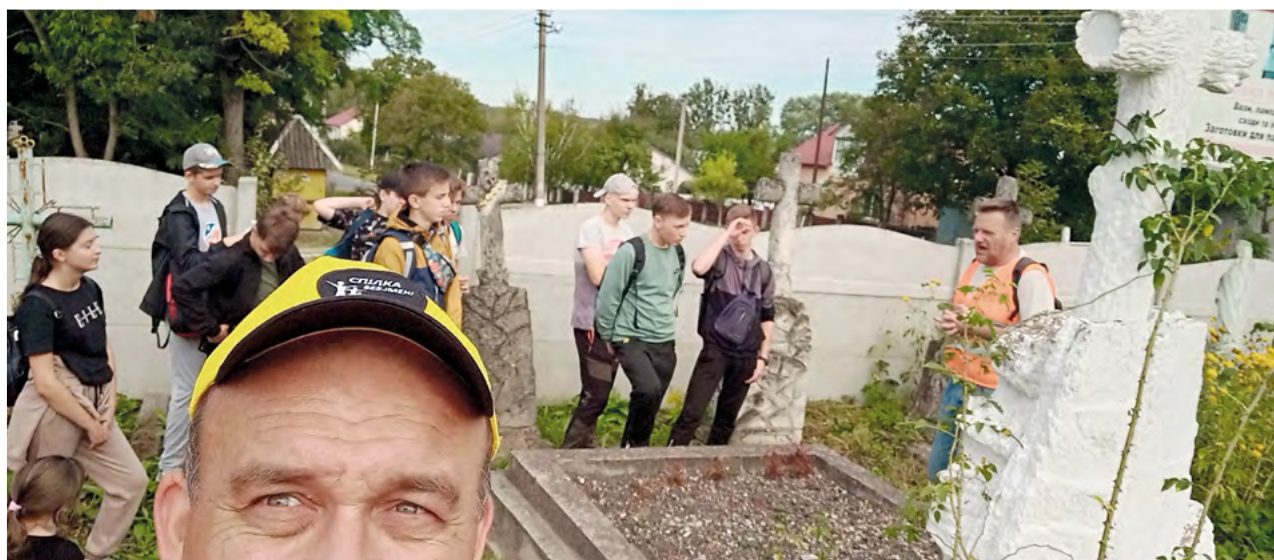
лісника. В Заболотцях вшанували пам'ять похованого там сотника УГА Ананія Степаніва (1890–1919), оглянули дерев'яну церкву Собору Пресвятої Богородиці (1746 р.), що зараз перебуває у реставрації, пам'ятник Б. Хмельницькому (1954 р.) роботи відомого українського скульптора Івана Кавалерідзе (1887–1978). Після перепочинку в сквері у центрі Заболотців, ми вирушили до Висоцька. Там учасники велоекскурсії відвідали місцеву бібліотеку, в якій ознайомилися із цікавими матеріалами пов'язаними з життям та творчістю І. Труша, оглянули його погруддя (1952 р.), роботи Євгена Дзіндри (1913–1983), а в самому селі – пам'ятник І. Трушу (1974 р.), авторства цього ж митця, а також архітектора

Yuriy Melnyk
22 вересня 2023 р.

Сьогодні, 22 вересня 2023 року, гімназисти Бродівської гімназії імені Івана ТРУША здійснили черговий щорічний велопробіг "Дорогами і стежками рідного краю". Цьогорічна мета - село Висоцько, в якому народився і виріс Велич української культури, випускник Бродівської гімназії Іван ТРУШ. Маршрут був надзвичайно цікавий: Смільне, Сиданівка, вузькоколія, хатинка лісника (є така!!!), Велич, Вовковатиця, Заболотці, Висоцько, Голосковичі, Пониковиця, Гаї Смоленські, Шваби, Броди. 50 кілометрів захоплення, труднощів, звитяги. Нас було 16. І ми це зробили. Мандруйте рідним краєм. Пізнавайте рідний край. ЛЮБІТЬ рідний край!!!

Ярослава Назаркевича (1924–1982). Окрім того, ми змогли побачити обійстя, де 18 січня 1869 р. народився відомий художник, кам'яні надмогильні знаки в урочищі Церковисько, колишній костел, а зараз церкву Покрови Пресвятої Богородиці (1936 р.), помилуватися цікавими краєвидами з розташованого в південносхідній околиці села пагорбу. Далі був відпочинок на березі мальовничого ставу в центрі с. Голосковичі і повернення додому.

В кількох словах хочу згадати про наші останні зустрічі.

Зранку в четвер, 6 жовтня, Ю. Мельник підійшов до мене в досить бадьорому та веселому настрої, тому що наступного дня мав їхати на фестиваль в Яремче, щоби підтримати там виступ Бродівського вокально-хореографічного ансамблю «Дивограй», і водночас, хоча би на трохи, відірватися від своїх повсякденних директорських буднів. Я, в свою чергу, 7 жовтня мав бути на XXI Рівненській краєзнавчій конференції. Ми побажали один одному щасливої дороги та цікавих вражень. Юрій Володимирович передав вітання знайомим йому організаторам та учасникам рівненської конференції. Також ми домовилися, що 20 жовтня поїдемо разом на щорічну краєзнавчу конференцію у Підкамінь.

10 жовтня 2023 року, за 10–15 хвилин до фатальної миті, яка забрала Юрія

Володимировича від нас назавжди, він попросив мене допомогти йому з деякими краєзнавчими матеріалами. В цей день, в перемішку з повсякденними професійними обов'язками, Ю. Мельник довершував, як виявилось, свою останню краєзнавчу справу – керував проектною роботою учениць 6АБ (10 класів – Юлії Батенчук та Поліни Ковальчук під назвою «Екскурсійний хід “Мандрівка вулицями міста Броди”»). На жаль, результати цього дослідження, що були представленні на молодіжній краєзнавчо-просвітницькій конференції «Самобутнє обличчя Бродів і Брідщини. Відношення до історичної пам'яті та популяризація культурно-духовних надбань краю»²⁹, яка відбулася 13 жовтня 2023 р., йому вже не судилося побачити.

Завершуючи цю статтю, хочеться сказати наступне. Юрій Володимирович Мельник був безперечно талановитою і багатогранною людиною. Яскравим доказом цьому стало його захоплення краєзнавством, яке поступово переросло у велику результативну працю. Переконливим свідченням цьому стали статті, численні публікації, реалізовані дослідницькі проекти науковців, учителів та учнів, що суттєво збагатили, як українську краєзнавчу науку, загалом, так й історіографію Брідщини, зокрема. Натомість ця стаття нехай стане скромною даниною пам'яті цієї шанованої нами, чудової і непересічної постаті нашого краю.

²⁹ Доповідь можна побачити за покликанням: <https://www.youtube.com/live/7moyHavbNGg> (дата звернення: 24.06.2024).

НАУКОВІ СТАТТІ

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БРОДІВСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ ІМЕНІ ІВАНА ТРУША

Мельник Ю. // Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 2. (Матеріали другої науково-теоретичної конференції, присвяченої 15-річчю відродження гімназії, 14 червня 2012 р. / упор. Н. Присяжнюк, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2012, С. 135–143.

Початок інформатизації українських шкіл припав на середину 80-х років ХХ століття, час, коли Україна входила до Радянського Союзу. Творцем і ідейним натхненником нового предмета був академік Андрій Павлович Єршов. Під його керівництвом у 1985-86 рр. разом із групою співавторів були підготовлені й випущені пробні навчальні посібники для середніх навчальних закладів «Основи інформатики й обчислювальної техніки» (частина I і частина II — для 9-10 класів) і під його науковим керівництвом почалося викладання інформатики як навчального предмета у всіх школах Радянського Союзу.¹

Бродівська середня школа №1 (з 1997 року Бродівська гімназія ім. І.Труша) теж була долучена до цього процесу. Перші уроки інформатики були інтегровані в викладання математики, і називалися обчислювальна математика.

Якраз у той час на ринку з'явилися програмовані калькулятори МК-61 та МК-52² якими комплектувалися кабінети математики в школах. Це був бурхливий час становлення нового предмета – основ інформатики та обчислювальної техніки.

Новим кроком на шляху становлення предмета у Бродівській СШ №1 можна вважати 1988-89 рр. Адже в цей час у Бродівській середній школі №1 з'явилася перша настільна електронно-обчислювальна машина (ЕОМ) виробництва Львівського радіозаводу ПК-01 «Львів»³ (1988 рік), а у 1989 році було утворено кабінет інформатики⁴, укомплектований навчально-виховним комплексом ДВК-2 та персональними

комп'ютерами БК-00105. Першим завідувачем кабінету стала вчитель математики та інформатики Надія Петрівна Папіжанська. У цьому ж році наказом директора утворено перший факультатив з інформатики⁶. Керівниками факультативу були призначені Н.П.Папіжанська та О.С.Антонів. А з 1 вересня 1990 року інформатику виділено в окремий предмет. Інформатика вивчається у 10-11 класах. Першим вчителем основ інформатики та обчислювальної техніки у Бродівській середній школі №1 стала Н.П.Папіжанська⁷.

На уроках інформатики учні мали змогу розв'язувати різноманітні задачі за допомогою програм, написаних мовою програмування Basic⁸, а в після урочний час пограти комп'ютерні ігри: «Klad», «Xonix», «Tetris» та ін.

Перший IBM-сумісний персональний комп'ютер IBM – 486, в складі якого були: процесор Intel DX2-80 з тактовою частотою 80 МГц, оперативна пам'ять – 4 Мбайти, вінчестер, об'ємом у 540 Мбайт та відеопам'ять розміром 512 кбайт та матричний принтер Epson LX-300, з'явилися у Бродівській СШ №1 за кошти, зароблені учнями при зборі макулатури та наполегливості представника шкільного самоврядування Юрія Нудьги у травні 1996 року.

Власне з того часу можна говорити про початок становлення інформаційно-комунікаційних технологій у Бродівській СШ №1, згодом – гімназії ім. І.Труша. Адже на цьому персональному комп'ютері можна було не тільки програмувати і грати комп'ютерні ігри, а й опрацьовувати тексти,

**Фото 1. Урок у кабінеті основ інформатики та обчислювальної техніки.
Середина 1990-х років.**

електронні таблиці, працювати з графічними і музичними програмами, базами даних, верстати книжки.

Наступний етап – 1998 рік. 31 вересня урок інформатики у відродженій Бродівській гімназії перетворюється з уроку програмування на урок інформаційних технологій. Адже завдяки наполяганням дирекції гімназії, допомозі заступника начальника ЛВДС «Броди» В.Андріяша та гуманітарній допомозі з м. Штарнберга (ФРН) у кабінеті інформатики обладнано сучасний, на той момент, клас, в складі якого було 5 комп'ютерів Pentium 1, та 3 – IBM-486 з операційною системою Windows 95, та офісним пакетом Microsoft Office 97.

З цього року вивчення інформатики запроваджується з 3 (7) класу гімназії. У грудні цього ж року розпочалася реалізація 5-річного проекту: «Курси підвищення комп'ютерної грамоти». Слухачі курсів:

жителі міста Бродів, району, вчителі Бродівської гімназії ім. І.Труша. За 5 років курси закінчило понад 300 слухачів.

У грудні 2000 року – першою, серед усіх закладів освіти Бродівщини, гімназію підключено до мережі Інтернет⁹. Всі комп'ютери (на той час 12) об'єднано в локальну сітку. Швидкість передачі і отримання даних по виділеній лінії становила 33,6 кбіт/с. А вже 4 квітня на базі оновленого кабінету інформатики створено віртуальний центр з громадянської освіти в рамках реалізації проекту «Розширення доступу навчань в Інтернет» (IREX - IATP)¹⁰, який функціонував протягом 2001-2005 рр. На базі центру протягом 2001-2005 рр. проводилися тренінги, на яких вчителі Бродівщини опановували інформаційно-комунікаційні технології, методи пошуку інформації у «Всесвітній павутині», а в жовтні 2001 року був проведений

Фото 2. Під час навчань. 19 листопада 2002 року.

Фото 3. Під час монтажу комп'ютерного класу. Жовтень 2001 року.

Ukraine 2001

Deutsches Rotes Kreuz +
Kreisverband Starnberg
Kaiser-Wilhelm-Strasse 4
82319 Starnberg

Die nachstehend aufgeführten Positionen sind Humanitäre Hilfsgüter.
Es handelt sich hierbei um keine Handelsware.

WSZYSTKIE PRODUKTY TO NIE TOWARY HANDLOWE, TYLKO HUMANITARNĄ POMOC.

Fahrzeug: STA - RK 12 (RK Starnberg)

Zielort: Sanatorium Medobory

Pos.	Anzahl	Bezeichnung Deutsch	Bezeichnung Polnisch	Bezeichnung Ukrainisch	Wert in DEM
1	1 Stück	Pflegebett, Holz	Łóżko szpitalne		185,00 DM
2	2 Stück	Metallbett	Łóżko szpitalne		200,00 DM
3	2 Stück	Liegen	Kozetka		100,00 DM
4	1 Stück	Klettergerüst			85,00 DM
5	1 Stück	Kompressor			120,00 DM
6	5 Stück	Matratzen	Materace dla łóżek szpitalnych		200,00 DM
7	4 Stück	Inhalatoren, Fa. PARI	Inhalatory firmy PARI		500,00 DM
8	3 Stück	Rollstuhlaufgaben			90,00 DM
X 9	12 Stück	C-Monitore	Wykresniki		720,00 DM
10	5 Stück	Zubehör Rollstühle			350,00 DM
X 11	12 Stück	Computer	Systemy komputerowe		600,00 DM
X 12	1 Stück	Tastatur	Klawiatura		20,00 DM
13	8 Stück	Gehhilfen	Środki wspomagające chodzenie		200,00 DM
14	9 Stück	Badewannenlifter			450,00 DM

Директор инициативы Штанберг / И. Пристасюк /

Документ 1. Гуманітарна допомога з м. Штанберга (Німеччина, 2001 р.).

Фото 4. У кабінеті №17. Комп'ютери (гуманітарна допомога з м. Штанберга, ФРН). Червень 2002 р.

міжнародний семінар-тренінг «Вплив інтернет-технологій на інформаційну культуру суспільства та розвиток громадянської освіти». Учасники тренінгу: представники віртуальних центрів з Ялти, Луганська, Сум, Чернігова, Житомира, Комсомольська, Дрогобича, Харкова, Польщі, координатор Програми Богдан Микицей, методист районного відділу освіти Лариса Сірко, вчителі шкіл Бродівського району¹¹.

Ще однією подією 2001-2002 н.р. року є поява другого кабінету інформатики у Бродівській гімназії. За рахунок державних коштів придбано 11 сучасних комп'ютерів (Документ 2), і їх встановлено у каб. №27, а завдяки черговій гуманітарній допомозі з м. Штарнберга (ФРН) (Документ 1) у каб. №17 встановлено 8 комп'ютерів класу Pentium 166, які на той час повністю задовольняли навчальний процес. Завідувачем другого кабінету інформатики призначено Наталію Мирославівну Надорожняк.

Грудень 2002 року. Презентація першої web-сторінки Бродівської гімназії ім. І.Труша¹².

Лютий 2003 року. Гімназія, за підтримки посольства Канади в Україні спільно з «Львівським ресурсним центром», бере участь у проекті «Інтернет для сільських шкіл». В рамках 3-х місячного проекту до Інтернету під'єднуються Заболотцівська, Пониковицька та Підкамінська загальноосвітні школи, проводиться навчання учнів і вчителів, а гімназія, одною з перших серед всіх користувачів району, отримує обладнання для підключення до Інтернету по високошвидкісній технології xDSL зі швидкістю передачі і прийому даних у 110 кбіт/с¹³.

Починаючи з 2003 року, гімназисти активні учасники Інтернет-олімпіад. І вже у цьому ж році учень 6-Б класу Руслан Данилюк став переможцем (І місце) Всеукраїнської Інтернет-олімпіади з географії¹⁴, після чого вже у 2004 році представляв гімназію на Всеукраїнській олімпіаді і виборов ІІ місце.

7 грудня 2003 року. Презентація web-

сторінки Зразкового вокально-хореографічного ансамблю «Дивограй»¹⁵.

3 квітня 2004 року в гімназії розпочав роботу проект «Intel® Навчання для майбутнього»¹⁶. Ще однією важливою подією цього року стало відкриття класу підготовки молодших спеціалістів за напрямом «Комп'ютерні науки» спільно з Інститутом підприємництва та перспективних технологій при Національному університеті «Львівська політехніка»^{17 18}.

У грудні 2004 року гімназисти знову учасники Інтернет-олімпіад. На заключному етапі Р.Данилюк завойовує І місце з географії, а К.Турчина V місце з біології¹⁹. Р.Данилюк знову представляє гімназію на Всеукраїнській олімпіаді з географії і здобуває IV місце.

2005 рік. Підключення до мережі Інтернет через радіоканал. Швидкість обміну даними – до 512 кбіт/с. Гімназисти учасники і переможці Інтернет-олімпіад²⁰.

2006 рік. Стартує проект «Основи інформаційно-комунікаційних технологій» за підтримки Microsoft. Учасники проекту директори, заступники директорів, вчителі шкіл Бродівщини. Гімназисти – учасники і переможці Інтернет-олімпіад²¹.

2007 рік. Завдяки спонсорським коштам Джорджа Турчина, сина випускника Бродівської гімназії 30-х років ХХ століття Андрія Турчина, придбано мультимедійний комплект: демонстраційний проектор Epson S-42, та ноутбук Asus (Документ 3). В серпні цього ж року гімназія отримує сучасний навчальний комп'ютерний комплекс (НKK) в складі 11 персональних комп'ютерів. Повністю оновлюється кабінет №38. 7 вересня гімназію підключено до мережі Інтернет за технологією ADSL²². Швидкість обміну даними до 256 кбіт/с.

2008 рік. З 10 січня швидкість Інтернету – 512 кбіт/с., а з 17 грудня цього ж року – швидкість зростає до 1 Мбіт/с²³. В рамках програми «Рівний доступ до якісної освіти» Світового банку та Кабінету міністрів України гімназія отримує другий НKK в складі: шкільний сервер, робоче

Управління освіти і науки
Львівської облдержадміністрації

ЦЕНТРАЛІЗОВАНА
РОЗКІДНА НАКЛАДНА № 1
БУХГАЛТЕРІЯ № 1

413

від 28.09.2001

Отримувач

Підстава: договір № 1 від 10.07.2001

Через згідно з дорученням №

від

№	Назва товару	Ціна	Кіл-ть	Од.	Сума
1	Робоче місце учня - Бистриця АК62	2380,60	5	шт.	11903,00
	В складі:				
	Процесор AMD K6-2 450MHz		5	шт.	
	Пам'ять SDRAM DIMM 64 MB PC133MHz		5	шт.	
	Монітор LG 15" 552V		5	шт.	
	Мережева плата Surecom EP-320X-R 10/100 Mbps		5	шт.	
	Материнська плата Biostar M5ALC, ALI5, ATX, SB on board		5	шт.	
	Маніпулятор "мишка" PS/2		5	шт.	
	Корпус Micro ATX		5	шт.	
	Клавіатура W95&W98 PS/2		5	шт.	
	Килимок під "мишку"/Mouse Pad		5	шт.	
	Жорсткий диск Samsung 10GB		5	шт.	
	дисківід FDD 1.44 MB/3.5"		5	шт.	
	Вентилятор для процесора S7/S370		5	шт.	
	Відеокарта AGP S3 Trio 3D 4MB		5	шт.	
2	Робоче місце учня - Бистриця AT6	2380,60	5	шт.	11903,00
	В складі:				
	Процесор AMD ATHLON K7 650 Slot A		5	шт.	
	Пам'ять SDRAM DIMM 64 MB PC133MHz		5	шт.	
	Монітор LG 15" 552V		5	шт.	
	Мережева плата Surecom EP-320X-R 10/100 Mbps		5	шт.	
	Материнська плата EPOX EP-M7MKB SlotA, SB on board		5	шт.	
	Маніпулятор "мишка" PS/2		5	шт.	
	Корпус Middle Tower ATX		5	шт.	
	Клавіатура W95&W98 PS/2		5	шт.	
	Килимок під "мишку"/Mouse Pad		5	шт.	
	Жорсткий диск Samsung 10GB		5	шт.	
	дисківід FDD 1.44 MB/3.5"		5	шт.	
	Вентилятор для AMD ATHLON K7		5	шт.	
	Відеокарта AGP S3 Trio 3D 4MB		5	шт.	
3	Робоче місце вчителя - Бескид С6	2970,80	1	шт.	2970,80
	В складі:				
	CD-ROM 52x Lite-ON		1	шт.	
	Активні колонки 80W		1	шт.	
	Відеокарта AGP 8MB Vanta TNT2		1	шт.	
	Вентилятор для процесора S7/S370		1	шт.	
	дисківід FDD 1.44 MB/3.5"		1	шт.	
	Жорсткий диск Samsung 10GB		1	шт.	
	Килимок під "мишку"/Mouse Pad		1	шт.	
	Клавіатура W95&W98 PS/2		1	шт.	
	Корпус Middle Tower ATX		1	шт.	
	Маніпулятор "мишка" PS/2		1	шт.	
	Материнська плата Canjon 6XBAS Via694 S370 ATX, SB on board		1	шт.	
	Мережева плата Surecom EP-320X-R 10/100 Mbps		1	шт.	
	Монітор LG 15" 552V		1	шт.	
	Пам'ять SDRAM DIMM 128 MB PC133MHz		1	шт.	
	Процесор Intel Celeron 700 MHz Tray		1	шт.	

Сума: 26776,80 грн.
ПДВ 20%: 5355,36 грн.
Всього: 32132,16 грн.

Сума: Тридцять дві тисячі сто тридцять дві гривні 16 копійок

Відпустив

Отримав

Документ 2. Характеристики персональних комп'ютерів, придбаних за державні кошти (2001 р.)

Гарантійний відділ

м. Львів, вул. П. Римлянина, 1
8(0322)2403464

ГАРАНТІЙНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ № ГНкL-62117 від 02.08.2007

№	Назва товару	К-сть шт.	Серійні номери	Гар. міс.
1	ASUS F3Jr (F3Jr-T208S58FWW) DualCoreT2080(1.73), 512Mb, 80Gb, DVD-SMulti, 15.4" WXGA G, X2300	1	74NDAS279109	24

Умови гарантійного обслуговування:

- Гарантійне обслуговування виконується на території фірми. Покупець має право на ремонт виробу в тому разі, якщо його працездатність порушена внаслідок дефекту виробника.
- Гарантійне обслуговування не проводиться в наступних випадках:
 - при відсутності гарантійного зобов'язання, документації, неповної комплектації виробу;
 - при наявності механічних пошкоджень, сторонніх предметів всередині виробу, ріднин, комах, або пошкодженні гарантійної наклею;
 - при порушенні правил експлуатації виробу;
 - при спробі ремонту виробу особами, не вповноваженими фірмою;
 - наявності елементів, які згоріли або змінили колір від теплової дії або електричної перенапруги;
- Фірма не несе відповідальності за програмне забезпечення комп'ютерів. Фірма інформує клієнта про товар, але не дає гарантії на те, що даний виріб сумісний з іншими комплектуючими та програмним забезпеченням Покупця. Фірма не відповідає за те, що вироби, які купує Покупець, не відповідають його вимогам і бажанням. І вся відповідальність за вибір комплектуючих покладається на Покупця.
- Гарантія не надається на наступний товар: килимок, клавіатура, мишка, розхідні матеріали та головки, шлейфи до принтерів, блоки живлення до модемів та роутерів, вентилятор до CPU.
- У випадку неможливості ремонту виробу протягом одного місяця Продавець залишає за собою право заміни несправного пристрою або його складових елементів без пошкодження відповідальних характеристик. Повернення грошей проводиться тільки при неможливості заміни товару на еквівалентний (на рівноцінний за ціною та характеристиками).

Гарантійна відповідальність
«Медіа-Вест»
№23959024
Відділ реалізації №01
м. Львів, вул. Римлянина, 1

Документ 3. Гарантійне зобов'язання на ноутбук (2007 р.)

місце директора, заступника директора, вчителя та 9 робочих станцій для учнів (Документ 4). Утворюється новий НКК в каб. №36. Всі комп'ютери з'єднуються у шкільну локальну мережу, яка на цей момент налічує 35 ПК.

2010 рік. З 20 травня швидкість Інтернету – 2 Мбіт/с., а з 24 вересня того ж року – до 8 Мбіт/с²⁴. В результаті перемоги в конкурсі на кращий методичний кабінет нагороджено ще одним мультимедійним комплектом (проектор, ноутбук).

З 2003 по 2011 роки при науково-методичній раді гімназії працює творча група вчителів з питання впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес. В процесі роботи:

* участь Ю.В.Мельника у Всеукраїнському науково-практичному семінарі з комп'ютерних технологій у м. Хмельницькому (11-12 травня 2005 р.)²⁵;

* районний семінар директорів

середніх шкіл «Впровадження інформаційно- комунікаційних технологій у навчально-виховний процес: кроки до успіху» (27 грудня 2007 р.)²⁶;

* участь Ю.В.Мельника, Г.М.Дудчак, Г.Й.Паньків та О.В.Шайдулліної у Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Методичні засади використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі загальноосвітніх навчальних закладів», що проходив на базі Хмельницького НВК №2²⁷;

* з травня 2010 року у гімназії запроваджено Електронний щоденник²⁸;

* 1 вересня 2010 року для учнів 4 класів запроваджено курс «Комп'ютерні технології для місцевої спільноти» за підтримки програми «Intel ® Шлях до успіху»²⁹;

* участь Ю.В.Мельника у II Всеукраїнському форумі «Вчитель – новатор» за підтримки Microsoft (1 березня 2011 р.)³⁰.

№	Найменування	Кількість, одиниць	Ціна за одиницю без ПДВ, гривень	Сума без ПДВ, гривень
1	Робоча станція для вчителя (Тип 1) Hewlett Packard Compaq dx7400 MT	3	4086,14	12258,42
2	Комплект зовнішнього обладнання	3	190,63	571,89
3	Робочі станції для учнів (Тип 2) DELL OptiPlex 740 N-Series MT	9	2556,00	23004
4	Монітор: XEROX XA7-19i	13	1355,78	17625,14
5	Чорно-білий принтер Brother HL-5250DNR	1	1235,46	1235,46
6	Сервер DELL PowerEdge 840	1	6930,48	6930,48
7	Модем Asotel GVC R21plus Vector	1	294,83	294,83
8	Пристрій безперервного живлення UPS LogicPower K-1000VA	13	417,88	5432,44
9	Сканер XEROX 4800TA	1	364,83	364,83
10	Мережний комутатор Encore ENH916P-NWY	1	227,28	227,28
	Разом			67944,77

Документ 4. Характеристики НKK (2008 р.)

Протягом всіх років вивчення інформатики (1990-2012 рр.) учні, а пізніше – гімназисти постійні учасники районних і обласних олімпіад з інформатики. Тільки за період з 2001 по 2011 рр. за матеріалами газети «Ватра» у районних олімпіадах здобуто 25 перших, 12 других, 15 третіх місць, 2 других місця у районній олімпіаді

з інформаційних технологій (2011 р.), III місце (Мар'ян Загоруйко, 2005 р.) та два IV місця Олександра Арendara (1999, 2000 рр.) в обласній олімпіаді. Починаючи з 2008 року гімназисти – учасники Міжнародного конкурсу знавців інформатики «Бобер». За 2008-2010 рр.: учасників – 40, відмінних результатів – 6, добрих – 16³¹.

Список використаних джерел та літератури

¹ Єршов Андрій Петрович – Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Єршов_Андрій_Петрович

² Калькулятор – Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/калькулятор>

³ ПК Львів – Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/ПК_Львів

⁴ Наказ по Бродівській середній школі №1 від 1 вересня 1989 року, №133.

⁵ БК – 0010 – Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%9A-0010>

⁶ Наказ по Бродівській середній школі №1 від 4 вересня 1989 року, №142

⁷ Наказ по Бродівській середній школі №1 від 31 серпня 1990 року, №153

⁸ Basic – Вікіпедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/BASIC>

⁹ Знайомтесь: Бродівська гімназія ім. Івана Труша // Гімназист – лютий 2001. – С.1.

¹⁰ Г.Воляннюк, М.Караїм. Про Бродівський віртуальний центр з громадянської освіти. / Г.Воляннюк, М.Караїм // Ватра. – 2004. – № 11 (47). – С.2.

¹¹ Міжнародний семінар у гімназії // Ватра. – 2001. – №4. – С.1.

¹² Бродівська гімназія ім. Івана Труша [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://bgit.narod.ru/index.htm>

¹³ Офіційно // Ватра. – 2003. – №3 (29). – С.2.

¹⁴ Офіційно // Ватра. – 2003. – № 6 (42). – С.2.

¹⁵ Офіційно // Ватра. – 2003. – № 7 (43). – С.1.

¹⁶ Офіційно // Ватра. – 2004. – № 14 (50). С.1.; Офіційно // Ватра. – 2004. – №7 (59). – С.1.

¹⁷ Повідомлення для випускників 9-тих класів гімназії та шкіл Бродівщини // Ватра. – 2004. – №16 (52). – С.4.; «Ватра». – 2004. – №2 (54). – С.1.

¹⁸ О.Теслюк, М.Романич. Знайомтесь: студенти... у гімназії / О.Теслюк, М.Романич // Ватра. – 2004. – №2 (54). С. 1-2.

¹⁹ Офіційно // Ватра. – 2004. – № 7(59). – С.2.

²⁰ Офіційно // Ватра. – 2005. – № 12(64). С.1.

²¹ Офіційно // Ватра. – 2006. – №14(83). С.1.; Офіційно // Ватра. – 2006. – №7(91) – С.1.

²² ADSL – Вікіпедія. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/ADSL>

²³ Мій Укртелеком: Домашня сторінка. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://my.ukrtelecom.ua/ua/group_wide/dsl_init/dtarif_init_groovy/

²⁴ Мій Укртелеком: Домашня сторінка. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://my.ukrtelecom.ua/ua/group_wide/dsl_init/dtarif_init_groovy/

²⁵ Офіційно // Ватра. – 2005. – №14 (66). С.1.

²⁶ Офіційно // Ватра. – 2007. – №7 (107). С.1.

²⁷ Офіційно // Ватра. – 2009. – №14 (130). С.1.

²⁸ Офіційно // Ватра. – 2010. – №15 (147). –С.1.

²⁹ Офіційно // Ватра. – 2010. – №2 (149). С.1.

³⁰ Офіційно // Ватра. – 2011. – № 4 (157).С.1.

³¹ За матеріалами газет «Гімназист», «Ватра» (1999-2012 рр.).

ЮЛІАН ПАВЛИКОВСЬКИЙ — ВІДОМИЙ ВЧЕНИЙ АГРОНОМ

Мельник Ю.// Гімназія в Бродях: від минувшини до відродження. З нагоди 10-річчя відродження. Випуск 1. (Матеріали першої науково-теоретичної конференції 31 жовтня 2007 р.) Броди, 2008. С. 103–115.

Юліан Павликовський народився 20 липня 1885 р. в селі Синькові, Радеківського повіту у Галичині, в родині греко-католицького священика о. Володимира Павликовського. У шестирічному віці (1894) став круглим сиротою. Спочатку померла його мама (Ольга з родини Авдиківичів), а пізніше - батько. Тому Юліан зростав і виховувався в Ясенові, Бродівського повіту, де з сер. XVIII ст. жила його родина, представники якої в II пол. XIX ст. належали до українського народовецького руху. З цієї родини вийшов будитель Західної України, творець "Русалки Дністрової" (1837) - о. Маркіян Шашкевич.

Родинне середовище, в якому плекали старі українські традиції, велика родинна бібліотека - власність батька - мали великий вплив на становлення української національної свідомості у молодого Юліана.

Шкільна наука й студії

Шкільну науку Ю. Павликовський розпочав ще за життя батька вдома, потім з 1894 до 1898 р., навчався у Бродях. У 1898 р. вступив до Бродівської гімназії з німецькою мовою навчання, яку закінчив 9 липня 1906 р. У гімназії на його національне і політичне становлення, на вивчення української мови, літератури, історії та української культури мали великий вплив два його гімназійні вчителі-україністи, відомі педагоги й вчені - доктор Василь Щурат і Іван Созанський.

Одразу ж після матури Ю. Павликовський вступив на правничий факультет Львівського університету, який закінчив у 1910 р., склавши всі три приписані державні іспити з політичних і економічних наук. Одночасно він студіює історію (проф. М. Грушевський, д-р Фінкель і д-р Бальцер), філософію (д-р Вартенберг) та статистику (д-р Бузек).

Після закінчення правничого факультету Ю. Павликовський, згідно своїх мрій, які плекав з дитячих літ, задумав присвятити своє життя праці для піднесення добробуту українського селянства, без якого, як він сам твердив — не можна думати про повне відродження української нації. І

тому, щоб до цієї роботи належно себе підготувати, вирішив студіювати ще агрономічні науки, вважаючи, що як правник і агроном зможе краще служити українському народові. З цією метою відбуває однорічну хліборобську практику в середнім за величиною сільським господарстві в Ясенові, після якої виїжджає до Відня і записується на агрономічний факультет Високої Земельної Академії (Гохшуле фюр Боденкультур), яку закінчив у 1914 р., отримавши дипломом інженера агрономії.

Під час студій у Відні головну увагу присвячує біологічним наукам (праці в д-ра Еріха Чермека - дослідника правил Менделя, д-ра Арнольда Діріга - відомого фізіолога і ін.), однак Ю. Павликовський не пропускає і лекцій політичної економії в професора д-ра Карла Гоффмайстра. У Відні він пройшов теж короткий курс кооперації та піврічний курс аграрної і лісової політики. В цей час Ю. Павликовський бере також активну участь у студентському житті, як член академічного т-ва "Січ", у 1910—1914 рр. та голова "Землі" — об'єднання студентів Високої Земельної Академії в 1912—1914 рр. В цей час він підготував статут для Центрального українського студентського товариства в Австрії і виголосив цілу низку рефератів в студентському середовищі.

За порадою професора д-ра Чермека Ю. Павликовський планує продовжити навчання в Голландії, у відомого біолога професора Фріса, але початок I світової війни в 1914 р. і призив до війська, в австрійську кріпосну артилерію, перекреслює всі його плани щодо дальших студій.

Перші кроки громадської роботи

Вже під час своїх студій Ю. Павликовський звертає на себе увагу тодішніх українських громадських і політичних провідників своїми виступами на різних зборах і нарадах. Зокрема звернув на нього увагу Євген Олесницький, тоді найбільший громадський й політичний діяч, а заодно провідник економічного відродження в Галичині.

Завдяки впливовим зв'язкам Є. Олесницького в австрійському уряді, інженер Ю. Павликовський вже по закінченні першого року світової війни (осінню 1915 р.) звільняється з військової служби, щоб розпочати свою працю в Крайовім Товаристві "Сільський Господар" у Львові. Спершу Ю.Павликовський займає посаду господарського референта, а відтак працює як начальний інструктор хліборобства та керманіч Товариства

“Господарська Відбудова Краю”. Весь тягар відповідальності за господарську відбудову краю упав на нього після смерті Є. Олесницького в 1917 р.

Австрійський уряд осінню 1917 р. визнає “Сільський Господар” як Головну Корпорацію Українського Хліборобства в Австрії, що поставило цю організацію на один рівень з Крайовими Радами Земельної Культури і забезпечило їй вплив на хід господарських справ у краї.

І світова війна, і українські визвольні змагання переривають плани і заходи, заплановані Ю. Павликовським, однак він вірить, що цю роботу зможе продовжити у власній державі. Але не судилося.

Через кооперацію до господарської відбудови краю

Працюючи ще у “Сільському Господарі” у Львові, як головний організатор діяльності товариства, у 1918—1923 рр., Ю. Павликовський бачив, що українське галицьке село майже на 80% знаходиться над берегом матеріального провалля, і що його треба негайно рятувати. Як досконалий знавець аграрного питання, він не зупиняється на констатації проблеми, але шукає реальних шляхів її розв’язання. І дуже швидко знаходить цю розв’язку в ідеї кооперації, в ідеї об’єднання для спільної праці закоріненої, на його думку, глибоко в нашому народі.

Цю думку Ю. Павликовський розвиває і поглиблює на тлі своєї практичної роботи як член Дирекції Крайового Союзу Господарських Спілок Торговельного Синдикату “Сільського Господаря” у 1917-1924 рр., підготовляючи ґрунт для пізнішого Центросоюзу. З тією метою студіює діяльність кооперативних рухів у всіх народів, а зокрема українську кооперацію на східних землях України до часу воєнних та революційних подій у 1914—1920 рр. Щоб ближче пізнати роботу української кооперації на Наддніпрянщині, Ю. Павликовський разом з іншими галицькими кооператорами налагоджує безпосередній зв’язок з представниками кооперативного руху у Наддніпрянщині, яка тоді вже належала Радянській Україні, відвідує Харків і Київ. Але з представниками тодішньої кооперації на Україні він не зміг налагодити тісних стосунків, бо більшовики вже почали ліквідувати усі прояви самостійного життя України, не минаючи і кооперації. Перед тим Ю. Павликовський написав окрему працю “Будівництво, мета і праця кооперації на Великій Україні”. Ця праця виходить окремою книжкою у Львові наприкінці 1920 р. Метою цієї книжки

було познайомити загал західноукраїнського громадянства з усіма досягненнями української кооперації на Наддніпрянщині, стверджуючи одночасно, що подібну роль може відіграти кооперація і на землях Західної України, не зважаючи навіть на чужу окупацію:

«Але кооперація тільки тоді зможе зайняти у народному життї відповідне місце, якщо вона уявлятиме зі себе один суцільний організм, якого частини доцільно використовуються, виконуючи приділену їм роботу у тісному контакті з другими і при повній їх товариській допомозі»¹.

В цей самий час Ю. Павликовський висуває гасло: *“В об'єднанні власних сил — до добра й краси”* – від назви його статті в часописі “Громадській Думці”. У цій та інших статтях він вперто доводить, що одинцем, неорганізовано нічого зробити неможливо, бо врятувати народ від соціальної і господарської скрути можна тільки спільними зусиллями – самопоміччю. Внаслідок цієї пропаганди утворюється перша бригада кооператорів, яка спільно опрацьовує і починає реалізовувати план господарської відбудови краю, відомий в історії української кооперації під назвою “нової економічно-суспільної школи”. Всю свою роботу вищезгадана бригада базувала на власних силах.

Ця перша бригада кооператорів організовує Крайовий Комітет Організації Кооператив (ККОК) у Львові, який працює під проводом Ю.Павликовського аж до часу відновлення діяльності Ревізійного Союзу Українських Кооператив (1922), де він став головою Ради. Ю.Павликовський теж був автором цілої кооперативної програми з економічної відбудови краю після 1920 р.

Від того часу Ю. Павликовський очолював українську кооперацію безперервно до 1939 р., а потім від 1941 до сер. 1944 р., тобто до часу ліквідації українського кооперативного руху більшовиками.

Захоплений кооперативним рухом, Ю. Павликовський постійно зазиває кооператорів *“удуховлювати”* господарську працю української кооперації, тобто вважати її не самоціллю, а засобом, що веде до загальної, всеукраїнської мети, бо лише в цей спосіб можна віддати

¹ Ю.Павликовський. «Будівництво, мета і праця кооперації на Великій Україні». Львів, 1920.

данину, якої вимагає від українського громадянина-кооператора благо нації.

А за благо нації українські представники кооперативного руху вважали усе те:

“Що скріплює націю як самостійну етнічну цілість серед других народів;

Що помагає її самостійному господарському й культурному розвитку;

Що підносить її духову і матеріальну творчість, ступінь задоволення її моральних і матеріальних потреб;

Що скріплює тугість народу і внутрішню гармонію у співпраці громадянства;

Що допомагає нації у творенні власної культури й цивілізації як висхідної духового наставлення праці народу”¹

Придержуючись цих засад, Ю. Павликовський, як фактичний голова і керманіч української кооперації в Західній Україні, довів українську кооперацію до великого розквіту та перетворив її на могутній чинник в українському національному житті цих земель.

Ріст і сила української кооперації

Ріст і закріплення кооперативного руху наглядно побачимо, коли порівняємо деякі цифри з 1926 р. (час оформлення кооперативного руху) та 1936 р. (час стабілізації західноукраїнської кооперації), тобто за 10 років кооперативної праці.

	1926 р.	1936 р.	зріст в %
Кількість кооператив, членів РСУК	1 510	3097	105
Членів кооперативах	197000	587 000	198
Торги в польських золотих	48 млн.	115 млн.	140

¹ Ю. Павликовський. «Природа, мета і світогляд українського кооперативного руху», Львів, 1934, стор. 12

Власні фонди кооперативів	4,5 млн.	27 млн.	500
В кооперації працювало людей	бл. 5 000	14037	180

Це ті найважливіші показники матеріального росту української кооперації.

Кооперативні конгреси і... пацифікація

Ю. Павликовський був ініціатором і організатором перших сімох кооперативних конгресів (з'їздів), які відбувалися у Львові. Особливо дуже важливі рішення виніс VII Кооперативний Конгрес (з'їзд), який відбувся 24-го листопада 1929 р.

Цей Конгрес відбувся в часі найбільшого натиску польської преси, польської влади і польської вулиці проти всього зорганізованого українського життя, зокрема проти української кооперації, мовляв, українська кооперація одержує великі фонди із-за кордону і замість господарської діяльності займається революційно-політичною роботою, а автомобілі "Маслосоюзу", замість масла дуже часто в скриньках, возять амуніцію і зброю. Це була провокація, яка мала довести до закриття „Маслосоюзу" та інших українських кооперативних об'єднань. Акція ця тягнулася від 1 листопада 1928 р., коли українське громадянство у Львові та в краї дуже врочисто святкувало 10-річчя проголошення Західної Української Народної Республіки, аж до осені 1930 р., коли польська поліція і польське військо провели масову пацифікацію в цілій Західній Україні.

На цю польську провокаційну політику Українська Парламентарна Репрезентація відповіла цілою низкою дуже гострих протестів, поданих до уряду, сейму та в сенат. Речниками ж тих протестів, зокрема в обороні кооперативних установ і кооперативного майна, були: директор Остап Луцький в сеймі та Ю. Павликовський в сенаті. Протести вислано також до Ліги Націй в Женеві та до різних міжнародних організацій. Українські підпільні організації відповіли на пацифікацію посиленою акцією саботажів і терористичних актів. А українська кооперація на всі ці провокації польського уряду відповіла як личить організованій і розумно керованій економічній силі, а саме: постановами VII Кооперативного Конгресу і посиленою практичною роботою в краї.

Постанови VII Кооперативного Конгресу, співавтором яких був Ю.Павликовський, завершили і закріпили організаційну структуру української кооперації, приймаючи для сільськогосподарської кооперації триступеневу організаційну схему:

- низові кооперативи для загальної закупки та збуту;
- Окружні або Повітові Союзи;
- Центросоюз як Союз Союзів.

Для молочарської кооперації прийнято двоступеневу організаційну побудову:

- великі Районові Молочарні;
- централь "Маслосоюз" із своїми відділами.

Для кредитної кооперації прийнято також двоступеневу схему:

- Райфайзенки на селах, Українбанки у містах
- "Центробанк" як кредитова централь.

Подібну побудову затверджено і для споживчої кооперації:

- самостійні споживчі кооперативи по містах;
- централь "Народна Торговля" із своїми Складами у всіх більших містах.

Для кожного кооперативного сектора намічено докладний план праці. Крім цього, вирішено скріпити кооперативну пропаганду при допомозі преси (ГКЧ і "Кооперативна родина"), журналів ("Кооперативна республіка" і "Кооперативне молочарство"), підручників, брошур, курсів і звітів, створюючи для цього ідейне керівництво при РСУК. Вирішено також повести акцію через масове членство і збільшення власних фондів, а з господарського боку поглибити торгівельну і виробничу діяльність та поширити кооперативний збут не лише на місцевому, але й на закордонних ринках.

Деякий час VII Кооперативний Конгрес (З'їзд) був маніфестацією кооперативної праці і дисципліни, яку поляки ставили за зразок своїм кооперативам. До речі, резолюції цього конгресу польські кооперативні централь переклали на польську мову і розіслали своїм кооперативам як приклад до наслідування. Душею цього Конгресу, подібно як і попередніх, був Ю. Павликовський. Він також керував нарадами Конгресу.

Фахова праця в своїх і чужих установах

Ю. Павликовський працював найбільше в кооперації, а саме: спершу як член Президії Надзірної Ради "Народної Торговлі" (1920—1923), в цей час підготував новий статут для "НТ" (1922), пізніше як член Дирекції (1923—1933), а вкінці як начальний директор "Народної Торговлі" – Крайового Союзу Міських Споживчих Кооператив. Це була його головна праця, яка забезпечувала його матеріальне існування. Крім цього, працював у Ревізійному Союзі Українських Кооператив як голова Ради (1921-1944), в Крайовім Молочарськiм Союзі товариства "Маслосоюз", як голова Надзірної Ради (1926 – 1944), член Надзірної Ради "Центробанку" (1925— 1939), член Контрольної Комісії Земельного Банку (1924—1929), член Бюро Волинської Кооперації в Кременці (1921—1927) і член Головної Ради Волинської Кооперації в Луцьку (1927—1929).

В цей самий час не забуває він і про свою фахову працю в "Сільському Господарі", де від 1924 до 1930 р. був головою, а від 1930 до кінця 1939 р. співголовою, присвячуючи цьому Товариству дуже багато часу й енергії. Цікавився аграрними справами і належав до найкращих знавців цієї галузі знання.

У 1925 р. після тривалої дослідницької роботи в аграрному питанні, з'явилася праця Ю. Павликовського "В обороні рідної землі", в якій він за допомогою статистичного матеріалу демонструє стан жахливого зубожіння українського села в зв'язку з роздрібненням селянських ґрунтів і недоцільною колонізацією українських земель польськими колоністами, яких польський уряд масово насаджував в українських селах в 1920 - 1923 рр.

Подібну працю "Карпатські полонини" Ю. Павликовський друкує в "Сільському господарі" у 1929 р.

Ю. Павликовський, крім цього, був активним членом багатьох товариств, організацій, комісій тощо:

- член Крайової Ради Відбудови Галичини (осередки у Львові й Кракові) (1917-1918);
- засідав в Крайовій Комісії контролювання цін у Львові (1916-1918);
- брав участь у Державній Раді Прохарчування у Відні (1917-1918);

- член Ради Збіжжевої і Товарової Біржі у Львові (1917-1939);
- віце-президент Збіжжевої і Товарової Біржі у Львові (1924-1939);
- член Державної Кооперативної Ради у Варшаві (1924-1939), де брав активну участь в правничій, кодифікаційній і організаційній комісіях;
- член Державної Хліборобської Ради у Варшаві (1935-1939);
- член Ради Інституту Культури Села у Варшаві (1935-1939);
- член Воеводської Ради Земельних Реформ у Станіславі (1927-1939);
- член Податкової Комісії при міністерстві скарбу у Варшаві (1930-1935);
- член Комісії Водного Господарства у Львові (1925-1939);
- член Наукової Комісії перевірки карпатського дослідництва та планування карпатського господарства у Львові (1928-1932);
- член Хліборобської Палати у Львові (1934-1939) і одночасно голова Клубу українських членів цієї Палати.

Праця в українських неекономічних установах

Попри цю многогранну працю в економічних установах, Ю.Павликоський знаходив ще час на працю в інших українських центральних товариствах освітнього, шкільного й наукового характеру. Наприклад від 1909 р. він був членом Головного Товариства "Просвіта", а від 1920 до 1939 р. членом Головного Відділу цього Товариства і співорганізатором II Конгресу "Просвіти" (1924), на якому виголосив реферат "Кооперація, її культурно-освітня праця і взаємини з освітніми організаціями".

Був також членом "Рідної Школи", "Сокола-Батька" (1907-1939) і багатьох інших товариств. Брав участь у I Конгресі Українських Інженерів у Львові у 1923 р., а на II Конгресі Українських Інженерів у 1932 р. був діловим президентом і учасником секційних наукових досліджень. Ю. Павликовський за свої наукові праці був призначений в 1935 р. дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка.

Ю. Павликовський як публіцист і педагог

Одразу після I світової війни Ю. Павликовський редагує "Господарський часопис" (пізніше "Сільський господар" (1920 р.)) і "Господарсько-кооперативний часопис" у 1921 р. Час від часу пише статті до відомої газети "Діло", яка виходила у Львові. Ю. Павликовський був заступником голови Надзірної Ради Видавничої Спілки "Діло" (1934—1939). Крім цього, багато його статей друкується в "Господарсько-кооперативнім часописі", "Кооперативній республіці" та інших українських періодичних виданнях.

Ю. Павликовський був учасником багатьох міжнародних кооперативних конгресів: у Базелі (1921), Стокгольмі (1927), Відні (1930), Парижі (1933) і Лондоні (1937).

Педагогічна діяльність Ю. Павликовського є також багатогранною, зокрема:

- у 1921-1922 рр. викладач аграрного законодавства в Українському Таємному Університеті у Львові;
- у 1923-1926 рр. викладає кооперацію на вищих економічних курсах "Курси для абітурієнтів" при торговельній школі Т-ва "Просвіта" (пізніше "Рідна Школа") у Львові;
- викладає на різних курсах товариства "Сільський Господар", Крайового молочарського Союзу "Маслосоюз", на курсах для інструкторів при Ревізійному Союзі Українських Кооператив;
- брав участь у Товаристві Наукових Викладів ім. Петра Могили у Львові (1921-1927).

Дуже багато часу присвячує він педагогічній праці на еміграції в Німеччині, працюючи як професор Українського Технічно-Господарського Інституту в Регенсбурзі на посаді професора кооперації. Викладав теж в Українському Вільному Університеті у Мюнхені.

Політична діяльність Ю. Павликовського

Вже від студентських часів (1906) Ю. Павликовський належав до Української Національно-Демократичної Партії, що була провідною партією в Галичині. Національним демократом залишився він до смерті.

У 1925 р., після реорганізації Української Трудової Партії, яка від 1919 р. продовжувала роботу Української Національно-Демократичної Партії, в Українське Національно-демократичне Об'єднання (УНДО),

Ю. Павликовський входить до Центрального Комітету УНДО і його Екзекутиви, а згодом і до Президії як заступник голови партії. На партійних з'їздах і в роботі партійної централі завжди брав активну участь, як референт економічних справ і його слово у вирішенні цих справ було майже найавторитетнішим.

У 1930 р. на виборах до польського сенату, які проводились на основі старої виборчої системи, Ю. Павликовський був обраний сенатором від львівського воєводства як кандидат від УНДО. Відтак, у наступних виборах у 1935 р., коли вже діяла нова елітарна виборча система до сенату — одну третину сенаторів призначав президент держави — Ю. Павликовський знову, але тепер вже як заслужений економічний діяч, був призначений сенатором і обіймав цю посаду до 1938 р. Весь час він входив до Президії Української Парламентарної Репрезентації як заступник голови, а в сенаті здобув собі репутацію одного із кращих знавців господарських справ. До його промов польські сенатори завжди дуже пильно прислухалися і рахувалися з його голосом.

Час більшовицької і німецької окупації

Початок Другої світової війни застав Ю. Павликовського у Львові.

Ю. Павликовський дуже скоро зорієнтувався в ситуації. Під кінець грудня 1939 р. безпосередньо після нападу на нього на сторінках "Вільної України" втікає при допомозі німецьких друзів-кооператорів до Німеччини. З 1 серпня 1940 р. він стає на чолі нового українського кооперативного руху, який почав формуватися на Холмщині і Лемківщині, під проводом Українських Відділів Ревізійного Союзу в Кракові і Любліні. Керманичем краківського Відділу був І. Фостаківський, а керманичем люблінського спершу був д-р Є. Храпливий (до 11.7.1941), а пізніше М. Мельничук. Ю. Павликовський був директором обох відділів і координатором усієї роботи.

У червні 1941 р. Ю. Павликовський повертається до Львова, де вже з серпня 1941 р. займається відбудовою українського господарського життя, і, зокрема, всіма силами сприяє відродженню української кооперації.

Тоді було відновлено майже усі види української кооперації в первісній їх організаційній структурі. Процес віднови був завершений вже до 31 жовтня 1941 р.

Проте, не вдалося відновити такі поважні кооперативні установи, як "Суспільний Промисел" у Львові, фабрику цикорію "Луна", "Будучність" в Тернополі, видавничу спілку "Діло" і багато інших установ.

Однак, в більших, ніж довоєнних, розмірах було розбудовано споживчу, молочарську і сільськогосподарську кооперацію.

У 1942—1944 рр. число кооперативів, членів РСУК зросло до 4 624. Об'єднували вони в собі 800 000 членів, на всіх 830 000 господарств Західної України. В кооперативних установах працювало 24 194 осіб. Річний оборот кооперативних фінансів доходив до 1,5 млрд. злотих.

З поверненням радянської армії Ю. Павликовський виїздить спершу до Кракова, а потім до німецького містечка Любен. З Любена він відправляється до Баварії, де і застав його кінець війни - 8 травня 1945р.

Кооперативна праця в Німеччині на еміграції

Не по своїй волі на еміграції у Німеччині опинилось 250 тис. українців, а серед них і багато кооператорів. Цей гурт українських кооператорів, хоч і відірваний від рідного ґрунту, так дуже потрібного для кооперативної роботи, взявся до конструктивної роботи вже з початком літа 1945 р. Започатковують роботу кооператори, згуртовані при Українським Допомоговому Комітеті в Мюнхені, які опрацьовують план організації ремесла промислу та торгівлі, а вже в серпні-вересні 1945 р. організовують перші три кооперативи в Мюнхені, а саме: "Лябор", "КОС" і "Жіноча Праця". У двох перших Ю. Павликовський був головою Надзв. Ради. У тому самому часі інші кооператори починають організувати кооперативи у таборах Д.П. Зі зростом кооперативної мережі виринула потреба створити для них ідейний і господарський осередок.

З цією метою зініційовано загальну кооперативну нараду 15-16 квітня 1946 р. в Мюнхені, яка відбулася під проводом Ю. Павликовського. На цій нараді вирішено скликати 8 - 9 червня 1946 р. перший з'їзд українських кооператорів на еміграції. З'їзд відбувся, і на ньому було створено організацію кооператорів "Об'єднання Українських Кооператорів на еміграції" і кооперативно-господарську централю "Центросоюз" (25 березня 1948 р. змінено на "УНІЯ" - Господарське Об'єднання і Патронат Української Кооперації на еміграції). На чолі станової організації кооператорів і на чолі "Унії" стояв Ю. Павликовський. Для обох цих

організації він сам опрацював статuti, дуже радіючи, що бачить ріст табірних кооперативів.

А ріст кооператив у таборах в Німеччині був більший, чим можна було сподіватися. Наприклад, у 1947 р. в американській і англійській зонах було 54 кооперативи, які об'єднували 10 000 членів. У кооперативних крамницях працювало близько 600 осіб. Торгівельний оборот сягав до 100 млн. нім. марок щорічно.

Ці табірні кооперативи стали матеріальною базою для освітньо-культурної і взагалі громадської роботи, сплачуючи на такого роду цілі понад 1 800 тис. нім. марок (1947-1948).

Останній громадський виступ Ю. Павликовського був на Загальних Зборах "Унії" - Господарського Об'єднання і Патронату Української Кооперації на еміграції, який відбувся 23 грудня 1949 р. На цих зборах він виголосив реферат на тему: "Нарід, кооперація і праця". На цих Зборах Ю.Павликовського знову одноголосно обрано головою Надз. Ради "Унії" і головою Кооперативної Ради, але буквально через кілька днів - 28 грудня 1949 р. Ю. Павликовського не стало. Похорон відбувся 31 грудня 1949 р., а 27 травня 1950 р., на його могилі було посвячено нагробний пам'ятник.

Джерела та література

1. Качор А. 35 літ на службі народу (Пам'яті інженера Ю.Павликовського). – Вінніпег, 1950.
2. Ю.Павликовський. Будівництво, мета і праця кооперації на Великій Україні. – Львів, 1920.
3. Ю. Павликовський. Природа, мета і світогляд українського кооперативного руху. – Львів, 1934.
4. Ю.Павликовський. Слідами розвою – ідеї кооперації – і союзного устрою в «Народній торгівлі». – Львів, 1923.
5. Ю.Павликовський. Під прапором Самопомочи. – Львів, 1925.
6. Ю.Павликовський. Сучасне положення рільництва і стан праць Львівської Хліборобської Палати. – Львів, 1939.

25 РОКІВ ВІДРОДЖЕНОЇ ГІМНАЗІЇ. ДОСВІД, ДОСЯГНЕННЯ, ЗДОБУТКИ

Мельник Ю. // Гімназія в Бродях: від минувшини до відродження. Випуск 4. (Матеріали IV науково-теоретичної конференції, присвяченої 25-річчю створення гімназії, 28 жовтня 2022 р. / упор. Ю. Мельник, А. Корчак. Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша 2022, С. 131–133.

1 вересня 1997 року на міському стадіоні голова Бродівської районної ради Володимир Петрушка, перший заступник голови Бродівської районної державної адміністрації Анатолій Бурмай, начальник відділу освіти Микола Сторожук, урочисто оголосили про реорганізацію Бродівської середньої школи №1 в Бродівську гімназію – заклад нового типу.

З перших днів роботи вчительський колектив поставив собі мету: формувати особистість, здатну до повноцінного життя в суспільстві, в гармонії з природою, свідомого громадянина України, готового до самореалізації, активної трудової діяльності, самовдосконалення.

Для реалізації цих завдань було визначено основні сфери діяльності: «Здоров'я», «Навчання», «Виховання».

У цій статті зупинюсь на сфері «Навчання», адже освіта, знання, життєві навички, відіграють важливу роль у сучасному світі.

Чи можливо вижити в конкурентному світі без міцних і глибоких знань, бути незалежним, впевненим у собі?

Бродівська гімназія ім. І. Труша – це сучасний заклад освіти, який задовольняє потреби, пізнавальні інтереси здобувачів освіти, створює умови для повноцінного інтелектуального розвитку. Це освітній заклад самореалізації особистості, школа життєвої творчості з урахуванням здібностей та освітніх потреб здобувачів освіти з орієнтацією на продовження навчання на вищих рівнях.

Підтвердженням цього є запровадження профільного навчання у 2001-2002 навчальному році, коли було сформовано

2 профілі: математичний та гуманітарний. Оскільки державної нормативної бази на цей час не існувало, вчителі гімназії вивчали досвід гімназій України, самостійно розробляли навчальні програми, дидактичні матеріали, методичні посібники.

Враховуючи набутий досвід, здобуті результати, використовуючи зворотну інформацію від випускників та їх батьків, з 2005-2006 навчального року у гімназії запровадили 4 профілі – гуманітарний, економічний, математичний та природничий.

Після затвердження нової редакції Концепції профільного навчання в старшій школі (Наказ МОН України №854 від 11.09.2009) починаючи з 2010-2011 навчального року у Бродівській гімназії ім. І. Труша функціонували профілі:

2010-2011 н.р. Історичний, української філології, інформаційно-технологічний, біолого-хімічний

2011-2012 н.р. Біолого-хімічний, математичний, української філології

2012-2013 н.р. Біолого-хімічний, історичний, математичний, української філології

2013-2014 н.р. Історичний, математичний, української філології

2014-2015 н.р. Біолого-хімічний, історичний, математичний, української та англійської філології

2015-2016 н.р. Біолого-хімічний, математичний

2016-2017 н.р. Біолого-хімічний, історичний, математичний

2017-2018 н.р. Біолого-хімічний, історичний, математичний

2018-2019 н.р. Іноземної філології,

історичний, природничо-математичний

2019-2020 н.р. Іноземної філології, математичний

2021-2022 н.р. Іноземної філології, історичний, математичний

2022-2023 н.р. Іноземної філології, історичний, математичний

Всього з 2010 року у гімназії сформовано 10 математичних, 9 історичних, 7 біолого-хімічних профілів, 4 профілі української та 5 іноземної філології, по одному інформаційно-технологічному, природничо-математичному, українсько-англійському профілю.

Результати профільного навчання говорять самі за себе. В переважній більшості випадків випускники Бродівської гімназії ім. І.Труша обирали подальше навчання та майбутні професії відповідно до профілю навчання. Наприклад зі 41 учня, які навчались у математичному профілі і закінчили гімназію протягом 2011-2014 років, 37 (90%) продовжили навчання у закладах вищої освіти на спеціальностях, які пов'язані з математикою, зі 40 учнів біолого-хімічного профілю за цей же ж період 31 (77%) обрали професію, пов'язану з біологією та хімією. І така тенденція спостерігається до сьогодні.

Якісне профільне навчання можуть забезпечити лише висококваліфіковані педагоги. Гімназія постійно дбає про вдосконалення педагогічної майстерності вчителя. В.Б.Кметь та І.С.Мартинюк є переможцями III етапу Всеукраїнського конкурсу «Вчитель року», О.П.Стеблій є переможцем III етапу Всеукраїнського конкурсу «Класний керівник року», ще троє вчителів (Г.С.Шнайдрок, Н.М.Надорожняк, І.І.Корольчук) є лауреатами III етапу конкурсу «Вчитель року», а Т.П.Авдеєнко лауреат III етапу конкурсу «Класний керівник року». Вчителі гімназії є переможцями і призерами інших конкурсів педагогічної майстерності, авторами публікацій в педагогічних журналах та газетах.

У гімназії серед вчителів сьогодні:

- Спеціаліст вищої категорії – 36
- I категорії – 3
- II категорії – 3
- Спеціаліст – 8

Таблиця 1. Бродівська гімназія в рейтингу шкіл сільських районів Львівської області з результатів зовнішнього незалежного оцінювання (470 шкіл)

Рік	Місце в рейтингу	Місце серед шкіл громади
2017	25	1
2018	12	1
2019	28	2
2020	15	1
2021	26	2

Таблиця 2. Кількість призерів в предметних олімпіадах третього етапу (2015-2022 рр.)

Предмет	Кількість призових місць (обласний рівень)
Географія	14
Біологія	14
Інформатика	12
Математика	10
ІКТ	6
Українська мова і література	4
Правознавство	4
Трудове навчання	4
Німецька мова	3
Хімія	3
Фізика	3
Екологія	2
Астрономія	2
Економіка	1
Історія	1

Мають звання:

- «Учитель-методист» – 10
- «Старший учитель» – 12

Висока кваліфікація педагогів не може не позначитись на результатах. Випускники гімназії успішно складають зовнішнє незалежне оцінювання. З часу запровадження ЗНО в гімназії 7 200-балників (найбільше у Бродівській громаді). У 2022 році, в зв'язку з повномасштабною

російсько-українською війною зовнішнє незалежне оцінювання замінено на Національний мультимедійний тест. 31 гімназист взяв участь у цьому оцінюванні, і шестеро з них здобули 200-бальний результат з математики, а Євстахій Кравцов і Анастасія Юрочко по два 200-бальні результати з математики та історії України і української мови та математики відповідно.

За останні 5 років у рейтингу шкіл сільських районів Львівської області (470 шкіл) гімназія входить в топ-30 шкіл (таблиця 1).

Ще одним вагомим результатом є перемоги в предметних олімпіадах. За період з 2015 по 2022 роки гімназисти здобули тільки в обласних предметних олімпіадах 83 призових місць: 1 – перше, 24 – других та 58 третіх місць (в районних рахунок йде

на сотні). І цих перемог було б ще більше, адже у 2021 та 2022 роках гімназисти в зв'язку з епідемією «COVID-2019» зуміли взяти участь лише в олімпіадах з інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій, здобувши при цьому три других і одне третє місце (таблиця 2).

На сьогодні, маючи набутий досвід, знаючи запити учнів та їх батьків, впевнено можемо говорити про 5 профілів навчання: біолого-хімічний, іноземної філології, української філології, історичний та математичний.

Педагогічний колектив гімназії завжди готовий до впровадження іноваційних технологій, до реалізації профільного навчання в новій українській школі.

ВИПУСКНИКИ БРІДСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ, ЯКІ ВІДДАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ У БОРОТЬБИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.

Мельник Т., Мельник Ю. // Брідщина – край на межі Галичини й Волині. Збірник 9. (Матеріали десятої краєзнавчої конференції). Броди: Просвіта, 2016. С. 74–86.

Зараз Україна проживає важкі часи зовнішньої інтервенції і тому актуальним є питання історії боротьби українців за свою незалежність. У Брідській (Бродівській) гімназії навчалося багато молодих людей, які згодом віддали за це своє життя. Однак спеціального дослідження присвяченого даній темі поки що не написано, тому ми і взялися за дану роботу. Основним нашим завданням було розпочати складення відповідного списку загиблих та замордованих з короткими біографічними анотаціями щодо даних осіб, з метою їх подальшого вшанування. Отож наводимо результати нашого дослідження.

1. Альбусь Степан Миколайович

Народився 1919 р. у містечку Підкамені в сім'ї місцевих селян Миколи та Марії (дів. – Стрихалюк) Альбусів. У 1933 р. після закінчення народної школи

Фото 1. Степан Альбусь (справа). 10.08.1942 р.

поступив до державної гімназії ім. Ю.Коженьовського у Бродях, де провчився до 1937 р. З нез'ясованих причин С.Альбусь, на відміну від своїх гімназійних товаришів Юрія Федорюка та Петра Федуна, у ліцеї навчання не продовжив.

З 1939 р. після встановлення радянської влади в західних областях України – учень середньої школи у

Бродях. З огляду на загрозу арешту органами НКВД залишає школу та переходить на нелегальне становище. Член ОУН, ймовірно, з часів польської окупації. 1940 р. був одним із ініціаторів створення осередку ОУН в Підкамені. В роки німецької окупації продовжив своє навчання спочатку у Бродях, а згодом поступив на Вищі державні сільськогосподарські фахові курси у Дублянах, що біля Львова, де провчився до весни 1944 р.

Навесні 1944 р. С.Альбусь відійшов на вишкіл у Карпати – в юнацьку школу кадрів, керівником якої був його гімназійний товариш Петро Федун – «Волянський». Дана школа впродовж травня-липня 1944 р. функціонувала в районі с. Велика Тур'я Долинського району Івано-Франківської області. Закінчивши вишкіл, влітку того ж року, повернувся у рідні терени. Перебуваючи в лавах підпілля ОУН відомий як референт пропаганди Підкамінського районного проводу ОУН під псевдонімом «Пугач».

За документами радянських каральних органів С.Альбусь загинув 1 березня 1946 р. в лісовому масиві на стику тодішніх Підкамінського, Пониковицького та Бродівського районів. Того дня він разом із ще трьома повстанцями та двома санітарками Українського червоного хреста перебував у криївці-шпиталі, яка за агентурними даними була виявлена підрозділом 203 стрілецького полку внутрішніх військ НКВД за участю оперативного складу Підкамінського РВ НКВД. У результаті нерівного півгодинного бою всі підпільники загинули.

Перелохований на цвинтарі у Підкамені [4, с.98-99; 8, с.83-89].

2. Бутинський Степан Миколайович

Народився 17 грудня 1919 р. у містечку Підкаміні Брідського повіту (тепер – Бродівського району Львівської області) у сім'ї селян Миколи Бутинського та Юлії Прус. При хрещенні місцевий парох Михайло Ваврук дав дитині два імені – Микола та Степан, хоча в житті Бутинський послуговувався лише другим. Здобувши початкову освіту в народній школі Підкаменя (7 класів), за деякими даними продовжив навчання у державній гімназії ім. Ю. Коженьовського в Бродях, закінчити яку завадив прихід радянської влади.

Член «Просвіти» з 1937 р., ОУН – з другої половини 1930-х рр. Опанувавши бухгалтерський фах, працював на посаді головного бухгалтера Підкамінського райфінвідділу; восени 1940 р. на основі Указу Президії ВР СРСР

від 26 червня 1940 р. за спізнення на роботу рішенням районного народного суду отримав чотири місяці адміністративного покарання з відрахуванням протягом вказаного терміну 25% від заробітної платні. Восени 1940 р. призваний до Червоної Армії. Відбував службу на станції Пісочна Ленінградської області, де закінчив

Фото 2. Степан Бутинський - Оріх-3.

полкову школу 28-го ордена Леніна корпусного артилерійського полку.

На початку німецько-радянської війни С.Бутинського перевели на посаду командира відділення учбового дивізіону запасного артилерійського полку, у складі якого у вересні 1941 р. опинився на фронті. Згодом перейшов у протитанковий артилерійський полк, брав участь у боях з німцями в районі Невської Дубровки. Отримавши поранення, лікувався в одному з ленінградських військових шпиталів.

У грудні 1941 р. після одужання отримав скерування до запасного стрілецького полку, а звідти, як уродженець західних областей України, був вивезений у Комі АССР, де близько чотирьох місяців пропрацював на лісорозробках. У травні 1942 р. скерований до однієї з військових частин, дислокованих у м. Грязовці Вологодської області, у червні з маршовою командою прибув до м. Коломни Московської області. Зарахований на посаду командира відділення гаубичного артилерійського полку, у складі якого в серпні 1942 р. брав участь у боях з німцями у Сталінограді, в районі тракторного заводу, де контуженим потрапив до німецького полону. Після трьох тижнів перебування в таборі для військовополонених зарахований помічником водія до німецької військової транспортної частини. У листопаді 1942 р. під час оточення німецького військового угруповання в районі Сталінограда звільнений з полону. Після проходження фільтрації призначений командиром відділення та

скерований у складі маршової роти на фронт під м. Курськ.

У квітні 1943 р., виконуючи розвідувальне завдання, вдруге потрапив до німецького полону. До вересня 1943 р. працював перекладачем коменданта штаб-квартири 332 німецької піхотної дивізії. Отримавши відпустку, повернувся до рідного Підкаменя, де налагодив контакти з районним провідником ОУН Романом Паланичкою – «Кочовиком», перейшов на нелегальне становище та приєднався до українського визвольного руху. У підпіллі відомий під псевдонімами «Оріх», «Сян», «Піврус», «К-16», «К-14», «715», «С-5».

На початку жовтня 1943 р. призначений референтом розвідки Бродівського повітового проводу ОУН. У березні 1944 р. з наближенням лінії фронту до Підкамінського району та опанування терену військами Червоної Армії С.Бутинський за дорученням окружного проводу ОУН виїхав у Карпати, де впродовж березня-серпня 1944 р. виконував функції коменданта боївки Самбірського окружного проводу ОУН. З окружним провідником Богданом Кузьмою – «Борисом» зорганізував Великий Збір Української Головної Визвольної Ради, зі своєю боївкою забезпечив охорону ближніх підступів до місця проведення Збору.

У кінці серпня 1944 р. після розформування окружної боївки перемістився на Брідщину, де з вересня 1944 р. обійняв пост організаційного референта Підкамінського районного проводу ОУН. У березні 1945 р. після загибелі Р.Паланички – «Кочовика» призначений керівником Підкамінського районного проводу ОУН.

У листопаді 1947 р. став керівником Бродівського надрайонного проводу ОУН та очолив збройне підпілля на теренах тодішніх п'яти районів: Бродівського, Буського, Заболотцівського, Олеського та Підкамінського (тепер – це територія Бродівського та частини Буського районів) Львівської області. Під його безпосереднім керівництвом проведено понад 240 бойових акцій, спрямованих проти радянського окупаційного режиму.

У ніч із 16 на 17 квітня 1951 р. у Баймацькому лісі Буського району Львівської області С.Бутинський, потрапивши разом з охоронцем у засідку, яку влаштували органи МГБ, мусив прийняти нерівний бій. Отримавши поранення в плече, намагався відступити вглиб лісу, водночас прикриваючи відступ побратима. Врешті, не бажаючи здаватися ворогові живим, зробив невдалу спробу застрелитись. Був захоплений співробітниками органів МГБ та у важкому стані перевезений до шпиталю у м. Львові, де знаходився на лікуванні до 12 травня 1951 р.

Заарештований 20 квітня 1951 р. слідчим відділом Управління МГБ у Львівській області. Після виснажливого слідства у Львові та Києві 27 лютого 1952 р. Військовий Трибунал військ Прикарпатського Військового Округу засудив С.Бутинського за ст. 54-1а, 54-1б, 54-11 Кримінального кодексу УРСР до вищої міри покарання – розстрілу. Вирок виконано 30 травня 1952 р. у м. Львові. Місце поховання невідоме [4, с.99].

Фото 3. Андрій Гаск. Початок XX ст.

3. Гаск Андрій

Андрій Гаск народився за одними даними 25 червня 1873 р. в с. Глушині на Брідщині, за другими – 13 жовтня, чи 13 грудня того ж року в с. Калдубиськах. Батько – сільський учитель і дяк церкви с. Голосковичі. З великої сім'ї (шестеро дітей) лише Андрій вступив на навчання до гімназії ім. кронпринца Рудольфа у Бродах. З дитинства захоплювався співом.

Після закінчення гімназії (червень 1893 р.) вступив на богословський факультет Львівського університету та до духовної семінарії у Львові. Проте духовного сану не здобув, а вирішив здобути вокальну освіту. Ще в студентські роки брав освіту у педагога Софії Козловської, а продовжив освіту у Відні. У 1901 р. закінчив клас вокалу у Віденській консерваторії, де удосконалював свою майстерність у відомого співака Леона Слезака. У Львові співак виступив вперше 16 травня 1899 р. на концерті на честь Тараса Шевченка.

Шлях оперного співака розпочав у Любляні (Словенія). Здобуває визнання як соліст Люблянської (1902-1905), Познанської (1905-1914) та Віденської (1914-1916) опер. До його репертуару входили партії Йонтека й Антося («Галька» С.Монюшка), Єніка («Продана наречена» Б.Сметани), Фауста («Фауст» Ш.Гуно), Альфреда («Травіата» Дж.Верді), Йоші («Циганська любов» Ф.Легара), окремі партії в опері «Мадам Баттерфляй» Дж.Пуччіні, «Ямарі-рудокони» К.Целлера, в оперетах Й.Штрауса «Циганський барон» та ін.

Працюючи в центрально-європейських театрах, Андрій Гаск сезонно виступав на українських сценах

Галичини й Буковини, зокрема в оперній трупі театру Товариства «Руська (після 1916 р. – Українська) Бесіда» у Львові (1904-1912, 1922-1924), в Стрілецькому театрі (1917-1918), Українському театрі під дирекцією Івана Когутяка (1924), пересувній Галицькій трупі Йосипа Стадника (1925-1926), у Театрі ім. І.Тобілевича у Станіславові (1928-1929). У репертуарі митця на українській сцені, крім згаданих, були партії з українських опер і оперет: Андрія («Запорожець за Дунаєм» С.Гулака-Артемовського), Андрія («Катерина» М.Аркаса), Петра («Наталка Полтавка» М.Лисенка). А партнерками і партнерами були співаки Катерина Рубчакова, Філомена Лопатинська, Ванда Петровичева, Софія Стадникова, Антоніна Осиповичева, Олена Бенцалева, Надія Сарамага, Ірина Туркевичівна, Іван Рубчак, Василь Коссак та ін.

Сучасники (рецензенти, мемуаристи, глядачі) зазвичай відзначали милозвучний голос А.Гаска, високу майстерність його співу й акторське мистецтво. Уже за директорства в театрі Товариства «Руська Бесіда» М.Губчака (1901-1904) у поставлених уперше в Галичині виставах «Запорожець за Дунаєм» і «Катерина» партії, які виконали А.Гаск і М.Волошин, викликають фурор і гучні оплески. Під час Першої світової війни А.Гаск в опері «Галька» на сцені театру Товариства «Українська Бесіда» (тоді у т. зв. Стрілецькому театрі) у Львові та інших містах Галичини співає партію Йонтека. У перші повоєнні роки ви-стави «Гальки» в театрі Товариства «Українська Бесіда» завдяки участі в них А. Гаска в ролі Йонтека поновлюються. Надалі впродовж усієї

Фото 4. Сцена з вистави «Продана наречена» Б.Сметани. Зліва направо: І.Рубчак, І.Туркевичівна та А.Гаск. 8 березня 1924 р.

Фото 5. Афіша гостинного виступу А.Гаєска в опері «Фавст» К.Гуно. Львів, 31 грудня 1907 р.

артистичної діяльності співака ця роль обіймає одне з провідних місць.

Відомий галицький композитор В.Барвінський відзначав надзвичайну свіжість і рівність голосу А.Гаєска у виставі «Галька» у партнерстві з М.Шарфенштайн (його дружиною) у 1922 р. Високо цінував співацьку майстерність А.Гаєска оперний співак Михайло Голинський. Виступаючи у 1920-х рр. (14 грудня 1924 р.?) на концерті у Бродях у приміщенні «Сокола», де був присутній А.Гаєк, він переадресував співакові квіти і оплески, заявивши: «Коли у залі знаходиться такий співак як Гаєк, то я не смію брати квітів і приймати оплески – це все належить йому». Одним з останніх виступів А. Гаєска на галицькій оперній сцені преса зафіксувала його гостинний виступ в опері «Галька» в Театрі ім. І.Тобілевича в Станіславові у квітні 1929 р.

Але з віком для кожного співака настає час, коли доводиться відходити від активних виступів на сцені. Тоді А.Гаєк повертається в рідне село і будує хату, стодолу, стайню. Працює лісничим. В цей час бере участь у роботі «Просвіти», організовує хор у с. Суходоли, пише сценарії вертелу, ставить вистави на Різдво у Бродівському «Соколі», концертами збирає гроші на будівництво нової школи у с. Глушині.

4 квітня 1937 р. А.Гаєк бере участь у влаштованому філією «Просвіти» та Музичним товариством «Боян» концерті з нагоди 76-х роковин смерті Т.Шевченка в м. Бродях. «Гучними оплесками, – повідомляла газета «Бродські вісті», – привітали слухачі виступ оперного співака Андрія Гаєска, що мимо свого старшого віку очаровує всіх своїм співом». Закінчено свято співанням Національного гімну «Ще не вмерла України ні слава,

«Просвіти» організувала з участю А.Гаєска академію на честь М.Шашкевича у 100-ті роковини «Русалки Дністрової» у Підкамені на Брідщині.

Проте з приходом радянської влади все змінилося. 21 вересня 1940 р. А.Гаєска заарештовують і разом з дружиною вивозять до Красноярського краю, де у віці 68 років він працює на лісоповалі. Лише з часом, коли сформував табірний клуб до якоїсь дати, його перевели на роботу обліковцем. Після війни, ймовірно, звільнений із заслання, А.Гаєк не зміг повернутися у рідні краї, виїхав до Польщі. Є версія, що у 1946 р. краянин, який прибув із Польщі, розповідав, що бачив А.Гаєска на вокзалі в м. Катовіцах. Відтоді відомостей про долю співака немає. Вважають, що він помер 1949 р. [2, с.547-549; 6].

4. Галандюк Л.

Народився у с. Гаї Старобродськ Бродського повіту. Навчався у бродській гімназії. Арештований більшовиками в часі їх першого приходу. Пропав безвісти. [1, с. 109].

Фото 6. Володимир Гошко.

5. Гошко Володимир Миколайович

Народився 4.05.1919 р. у с. Фільварки Великі Бродського повіту (тепер у складі м. Броди Львівської обл.). У 1937 р. закінчив державну гімназію ім. Ю.Коженьовського у Бродях та продовжив навчання у Львові на механічному факультеті Львівської політехніки.

Член Пласту – 10 курінь УУСП «Чорноморці» та ОУН з часів навчання у гімназії. Влітку 1939 р. очолював повітову ексекутиву ОУН Брідщини. Влітку 1939 р. заарештований польською поліцією, 30.07.1939 р.

здійснив невдалу спробу втечі з постерунку у Бродях. Вийшов на волю у вересні 1939 р., з початком Другої світової війни.

В часи першої більшовицької окупації краю навчався у Львові, де активно працював в референтурі розвідки крайової ексективи ОУН ЗУЗ під псевдонімом «Вовк». Загинув 3.03.1940 р. у Львові в перестрілці зі співробітниками НКВД. [3, с. 14-16; 4, с.101].

6. Камінський Іван

Народився в Старих Бродях. Абсолютент бродської гімназії. Належав до товариства «Основа», був учасником хору «Боян», управителем Народної школи в Гаях Старобродських. Арештований та закатований у «Львівських Бригідках» в 1941 р. [1, с.548].

7. Кузик Ярослав

Родом зі с. Соколівка (нині Буський р-н Львівської обл.). Навчався у бродській гімназії. Проживав в бурсі ім. М.Шашкевича. Замордований у Золочівській тюрмі [3, с. 39].

8. Марет Гриць

Народився у с. Сухополя. Закінчив німецьку гімназію ім. кронпринца Рудольфа. Був учасником УСС. Старшина при українській облозі м. Львова (?). Загинув. [1, с.451, 530].

9. Матвійчук Микола Михайлович

Народився 15 квітня 1909 р. у с. Глушин Бродського повіту (тепер – Бродівського району Львівської області) у сім'ї селян. У 1922 р. після закінчення народної школи

Фото 7. Микола Матвійчук.

в родинному селі поступає на навчання до державної гімназії ім. Ю.Коженювського у Бродях. У 1931 р., після закінчення гімназії, стає студентом Львівської

Фото 8. Микола Матвійчук, тюремне фото.

політехніки, де з перервами навчається до 1940 р. Будучи студентом, мешкав в Академічному домі на вул. Супінського. Співорганізатор товариства українських студентів «Смолоскип» у Бродях (початок 1930-х рр.).

Від 1927 р. належав до першого таємного гуртка Пласту у гімназії, а відтак – 85-го куреня юнаків ім. Б.Хмельницького у Бродях. Учасник сходження групи української молоді з Бродщини на Говерлу у 1931 р. Член «Просвіти» (1929-1939) та ОУН з часу навчання у гімназії, керівник студентською звена ОУН у Львівській політехніці (1937-1939). 1934 р. заарештований поліцією за підозрою у приналежності до ОУН, але невдовзі, через брак доказів, звільнений.

Після закінчення Львівського політехнічного інституту влаштувався на роботу у Львівський ветеринарний інститут, де обійняв посаду асистента кафедри годівлі тварин. Поряд з офіційною роботою за фахом багато уваги приділяв підпільній діяльності в середовищі ОУН, де був відомий під псевдонімом «Лук». 1 вересня 1940 р. обійняв пост референта розвідки крайової ексективи ОУН ЗУЗ.

Заарештований органами НКВД 10 вересня 1940 р. Засуджений Львівським обласним судом 15-18 січня 1941 р. на «процесі 59-ох» у Львові за ст.ст. 54-2, 54-6, 54-11 КК УРСР до вищої міри покарання – розстрілу. Страчений [4, с.102].

10. Панас Ігнатій

Ігнатій Панас народився 1 січня 1878 р. в селі Голосковичах, повіт Броди. З відзнакою закінчив бродську гімназію, а згодом правничі студії у Львові. Був суддею в Бережанах, потім в Борщеві і Бродях. В часі перебування в Бережанах був головою Т-ва «Сокол» і організував «соколів» в селах бережанського повіту.

В час Першої світової війни, як старшина австрійської армії, перебув облогу Перемишля і опинився в російському полоні в Челябінську та в Уфі. В 1919 р. став посадником міста Бродів. Як представник уряду Західної Облaсті Української Народної Республіки, брав участь в проголошенні Соборності УНР в Києві. Після програної війни, поляки арештували його в Бродях й інтернували в Краків, через пів року звільнили.

Перебуваючи в Бродях був членом хору «Боян», та один рік був головою музичного товариства «Боян».

Школа», опікуном української бурси для студентів і дівочої бурси в домі п-ва Казанівських для студенток учительської семінарії та головою товариства «Основа» – місце зустрічі суспільних працівників.

Фото 9. Суддя Ігнатій Панас.

Став членом ОУН і виконував функції зв'язкового зі східними областями України.

Одружився з Єлисаветою Іваницькою в Бродах. У подружжя було 5 дочок: Анна-Лідія, Ірина-Оля (померла в 1922 р.), Дарія-Олена, Володимира-Марія й Александра-Емілія. Дружина судді І.Панаса Єлисавета була активним членом «Союзу Українок». Головою цього товариства була пані Марія Жолнірчук, дружина адвоката Теодора Жолнірчука, а пані Єлисавета Панас виконувала функції містоголови.

У 1930 р., в час паціфікації І.Панас був звільнений з праці, як і майже всі судді українці. В 1938 р. переїхав жити до Львова, щоб дати дітям нагоду вчитися в українських школах, а опісля вернутися до своєї хати в Бродах, але Друга світова війна перекреслила всі плани. 9 квітня 1940 р. більшовики арештували його і утримували у в'язницях Львова, а в січні 1941 р. перевезли до Києва; а далі до копалень золота в Свердловську. Далі його сліди губляться: загинув від важкої праці або був розстріляний.

Дружину Ігнатія – Єлисавету Панас вивезли москалі разом з трьома дітьми Дарією (17 років), Володимирою (15 років) і Александрою (8 років) 13 квітня 1940 р. в Казахстан. Там перебули вони при тяжкій фізичній праці в голоді, холоді, недугах шість років. В 1946 р., поворотним транспортом завезли їх на «жеме одзискане» над море до міста Слупська.

і там похоронена [1, с.538-540].

II. Пасічник Микола Якимович

Народився 15 листопада 1916 р. у с. Попівці Бродського повіту (тепер – Бродівського району Львівської області) у сім'ї місцевих селян Якіма і Тетяни Пасічників. У 1930 р., після закінчення народної школи у родинному селі, поступив на навчання до державної гімназії ім. Ю.Коженювського у Бродях. 1938 р., закінчивши гімназію, повернувся у Попівці, де працював помічником волосного писаря, а з приходом у 1939 р. радянської влади – секретарем сільської ради. 1940 р. поступив у Львівський ветеринарний інститут, де провчився до початку німецько-радянської війни, а з весни 1942 р. продовжив навчання на Вищих державних технічних фахових курсах у Львові. Під час навчання належав до

Фото 10. Микола Пасічник.

студентських організацій «Об'єднання праці українських студентів» та «Ватра».

Симпатик ОУН з літа 1942 р., а у вересні того ж року отримав організаційний псевдонім «Білий». Весною 1943 р. був переведений у дійсні члени ОУН. Тоді ж пройшов військовий вишкіл і був призначений військовим інструктором ОУН. Займався вишколом членів ОУН у м. Львові та поза його межами. На початку травня 1944 р. був призначений командиром вишкільної чоти у Янівському лісі (неподалік від Львова), яка складалася виключно із членів ОУН – вихідців з м. Львова. Відтак цю чоту приєднали до «Чорної сотні» УПА, а «Білого» було призначено заступником командира відділу. Після того, як у червні 1944 р. загинув командир цієї сотні «Пісня» Микола Пасічник – «Білий» був призначений командиром переформованої сотні, яка тепер мала

криптонім «Холодноярці». В другій половині червня 1944 р. з дозволу Проводу ОУН «Білий» виїхав у Львів, щоб здати екзамени за 4-й курс, а командування сотнею тимчасово передав «Хмарі».

У Львові Миколу застав перехід фронту і тому він вже не зміг долучитися до своєї сотні. Саме тому він відновлює організаційні зв'язки в місті і продовжує виконувати завдання Проводу ОУН. Зокрема активно займається закупівлею медикаментів для УПА, які по організаційних зв'язках переправляв у рідне село. Одночасно відновив своє навчання у Ветеринарному інституті і на час арешту числився студентом 5-го курсу цього навчального закладу.

Заарештований 22.09.1945 р. Управлінням НКДБ УРСР за підозрою у підготовці замаху на Микиту Хрущова. Військовим трибуналом НКВС Київської області 8.05.1946 р. за ст.ст. 54-1а, 54-11 КК УРСР був засуджений до вищої міри покарання – розстрілу з конфіскацією майна. 2.07.1946 р. Воєнна Колегія Верховного Суду СРСР замінила ВМП Миколі Пасічнику на 10 років позбавлення волі у виправно-трудовах таборах, 5 років позбавлення у правах з конфіскацією майна. Однак 27.09.1946 р. Пленум Верховного Суду СРСР відмінив рішення Воєнної Колегії і вирок ВМП стосовно нього залишив в силі. 13 листопада 1946 р. була дана вказівка про негайне виконання вироку. Час і місце страти та поховання невідомі. Посмертно реабілітований 11.09.1992 р. [4, с.104]

12. Петришин Богдан

Родом зі с. Монастирок. Навчався у гімназії. Проживав в бурсі ім. М.Пашкевича. Заарештований у Львові за те, що під час вчителювання за більшовиків виконував з учнями гімн «Ще не вмерла Україна» [3, с. 38-39].

13. Саваринський Кіндрат

Кіндрат Саваринський народився 22 березня 1894 р. в сім'ї селян з Клекотова Бродського повіту Степана Саваринського і Ксенії, дочки Луки Демчука та Марії Нестерович. Окрім нього в сім'ї було три дочки: Меланія, Агафія та Ганна. Навчався у гімназії ім. кронпринца Рудольфа у Бродях разом із Степаном Олексюком (1894-1941) з с. Пониква – згодом радянським письменником, більш відомим під псевдонімом «Степан Тудор». У паралельному класі (4-а) серед інших учнів навчалися: уродженець м. Броди Йозеф Мойзес Рот (1894-1939) – відомий австрійський письменник та Павло Дубас (1894-1972) із с. Ражнів – учасник національно-визвольних змагань 1917-1921 рр., активний громадський діяч і краєзнавець.

Закінчив 6 класів бродської гімназії і у 1912 р. виїхав на заробітки спочатку в м. Катовіц (тодішня Німеччина) а пізніше в м. Нансі (Франція). У 1919 році у Парижі вступив до УНРади як представник Галичини. Метою цієї організації було визнання України як держави на Версальській мирній конференції. Було створено прес-бюро УНРади, секретарем якого і став Кіндрат Саваринський.

За час цієї діяльності він зустрічався з французькими політиками, бюро готувало різноманітні відозви і звернення, де заперечувало різного роду закиди проти українців, права українців на самовизначення. Спочатку справа просуvalася досить добре, але згодом, коли до Парижа приїхало 32 представники

Фото 11. Кіндрат Саваринський. 1928 р.

УНР, почалися непорозуміння і безлад. Зберігся лист Кіндрата Саваринського цього періоду до українців Америки, в якому ми бачимо його як людину, якій не байдужа національна справа й доля Української держави.

Це звернення мало відповідний резонанс серед українства Канади й Америки. Як голова Товариства українських військових і робітників у Франції К.Саваринський надіслав подібний протест і до уряду УНР, вказуючи на недостатню фахову підготовку, заполітизованість та інтриги членів делегації, наслідком чого стала розрізненість їхніх позицій і дій, низьку пропагандистську роботу в пресі і серед іноземних політиків, небажання членів делегації йти на контакт з численною українською громадою у Франції.

У 1919 р., під загрозою бути заарештованим французькою поліцією, Кіндрат повернувся на Україну в м. Одесу, звідти добрався до Кам'янця (нині – м. Кам'янець-Подільський, Хмельницької області), де з березня 1919 р. по листопад 1920 р. знаходилась столиця УНР. У Кам'янці він зустрівся з Петлюрою і міністром закордонних справ УНР Андрієм Ніковським, прозвітував про становище в Парижі.

Не маючи змоги повернутися в Галичину, він був направлений у м. Жмеринку в відділ пропаганди. Після кількох тижнів скерований у м. Летичів на таку ж роботу. Там він вступив до кавалерійського дивізіону Січових Стрільців, з яким вирушив на денікінський фронт. Однак захворів на тиф і залишився в м. Старокопачині (нині місто Хмельницької області), а полк УСС, разом з сотником Сергієм Байлом, прорвався через польський фронт до більшовиків. Після півторамісячного захворювання на тиф К.Саваринський опинився в польських руках. В січні 1920 р. Кіндрат добрався до рідного Клекотова. Пробувши там 3 місяці, змушений звідти втікати, оскільки поліція хотіла його заарештувати за антипольські виступи в французькій пресі та прилюдні промови в Клекотіві. Дістався до Вінниці, де вступив на службу до Міністерства закордонних справ УНР і працював діловодом.

Після того, як український уряд на чолі з С.Петлюрою виїхав до Польщі, Саваринський залишився в м. Вороновиці, де служив в міліції, згодом (через 2-3 тижні) працював в більшовицьких продорганах. Деякий час був членом різних комісій по викачці продрозверстки в різних волостях на Вінничині. Під час арешту Немирівського райпродкомісара був затриманий до кінця слідства. Просидів 23 дні і, вийшовши з тюрми, захворів тифом. Одужавши, через півтора місяці, одружився з Марією Костянтинівною Ковалівською – дочкою господаря, у якого мешкав. У подружжя народилося двоє дітей: син Юрій, 1922 р.н., та донька Галина, 1925 р.н. Після звільнення з радянських продорганів працював у сфері кооперації та активно займався громадською діяльністю, був кореспондентом кількох газет на Вінничині. Згодом став господарем, працював у власному господарстві, орендував паровий млин. Це був період НЕПу (1921-1928) – нової економічної політики більшовиків, яка прийшла на зміну політики «воєнного комунізму» і мала на меті відновити народне господарство. Однак, у другій половині 1920-их років розпочалися перші спроби згортання НЕПу, Сталін та його прихильники взяли курс на примусове вилучення хліба, насильницьку колективізацію села, розпочалися репресії. Очевидно, що саме ці події змінили життя Кіндрата Саваринського та змусили його до активної протидії радянській тоталітарній системі.

На початку 1928 р. на території Вороновицького району Вінницької області Кіндрат Саваринський створив таємну організацію «Союз визволення України», кістяк якої складали селяни. Повстанці розраховували, що в разі успішної агітації і розповсюдження відозви до них будуть приєднуватися не тільки невдоволене населення, але і територіальні військові частини.

Проте спроба повстання була ліквідована ще до його підняття. Органи ДПУ заарештували 30 чоловік. Серед яких були селяни та два колишніх офіцери армії

УНР – Кіндрат Саваринський – керівник повстання (отаман) та Петро Радецький – помічник отамана. При затриманні в отамана К.Саваринського вилучили револьвер системи «Кольт», рукопис відозви «Союзу визволення України» та 5 топографічних карт (дві російські – Галичини й Буковини та Тульчинського району, три німецькі – Румунії, Вінницького району та Балканського фронту Першої світової війни 1914 р.). Кіндрата Саваринського було заарештовано 12 червня 1928 р. 15 листопада 1928 р. він був засуджений Надзвичайною сесією Харківського окружного суду за ст. ст. 54-2 та 54-11 КК УРСР до розстрілу за те, що в с. Воловодівка створив нелегальну організацію «Союз визволення України» та готував повстання проти радянської влади. Вирок було виконано 20.12.1928 р. [7, с.37-43]

14. Сотничук (ім'я невідоме)

Родом зі м. Почаїв. Навчався у брідській гімназії. Проживав в бурсі ім. М.Шашкевича. Розстріляний німцями [3, с.39].

15. Супранівський Володимир Якович

Володимир Якович Супранівський народився 16 травня 1891 р. в с. Соколівка сучасного Буського району на Львівщині у сім'ї споконвічних дзвонарів. Його батьки, діди і прадіди понад 400 років займалися виливанням дзвонів у рідному селі.

Фото 12. Володимир Супранівський.

Лише у 1920-1930-тих рр. вони забезпечили дзвонами понад 60 громад Галичини, заслуживши цим добру славу, про що не раз писали львівські газети в ті часи.

Формування світогляду і творчих нахилів В.Супранівського з дитячих і юнацьких років здійснювалось під впливом творів Т.Шевченка і М.Шашкевича, а також під духовним впливом пароха села В.Т.Кальби, видного громадського діяча, організатора будівництва пам'ятника М.Шашкевичу на Підліській горі, ініціатора створення товариства його імені та відкриття ряду гімназій на Львівщині і Тернопільщині.

Велике значення при цьому мало і те, що сину ливарника, майбутньому письменнику, довелося жити і працювати у творчому середовищі, близькому до І.Франка і його однодумців. Він мав змогу бачити Каменяра, В.Гнатюка, В.Стефаніка, працювати поряд з В.Щуратом, листуватися з І.Свенціцьким,

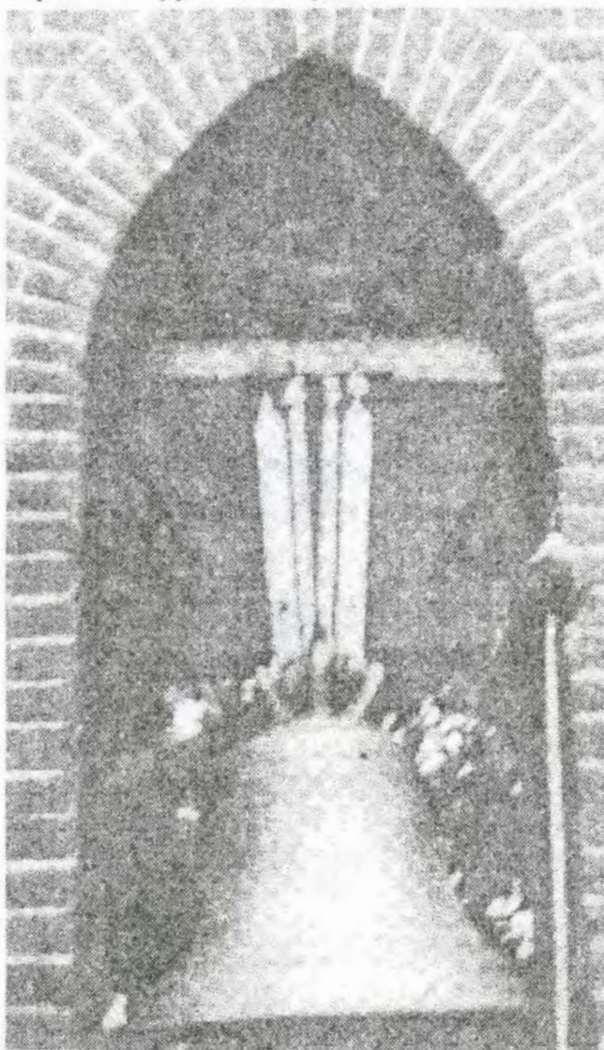

Фото 13. Дзвін відлитий Супранівськими на дзвіниці Соколівської церкви.

а пізніше з О.Бабієм та багатьма іншими львівськими літераторами.

Закінчивши в 1903 р. народну школу в рідному селі, він до липня 1907 р. навчався у Буській шестикласній школі, у Брідській та Золочівській класичних гімназіях, а потім приватно у Львові, де до 1 лютого 1911 р. відбував практику у книгарні НТШ, а потім до жовтня 1913 р. працював там бібліотекарем.

У жовтні 1913 р. Супранівський був призваний до австрійської армії, брав участь у Першій світовій війні, а в січні 1915 р. потрапив у Карпатах в російський полон.

Після звільнення з полону деякий час був співробітником агрономічного відділу повітової народної управи в м. Змієві на Харківщині. В Галичину повернувся в березні 1920 р. разом з військами С.Петлюри.

В 1924-1928 рр. В.Супранівський працював секретарем сільської управи, а потім, як українець, був звільнений з роботи. З листопада 1927 р. до вересня 1939 р. він виконував обов'язки управителя фірми «Відливарня церковних дзвонів Якова Супранівського і синів». В 1939 р. був обраний депутатом так званих Народних зборів Західної України і головою селянського комітету в селі, а в березні 1940 р. – головою сільради. На цій посаді його застала Друга світова війна.

Після приходу німецьких військ громада обрала його війтом, але у квітні 1942 р. він звільняється з цієї посади.

Після звільнення Львівщини від німецької окупації В.Супранівський знову обирається головою сільради в Соколівці, але, пропрацювавши зо два місяці, зникає з села. Десятиліттями в селі і в районі говорили про нього як про голову сільради, який загинув від рук «українських буржуазних націоналістів». Проте, виявлені у 1993 р. документи свідчать, що письменник впродовж 1944-1952 рр. переховувався від «визволителів».

Останнім часом відгукнулись свідки, які стверджують, що В.Супранівський в 1944 р. дав згоду на інсценізацію «ліквідації» себе як голови сільради тереновою самообороною ОУН з тим, щоб він міг *«певний час перебувати в підпіллі, а згодом вирішити своє майбутнє»*. Дата смерті – невідома. За іншими даними помер у 1956 р. і похований сестрами Галею та Анелею на території власної садиби.

В 1911 р. з допомогою золочівської філії товариства «Просвіта» він видав одну з перших в Україні поетичних антологій, присвячених 50-им роковинам з дня смерті Тараса Григоровича Шевченка – «На вічну пам'ять Тарасови Шевченкові», де були вміщені три його переклади з Я.Купали, М.Некрасова і Б.Зелеського. В 1912 р. В.Супранівський опублікував власну драму «Легенда віків», а в 1913 р. до сорокарічного ювілею І.Франка окремою брошурою видав працю «Про життя і твори Івана Франка» (під криптонімом С.В.). Останні два твори надруковані у Львові накладом Д.Вусовича. Про це автор згадує у листі до редакції «Словника українських письменників» у Києві від 23 серпня 1918 р., який зберігається у відділі рукописів ЦНБ України. Мав відношення до чотирикратного перевидання у державнім видавництві при Львівській кураторії «Читанки для вищих клас вселюдних (виділових) шкіл» у 1922-1932 рр.

Із збережених документів у особистому архіві письменника видно, що він підготував до друку (а

можливо і видав) ряд перекладів російських повістей П.О.Куліша під псевдонімом Володимир Холодний.

В рукописах збереглися його драма «Вечірня пісня» – про життя вчителів на Великій Україні в дореволюційні часи, етнографічний збірник «Українські приказки, прислів'я, вислови та ін., записані в містечку Соколівці Золочівського повіту. Зладив до друку В.Супранівський». Збереглися фрагменти трагедії «Будова святині» (за мотивами «Повісті временних літ»), «Українського словника», бібліографічного покажчика творів І.Манжури, перекладів повістей «Уляна Терентівна» і «Яків Яковенко» П.Куліша, перекладів творів Г.С.Сковороди, окремі оповідання Гнута Гамсуна (норвезького лауреата Нобелівської премії), твори про життя монахів-францисканців, а також сліди підготовки власних творів: праця «Дзвони», повість «Вулиця», «Спогади про кобзарів», «Спогади про 1941 рік» та ін.

Письменник працював над укладенням антології української поезії, збірників «Тарас Шевченко в українській поезії», «Іван Мазепа в українській поезії» тощо. Невідома доля багатьох його власних творів, зокрема тих, про підготовку до друку яких повідомляв на обкладинці видання «На вічну пам'ять Тарасови Шевченкові» (драм «За батьківську віру», «Літа проходять, а він не вертає», «На хвилях життя», повісті «Записки вчительки» у двох частинах) [2, с. 539-544; 5].

16. Федорук Юрій Антонович

Народився 11 березня 1921 р. у с. Накваша Бродського повіту (тепер – Бродівського району Львівської області) у сім'ї священика Антона Федорук та Клавдії Бутринської.

Фото 14. Юрій Федорук.

Під час хрещення отримав два імені – Юрій і Костянтин. Після закінчення народної школи в селі навчався у державній гімназії (1931-1937) та державному лицейі ім. Ю.Коженьовського (1937-1939) в Бродах. В 1939-1941 рр. студент хіміко-технологічного факультету Львівського політехнічного інституту, а з весни 1942 р. – Вищих державних технічних фахових курсів у Львові.

В ОУН вступив у другій половині 1930-х рр. під час навчання у бродській гімназії, де тісно співпрацював з майбутнім провідним ідеологом збройного підпілля ОУН-УПА Петром Федуном – «Полтавою». У 1941-1942 рр. – організаційний референт крайового проводу Юнацтва ОУН ЗУЗ. У підпіллі відомий під псевдонімом «Лемко».

У липні 1941 р. брав участь в роботі комісії, яка розслідувала злочини енкаведистів у львівських тюрмах. В тому ж таки 1941 р. закінчив підпільні курси «печаткарів» (фахівців з підробки документів), що функціонували на одному із присілків с. Ясенів Бродівського р-ну.

У 1942 р. зголосився добровольцем для організаційної роботи в Східній Україні. Скерований на Дніпропетровщину, де, працюючи на посаді провідника Юнацтва ОУН у Дніпропетровській області (1942-1943), референта Юнацтва ОУН крайового проводу ОУН південно-східних українських земель (1943 – весна 1944), активно розбудовував місцеву мережу націоналістичного підпілля. Поряд з тим проводив вишколи «печаткарів». Серед його учнів, зокрема, була майбутня дружина Головного командира УПА Василя Кука – «Леміша» Уляна Крюченко – «Оксана».

З наближенням лінії німецько-радянського фронту Ю.Федорук разом з членами крайового проводу ОУН відступає до м. Умань, а відтак у Кременецькі ліси, де працює у виховно-вишкільному відділі крайового військового штабу УПА-Південь. Навесні 1944 р. призначений провідником Генеральної округи ОУН ОСУЗ. Учасник відомого Гурбенського бою відділів УПА проти внутрішніх військ НКВД у квітні 1944 р. Загинув 30 липня 1944 р. у бою з підрозділом НКВД неподалік від с. Дермань Здолбунівського району Рівненської області. Наказом Головного військового штабу УПА ч. 4/45 від 11 жовтня 1945 р. посмертно відзначений Срібним хрестом заслуги (на основі рішення Української Головної Визвольної Ради від 8.10.1945 р.) [4, с. 105].

17. Федун Петро Миколайович

Народився 23 лютого 1919 р. у с. Шнирів Бродівського повіту (тепер – Бродівського району Львівської області) в сім'ї селян Миколи Федун та Парасковії Яшун. У 1931 р. після закінчення народної школи в рідному селі вступив на навчання до державної гімназії ім. Ю.Коженьовського у Бродах, де відзначався зразковою поведінкою та чи не найкращими успіхами у навчанні. Саме тут відбулося формування його світоглядних позицій та національно-патріотичних переконань, які прищепив юнакові гімназійний наставник та особистий катехит о. Михайло Осадца. У 1937-1939 рр. навчався у лицейі в Бродах, а відтак вищу освіту здобув у Львові: на медичному факультеті

Львівського університету ім. Я.Казимира (1939), Львівському медичному інституті (1940).

Восени 1940 р. призваний до Червоної армії. Відбував службу у м. Павлограді на Дніпропетровщині в артилерійському полку. На початку січня 1941 р. його скерували до Одеси на курси командного складу Червоної армії, які він закінчив у травні, того ж 1941 р., отримавши офіцерське звання. За одними даними на початку німецько-радянської війни Петро Федун відбував службу на Полтавщині, за іншими – командував взводом берегової артилерії в Одесі. У перші місяці війни він потрапив до німецького полону, звідки звільнився восени 1941 р.

Вирвавшись із неволі, в середині жовтня 1941 р. дістався до Львова, а звідти – додому. Пробувши кілька днів у батьків, П.Федун відразу включився в легальну роботу в Бродах. У жовтні 1941 р. на пропозицію Андрія Турчина обійняв пост теренового працівника при повітовій референтурі культурної праці Українського допомогового комітету і працював на цій посаді до весни 1942 р. Будучи членом ОУН з другої половини 1930-х рр., з часу навчання у брідській гімназії, восени 1941 р. відновлює свої організаційні зв'язки з націоналістичним підпіллям та занурюється у вир підпільної праці.

3 травня 1942 р. постійно проживає у Львові, де навчається на Вищих державних медико-природничих фахових курсах. П.Федун приймав активну участь у діяльності студентських громадських організацій: «Союз українського студентства» (1942), «Об'єднання праці українських студентів» (1943). На 1942 р. припадає початок його праці як співробітника крайового проводу Юнацтва ОУН ЗУЗ ОУН, де впродовж 1943-1944 р. він редагує друкований орган проводу – журнал «Юнак». Саме на час праці в крайовому проводі Юнацтва ОУН ЗУЗ припадає початок публіцистичної творчості Петра Федуну, який друкувався під криптонімом «Вол».

Навесні 1944 р. П.Федун, після розформування референтури Юнацтва, перейшов на нелегальне становище та працював в осередку «Зелений гай» референтури пропаганди Крайового проводу ОУН ЗУЗ, де готував листівки, редагував газету «За Українську Державу» та писав до неї короткі статті, входив до редакції журналу «Повстанець». У травні 1944 р. відходить у Карпати, де керує юнацькою школою кадрів, яка діяла в районі с. Велика Тур'я Долинського району Івано-Франківської області до липня того ж року. Після завершення вишколу продовжує роботу в референтурі пропаганди крайового проводу ОУН, а в листопаді 1944 р. переведений до референтури політичного вишколу Проводу ОУН, якою керував Яків Бусел – «Київський». Поряд з діяльністю у підпіллі ОУН активно працює в рядах УПА, де обіймає пост начальника політвиховного відділу крайового військового штабу УПА-Захід (1944 – 1946), а згодом – начальника політвиховного відділу Головного військового штабу УПА (1946 – 1949).

Навесні 1945 р. призначений референтом пропаганди Карпатського крайового проводу ОУН і виконує ці

Фото15. Петро Федун.

обов'язки до відкликання його в референтуру пропаганди Проводу ОУН на українських землях у липні 1945 р., яку, очевидно, очолив у вересні того ж року і ці функції виконував до дня загибелі. Одночасно очолює Головний осередок пропаганди ОУН (1945-1951) та Бюро інформації Української Головної Визвольної Ради (1948-1951). Поряд з цим у збройному підпіллі ОУН обіймає цілий ряд інших керівних посад: член Проводу ОУН (з 6.07.1948 р.) та УГВР (з 1950 р.), заступник Головного Командира УПА (з 15.07.1950 р.) та заступник Голови Генерального Секретаріату УГВР (з 1951 р.).

Редактор періодичних видань збройного підпілля ОУН: «Ідея і чин» (1946-1947 рр.), «Самостійність» (1946-1948 рр.), «Бюро інформації Української Головної Визвольної Ради (УГВР)» (1948-1951 рр.), «Осередок пропаганди та інформації при Проводі Організації Українських Націоналістів (ОУН)», автор понад тридцяти праць. У підпіллі відомий під псевдонімами та криптонімами «Петро Полтава» («П.Полтава», «П.М.Полтава», «П.П.»), «Волянський» («П.Волянський», «С.Вол», «Вол.»), «Зенон», «П.Савчук» («П.М.Савчук»), «Север», «19», «75», «81», «99», «101», «123», «126», «143», «173», «175», «1000», «811-С», «ММ», «Р-17», «Р-35», «С-12» та ін.

За час перебування в УПА та збройному підпіллі ОУН Петра Федуну кілька разів підвищували у військовому званні: старший булавний (1.10.1944), хорунжий-виховник (15.04.1945), поручник-виховник (30.06.1945), сотник-виховник (22.01.1946), майор (25.07.1950), полковник УПА (20.10.1951). За вагомий внесок у справу

українського визвольного руху П.Федун рішенням Української Головної Визвольної Ради та Головної Команди УПА був нагороджений Срібним Хрестом заслуги (22.11.1947), Золотим Хрестом заслуги (1.11.1950), Золотим Хрестом бойової заслуги I-го класу (15.06.1952, посмертно), медаллю «За боротьбу в особливо важких умовах».

Загинув 23 грудня 1951 р. під час облоги у кривці в лісі біля с. Новошини Жидачівського району Львівської області [4, с. 106-108].

18. Чернявський Володимир

Родом з містечка Підкамінь. Син м'ясника. Навчався у брідській гімназії. У 1928/1929 рр. навчався у VIII-б класі. Член Пласту. Здобув освіту агронома. Страчений поляками у Вроцлаві на основі фальшивого оскарження погромів поляків Брідщини [1, с.105].

19. Шіпка Петро

Родом зі с. Бордуляки. Навчався у брідській гімназії. Проживав в бурсі ім. М.Шашкевича. Замордований у Львові за те, що під час вчителювання за більшовиків виконував з учнями гімн «Ще не вмерла Україна» [3, с. 38-39].

20. Юрків Федір

Закінчив 5 класів брідської гімназії. Загинув старшиною при облозі м. Львова. [1, с.530].

21.Якимець Кирило Миколайович

Народився 1921 р. у с. Соколівка Золочівського повіту (тепер – Буського району Львівської обл.) у сім'ї селян Миколи Якимця та Анни Бартиш. Після закінчення народної школи в рідному селі подальшу освіту здобував у м. Броди: державній гімназії ім. Ю.Коженевського (1930-1937), ліцеї (1937-1939), а з встановленням радянської влади – у відкритій замість колишньої гімназії українській середній школі №5 м. Броди (1939-1940). Отримавши 23 червня 1940 р. свідоцтво про здобуття середньої освіти, подав документи на історичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка.

Член ОУН із другої половини 1930-х рр., з часу навчання у брідській гімназії. У роки першої більшовицької окупації став районним провідником ОУН; у 1939 р. за дорученням організації вступив до ВЛКСМ і був обраний заступником секретаря комсомольської організації СШ №5 м. Броди.

Під час німецької окупації працював учителем у с. Баймаках Буського району, водночас активно займаючись розбудовою мережі ОУН. Від 1941 р. відомий як провідник Юнацтва Бродівського

Фото 16. Кирило Якимець.

повітового проводу ОУН (1941-1942), а від 1942 р. – Золочівського окружного проводу ОУН; займався організацією та проведенням ідейно-політичних, організаційних та військових курсів для Юнацтва ОУН з метою підготовки молоді до збройної боротьби проти радянської влади. У 1944 р. вихованці К.Якимця склали основу сотень УПА та відділів самооборони на Брідщині та Золочівщині.

Навесні 1944 р. з розформуванням референтури Юнацтва ОУН К.Якимець скерований у Карпати, де обійняв пост політвиховника юнацької школи кадрів, що впродовж травня-липня 1944 р. функціонувала в районі с. Велика Тур'я Долинського району Івано-Франківської

Фото 17. ZOP-004. Керівник Золочівського окружного проводу ОУН Кирило Якимець-«Бескид» (у центрі) і керівник Золочівського надрайонного проводу ОУН Михайло Квасниця-«Зловіщий» (справа). Не пізніше 14.01.1949 р.

області під керівництвом гімназійного товариша Якимця – Петра Федуна «Волянського».

Перетнувши лінію фронту у серпні-вересні 1944 р., повернувся на рідні терени та очолив Бродівський повітовий/надрайонний провід ОУН, керуючи діяльністю підпілля ОУН та відділів УПА у тодішніх Бродівському, Пониківському, Олеському та Підкаміньському районах (тепер – це територія Бродівського та частини Буського районів) Львівської області.

У липні 1945 р. став організаційним референтом (заступником керівника) Золочівського окружного проводу ОУН Богдана Кваса – «Блакитного». Восени 1947 р., після переведення «Блакитного» на інший терен, К.Якимець зайняв пост провідника Золочівської округи ОУН і виконував ці обов'язки до своєї загибелі. В останній період життя керував діяльністю збройного підпілля ОУН дев'яти тодішніх районів – Бродівського, Буського, Глинянського, Заболотцівського, Золочівського, Краснянського, Олеського, Підкаміньського,

Поморянського (тепер – це територія Бродівського, Буського, Золочівського та частини Перемишлянського районів) Львівської області.

У підпіллі відомий під псевдонімами «Бескид», «Мар», «Луговий», «93» та ін. Перебуваючи на нелегальному становищі, неодноразово був поранений у сутичках зі співробітниками органів та внутрішніх військ МГБ. Загинув 14 січня 1949 р. у криївці в лісі біля с. Жарків Бродівського р-ну Львівської області [4, с. 108-109].

* * *

Це не повний перелік випускників, гімназистів бродівської гімназії, які брали активну участь у національно-визвольних змаганнях першої половини ХХ ст. Очевидно, що їх було значно більше. Тому пошук треба продовжувати. А сучасне покоління поряд з воїнами-захисниками незалежності України ХХІ ст. повинно знати імена тих, які боролися і загинули за ідею української державності зовсім у недалекому минулому.

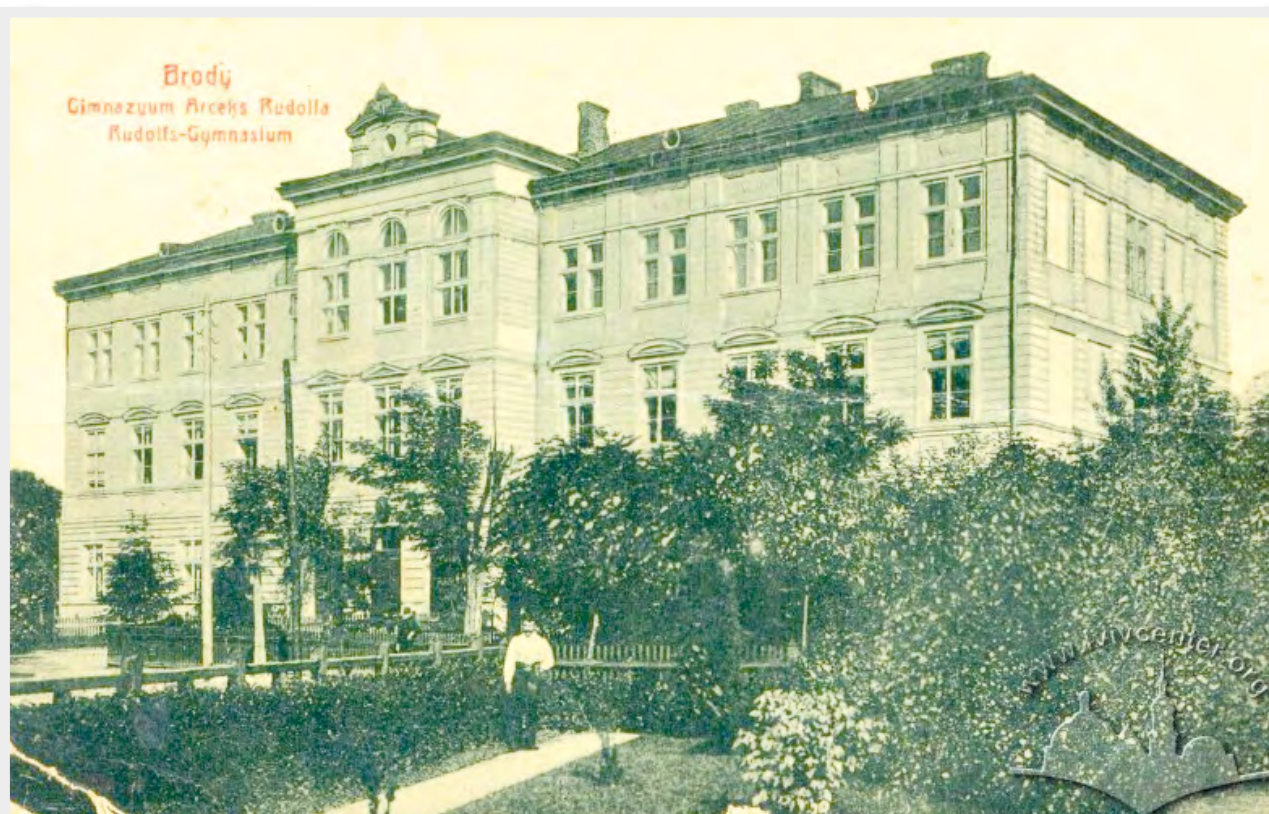
Джерела і література

1. Броди і Бродіщина. Літературно-мемуарний збірник. / Редактор Я.Чумак. – Торонто, Онтаріо. – 1988. – 669 с.
2. Броди і Бродіщина. Історично-мемуарний збірник. Книга II. / Редактор Б.Зробок. Бібліотека літературно-краснзавчого журналу «Бродіщина». – Броди. – 1998. – 689 с.
3. Івахів І. Я син твій, земле Бродівська // Упорядник М.Ковальчук. Броди: Бродівська гімназія ім. І.Труша. – 2001. – 46 с.
4. Раманюк М. Націоналісти Бродівської гімназії. // Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 3. Матеріали третьої науково-теоретичної конференції, присвяченої 150-річчю створення гімназії в Бродах 19 червня 2015 р. / Упорядники Н.Присяжнюк, А.Корчак. – Броди: Бродівська гімназія ім. І.Труша. 2015. – 183 с.
5. Серія матеріалів. Володимир Супранівський. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://buskfamouse.io.ua/s113357/volodimir.supranivskiy> [16.03.2016].
6. Стебай Ф. Забуті імена в українській науці та культурі. Андрій Гаск. // Вісник НТШ. – Число 43. Львів. – 2010. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/10095/1/17.pdf> [16.03.2016].
7. Стрільчук В. Тернистий шлях Кіндрата Саваринського (1894-1928) // Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Випуск 2. Матеріали другої науково-теоретичної конференції, присвяченої 15-річчю відродження гімназії 14 червня 2012 р. / Упорядники Н.Присяжнюк, А.Корчак. – Броди: Бродівська гімназія ім. І.Труша. 2012. – 166 с.
8. Шишка М. Нескорені // Бродіщина. Літературно-краснзавчий журнал. – 1997. – №12. – С.83-89.

ВИПУСКНИКИ БРОДІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ, АКТИВНІ УЧАСНИКИ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ 1917–1921 Р.

Мельник Т., Мельник Ю. // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Збірник наукових праць. Випуск XV: Матеріали наукової конференції «Волинь в Українській революції 1917–1921 рр.». Рівне: Дятлик М., 2017. С. 134–137.

Зараз Україна проживає важкі часи зовнішньої інтервенції і тому актуальним є питання історії боротьби українців за свою незалежність.

Наступного року відзначатимемо 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР) та її звитяжної збройної сили – Української Галицької Армії (УГА). Очевидно, що в очікуванні цієї знаменної дати варто звернути увагу на гідне вшанування пам'яті державних діячів, урядовців з центральних, повітових і місцевих органів державної влади ЗУНР, генералів, старшин, підстарший стрільців УГА, котрі в 1918–1920 рр. розбудовували захищали свою державу.

У Бродській (Бродівській) гімназії навчалося багато молодих людей, які згодом брали активну участь у боротьбі за українську державність у 1917–1921 рр. Очевидно, що майбутньому поколінню гімназистів цікаво було б знати їх військовий шлях, здобутки, втрати, долю.

Основне завдання – утворити базу даних учнів та випускників Бродської гімназії, які брали участь у національно-визвольних змаганнях початку XX ст. з короткими біографічними анотаціями щодо даних осіб, з метою їх подальшого вшанування.

Достатньо довгий перелік гімназистів можна відшукати у статті Петра Гуцала: «Вихідці з Бродщини, учні гімназії в Бродах – старшини і підстар-

Павло Дубас

Северин Левицький

Ігнатій Панас

шини Української Галицької Армії», опублікований у Матеріалах десятої краєзнавчої конференції, що проводилася Бродівським історико-краєзнавчим музеєм у травні 2016 р. Зокрема – це: Балабан Маврикій, Біленький Петро, Бускдорф Зигфрід, Бутринський Костянтин, Гузар Пейхас, Гельбер Натан (Нахман), Гольдінштайн Міхаель, Каган Перець Менде, Качанюк Михайло Адамович, Качор Олександр, Кміцикевич Володимир-Юліан Костянтинович, Кміцикевич Костянтин Костянтинович, Кологон Микита Васильович, Кулицький Зенон, Лисик Теофіль, Несторович Яким Гнатович, Орищин Іван Васильович, Орищин Михайло Васильович, Орищин Степан, Панасюк Маріян, Петрушевич Осин Осипович, Подолянчук Василь, Поніквер Бернард, Прокопчук Іван, Романишин Антон, Тарнавський Іван Омелянович, Тарнавський Мирон Омелянович, Тарнавський Омелян Філімонович, Федорук Антон, Федорук Олексій, Черняк Євген-Ярослав Йосипович, Шах Андрій Васильович, Шостак Клим Теодорович, Щепанський Володимир, Ящун Михайло Йосипович [4, с. 65–73].

Очевидно, що в цей список необхідно включити випускника гімназії, генерала-четаря Української Галицької армії Мирона Тарнавського, одного з керівників Пласту Северина Левицького, інших відомих і маловідомих імен. Провівши своє власне дослідження доповнюємо цей перелік.

Дубас Павло Ілліч.

Народився 10 лютого 1894 р. в с. Ражнів Бродського повіту в сім'ї місцевого рільника Іллі Дубаса і Катерини з роду Лисюк. Закінчив гімназію в Бродах у 1914 р. Поручник УГА, який після поразки визвольних змагань 1917–1921 рр. емігрував у США, брав активну участь у житті української діаспори. Один із засновників і член головної управи Української Стрілецької Громади США, дослідник історії рідного краю. Автор краєзнавчого дослідження м. Броди. Один з провідних організаторів і керівників

Пласту на рідних землях і в діаспорі, в історію якого увійшов як Сирій Лев [2, с. 65; 3].

Левицький Северин Михайлович.

Народився 6 вересня 1890 р у с. Щуровичі (нині Радеківський район Львівської обл.). Гімназію в Бродах закінчив у 1908 р. В 1914 р. з початком Першої світової війни його забирають до австрійської армії. Скоро переходить до Легіону Українських Січових Стрільців, де дослужується до ступеня четаря.

1915 р. відряджений до німецької армії як перекладач. 1917 р. в УСС і виїздить з окупаційними частинами австрійської армії на зайняті центральні українські землі. У жовтні 1918 р. отримує відрядження до Львова і тут бере участь в боях за Львів як командант відтинка «Замарстинів».

Після проголошення відновлення Української Держави – ЗУНР – став повітовим комісаром Бродів. Його фах вказаний як поштовий урядник.

1918 р. одружується з Оксаною Стернюк, дочкою українського католицького пароха в Пустомитах, біля Львова.

Як вояк Української Галицької Армії переходить решту війни. Поручник УГА [5].

Марет Григорій.

Народився в одних джерелах у с. Сухополя, в інших у с. Конюшків, за віросповіданням римо-католик. Закінчив німецьку гімназію ім. кронпринца Рудольфа. Був учасником УСС. 1 січня 1919 р. отримав звання поручника УГА. Загинув [1, с. 451, 530].

Панас Ігнатій.

Ігнатій Панас народився 1 січня 1878 р. в селі Голосковичах, повіт Броди. З відзнакою закінчив Бродську гімназію, а правничі студії у Львові. Був суддею в Бережанах, потім в Борщеві і Бродах. В часі перебування в Бережанах був головою товариства «Сокол» і організував «соколів» в селах бережанського повіту.

В час Першої світової війни, як старшина австрійської армії, перебув облогу Перемішля і опи-

Кіндрат Саваринський

Мирон Тарнавський

нився в російському полоні в Челябінську та в Уфі. В 1919 р. став посадником міста Бродів. Як представник уряду Західної Області Української Народної Республіки, брав участь в проголошенні Соборності УНР в Києві. Після програної війни, поляки арештували його в Бродах й інтернували в Краків, через пів року звільнили.

Перебуваючи в Бродах був членом хору «Бонн», та один рік був головою музичного товариства «Бонн».

У 1930 р., в час пацифікації, І. Панас був звільнений з праці, як і майже всі судді українці. В 1938 р. переїхав жити до Львова, щоб дати дітям нагоду вчитися в українських школах, а опісля вернутися до своєї хати в Бродах, але Друга світова війна перекреслила всі плани. 9 квітня 1940 р. більшовики арештували його і утримували у в'язницях Львова, а в січні 1941 р. перевезли до Києва; а далі до копалень золота в Свердловську. Далі його сліди губляться: загинув від важкої праці або був розстріляний [1, с. 538–540].

Саваринський Кіндрат.

Народився 22 березня 1894 р. в сім'ї селян з Клекотова Бродівського повіту Степана Саваринського і Ксенії, дочки Луки Демчука та Марії Нестерович.

Закінчив 6 класів Бродівської гімназії і у 1912 р. виїхав на заробітки спочатку в м. Катовіц (тодішня Німеччина) а пізніше в м. Нансі (Франція).

У 1919 р. у Парижі вступив до УНРади як представник Галичини. Метою цієї організації було визнання України як держави на Версальській мирній конференції. Було створено прес-бюро УНРади, секретарем якого і став Кіндрат Саваринський.

У 1919 р. повернувся на Україну. Вступив до кавалерійського дивізіону Січових Стрільців, з яким вирушив на денікінський фронт. Однак захворів на тиф і залишився в м. Старокопачині. В січні 1920 р. Кіндрат добрався до рідного Клекотова. Пробувши там 3 місяці, повернувся до Вінниці, де вступив на службу до Міністерства закордонних справ УНР і працював діловодом.

Після того, як український уряд на чолі з С. Петлюрою виїхав до Польщі, Саваринський залишився в м. Вороновиця, де служив в міліції, згодом (через 2–3 тижні) працював в більшовицьких продорганах. Деякий час був членом різних комісій по викачці продрозверстки в різних волостях на Вінниччині.

На початку 1928 р. на території Вороновицького району Вінницької області Кіндрат Саваринський створив таємну організацію «Союз визволення України», кістяк якої складали селяни. Спроба повстання була ліквідована ще до його підняття. Органи ДПУ заарештували 30 чоловік. Серед яких були селяни та два колишніх офіцери армії УНР – Кіндрат Саваринський – керівник повстання (отаман) та Петро Радецький – помічник отамана. Кіндрата Саваринського було заарештовано 12 червня 1928 р. 15 листопада 1928 р. він був засуджений Надзвичайною сесією Харківського окружного суду за ст. ст. 54–2 та 54–11 КК УРСР до розстрілу за те, що в с. Воловодівка створив нелегальну організацію «Союз визволення України» та готував повстання проти радянської влади. Вирок було виконано 20.12.1928 р. [7, с. 37–43].

Тарнавський Мирон Омелянович.

Народився 29 серпня 1869 р. в с. Бариліві (Бродівський повіт, нині – Радехівський район Львівської області) на Галичині в давній родині греко-католицького священика Омеляна Тарнавського.

Закінчив німецьку Бродівську гімназію, після чого був призваний на однорічну військову службу до австрійської армії, згодом успішно склав іспити до старшинської школи у Львові.

У 1892 р. завершив навчання в офіцерській школі у Відні й отримав звання лейтенанта австро-угорської армії. У 1909 здобув звання капітана, відбуваючи перші роки Першої світової війни на австро-російському фронті. З січня 1916 по лютий 1919 р. на різних посадах в УСС.

17 лютого 1919 перейшов на службу до УГА, діставши призначення на команданта фронтової групи «Схід» під Львовом, а згодом у ранзі полковника – Другого Корпусу УГА.

Мирон Тарнавський очолював Другий Корпус УГА у боях під Львовом і під час першого відступу, в Чортківській офензиві; під час другого – диктатор ЗУНР Євген Петрушевич 5 липня 1919 на вимогу Петлюри звільнив генерала Грекова і призначив М. Тарнавського генерал-четарем і Начальним вождем (головаком) УГА. Після переходу за Збруч Мирон Тарнавський пережив дні тріумфу й трагедії об'єднаних українських армій: похід на Київ і його здобуття (30 серпня 1919), відступ, пошесть тифу.

Рятуючи армію від виснажливих боїв у «трикутнику смерті» та епідемії тифу, коли УГА стала небоєздатною, Мирон Тарнавський вислав, з власної ініціативи, делегатів для переговорів про перемир'я з Добровольчою армією генерала А. Денікіна, за

що диктатор ЗУНР усунув його з поста Начального вождя і віддав під військовий суд (відбувся 13–14 листопада у Вінниці), який, однак виправдав М. Тарнавського.

Востаннє М. Тарнавський виконував обов'язки начального вождя УГА під час хвороби його наступника генерала Осипа Микитки. Під час союзу УГА з Червоною армією Тарнавський переховувався 1920 у Балті й у Києві, звідки по приході польської армії переїхав у липні до Галичини.

Вивезений поляками до табору полонених у Тухолі, перебував там до кінця 1920 р. Після звільнення повернувся до Галичини і жив у с. Черниці поблизу Бродів.

Помер 29 червня 1938 р в одному з львівських шпиталів.

Похований на Янівському цвинтарі у Львові серед стрілецьких могил вояків УГА. Його похорон був масовою українською маніфестацією [6].

Юрків Федір.

Закінчив 5 класів Бродської гімназії. Загинув старшиною при облозі м. Львова [1, с. 530].

Це не повний перелік випускників, гімназистів Бродської гімназії, які брали активну участь у національно-визвольних змаганнях початку ХХ ст. Очевидно, що їх було значно більше. Тому пошук треба продовжувати. А сучасне покоління поряд з воїнами-захисниками незалежності України ХХІ ст. повинно знати імена тих, які боролися і загинули за ідею української державності зовсім у недалекому минулому.

Джерела та література:

1. Броди і Бродщина. Літературно-мемуарний зб. / Ред. Я. Чумак. – Торонто. Онтаріо. – 1988. – 669 с.
2. Броди і Бродщина. Історично-мемуарний зб. Кн. II. / Ред. Б. Зробок. Бібліотека літературно-краєзнавчого журналу «Бродщина». – Броди. – 1998. – 689 с.
3. Василь Стрільчук. Поручник УГА Павло Дубас – творець історії Бродських земель. // Незалежний культурологічний часопис «І». – Число 69. 2012 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ji.lviv.ua/p69texts/Strilchuk_Poruchnyk_Dubas.htm
4. Гуцал Петро. Вихідці з Бродщини, учні гімназії в Бродах – старшини і підстаршини Української Галицької Армії // Бродщина – край на межі Галичини й Волині. Зб. 9. (Матер. десятої краєзн. конф.). – Броди: Прогрес, 2016. – 168 с., іл.
5. Левицький Северин. // Пластовий портал. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.plast.org.ua/?pageid=651>
6. Мирон Тарнавський: доля генерала. // На скрижалях. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://na-skryzhalyah.blogspot.com/2016/05/blog-post_14.html
7. Стрільчук В. Тернистий шлях Кіндрата Саваринського (1894–1928) // Гімназія в Бродах: від минувшини до відродження. Вип. 2. Матер. другої наук.-теорет. конф., присвяченої 15-річчю відродження гімназії 14 червня 2012 р. / Упор. Н. Присяжнюк, А. Корчак. – Броди: Бродівська гімназія ім. І. Труша. 2012. – 166 с.

ПОЛЬОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ КАЗАРМИ ДУБЕНСЬКОГО ФОРТУ-ЗАСТАВИ У 2019–2020 РР.

Мельник Т., Мельник Ю. // Дубенський науковий вісник. Випуск 3: Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченої 920-річчю першої писемної згадки про місто Дубно. Дубно, 2021. С. 122–126.

Ідея проведення даного дослідження спричинена відсутністю широкодоступної інформації у вигляді планів та схем, які б стосувалися казарми Дубенського форту-застави.

Принагідно зазначимо, що із деякими подібними документами можна ознайомитися в соціальній мережі «Facebook» на спеціальній сторінці «Дубенський форт-застава». В альбомі «Карти, плани, схеми Дубенського форту» зустрічаємо п'ять старих планів: 1) План найближчої еспланади Дубенського форту з показом місць розташування штучних перешкод при мобілізації; 2) Детальний план форту з показом озброєння та погребів; 3) Профіль по середньому фасу та східній потерні (складається з 2 частин); 4–5) Плани нижнього та верхнього поверхів безпечних казематів [2]. Ці документи досить детально показують нам саму Нову дубенську фортецю та її внутрішні приміщення, але не вистачає однієї важливої деталі — планів приміщень казарми.

Звичайно нам відомо, що загалом такі плани є і зберігаються в Російському державному військово-історичному архіві (РДВІА) (Российский государственный военно-исторический архив (РГВИА)), що знаходиться у м. Москва (Російська Федерація) [3], у 349 фонді

Головного-технічного управління (ГВТУ) (1862–1918) та підвідомчих йому установ ([1947]–1918) [1]. Одиниця збереження 5400 представляє План центральної казарми 1900 р., а 5402 — Проект облаштування церкви в казематі центральної казарми Дубенського форту [4, с. 39–41]. Однак, із зрозумілих причин легшим виявилось підготувати власні матеріали, ніж отримати копії вищевказаних документів.

Відповідно, нами було здійснено три виїзди на об'єкт (9 жовтня 2019, 22 січня та 7 липня 2020 р.) під час яких зроблено обміри та креслення усіх приміщень, а також досліджено залишки систем опалення, вентиляції та водостоків споруди. Отож, отримані в ході наших польових студій матеріали, а саме: результати обмірів, обстежень, креслення та різного роду висновки представляємо у даній статті. Також, принагідно висловлюємо щире подяку завідувачу відділу історії Державного історико-культурного заповідника міста Дубно Юрію Пшеничному, за надані матеріали та цінні поради щодо проведення нашої роботи і старшому науковому співробітнику Бродівського історико-краєзнавчого музею Андрію Корчаку за саму ідею дослідження та

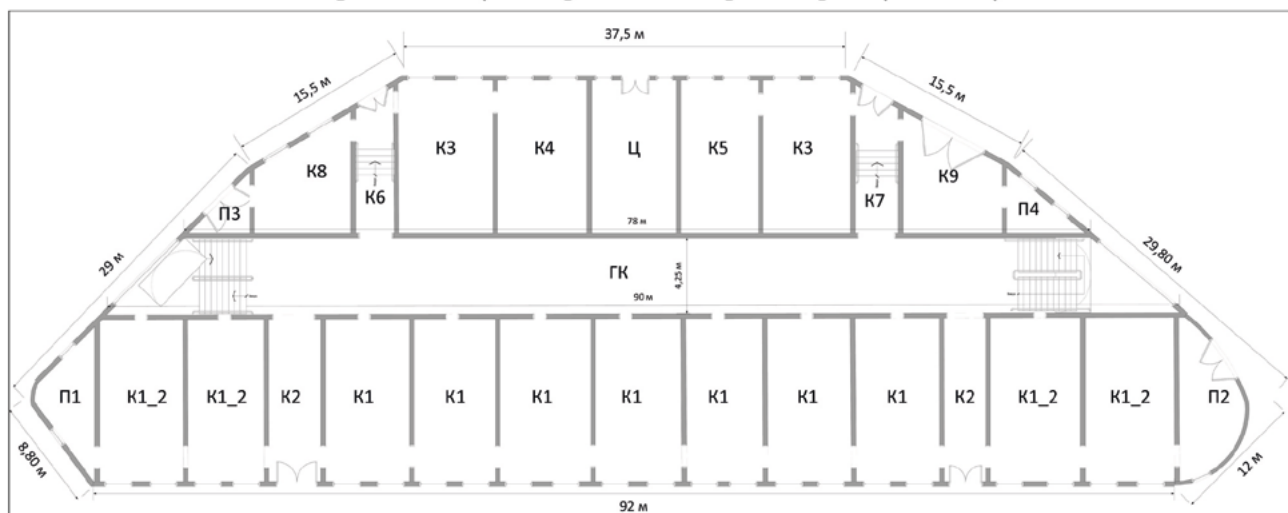

Схема 1. Загальний план 1 поверху казарми.

Фото 1. Сажові отвори в міжкімнатних стінах.

допомогу в його здійсненні.

Багатьом здається, що форма казарми — трапеція. Але, це не так. Насправді казарма — це видовжений опуклий восьмикутник (який дійсно нагадує рівнобічну трапецію) зі сторонами 92 м, 8,8 м, 29 м, 15,5 м, 37,5 м, 15,5 м, 29,8 м, 12 м, загальною площею близько 2430 м². Загальна висота казарми складає близько 10-12 м. Товщина зовнішніх стін 0,9 м, внутрішніх перегородок — 1,2 м. (Схема 1).

Казарма форту-застави має два поверхи, підвальні приміщення, доступ до яких заблоковано. Другий поверх повністю повторює перший, єдиною відмінністю є їх висота, яка складає 3,6 м для 1 поверху і 4 м для другого. На кожному поверсі розташовано 23 кімнати, церква, 4 проміжні коридори і центральний коридор. Східна сторона має 13 кімнат і 2 коридори, а західна частина споруди має 8 кімнат 2 коридори і церкву. Західна і східна частини знаходяться на різних рівнях. Різниця складає близько 2 м, причому вище знаходиться західна частина будівлі. Є версія,

що таке розташування будівлі зумовлене природними чинниками, а саме формою горба, на якому був побудований форт [5, с. 217].

Із 13-ти приміщень східної сторони, 11 є абсолютно однаковими за площею і розміром розташування вікон, дверей, способом опалення та вентиляцією. Тому на схемі ми їх закодували як К1, К1_2 — кімната 1, кімната 2. Кожна з кімнат має по 2 вікна, двоє широких дверей, які утворюють в поєднанні з іншими дверними проймами захоплюючи анфіладу та одні вузькі двері, які з'єднують кімнату з головним

коридором. Швидше за все, ці двері використовувалися для здійснення опалювання кімнати:

Фото 2. Залишки димаря.

заносити дрова, виносити золу, взагалі здійснювати весь процес (вірогідно, опалення здійснював якийсь черговий у всіх кімнатах). Два крайні приміщення, на нашу думку, були підсобними й не опалювалися. Ми їх закодували П1 і П2.

Східна частина казарми має 2 проміжні коридори, які з'єднували головний коридор, кімнати казарми з внутрішнім двором фортеці. Закодовано як К2.

У західній частині — є 4 кімнати прямокутної форми, які за виглядом і площею є майже такими ж, як кімнати східної сторони: мають по двоє вікон, проте не мають дверей, які виходять в головний коридор. Кімнати 1-го поверху, суміжні з приміщенням церкви мають одні двері, які через сусідню кімнату ведуть до проміжного коридору. Їх закодовано як К3, К4, К5. Посередині західної частини облаштовано приміщення для церкви (закодовано Ц).

У правій і лівій частинах західної сторони 1-го поверху є по одній кімнаті у вигляді прямокутної трапеції (К8, К9), одному підсобному приміщенні (П3, П4) та 2 проміжних коридори (К6, К7) які містять сходову клітку (західна і східна частини знаходяться на різних рівнях), а також вихід у внутрішній двір фортеці на полігональну вулицю. Кімната П4 повністю заблокована. Там знаходиться колодязь, доступ у який є тільки з безпечних казематів форту через підземний хід. Це так званий колодязь воєнного часу, який мав забезпечувати гарнізон форту під час можливої облоги [4 с.14, 30]. У приміщенні П3, найімовірніше, був розміщений колодязь, який використовувався в мирний час. Доступ до нього був необмежений [4 с.14, 30]. Сьогодні він, очевидно, засипаний. У кімнатах К8, К9 є бетонні підвальні приміщення без доступу до них. Можливо, вони використовувалися в санітарно-гігієнічних цілях. Ці приміщення 2 поверху могли використовувалися в інших цілях.

Головний коридор розділяє західну і східну частину казарми. Його довжина

Фото 3. Світлове вікно головного коридору 2 поверху.

складає 90 м, ширина 4,25 м. Висота коридору 1 поверху 4,6 м, другого — 6 м. На обох кінцях коридору є сходові марші і великі вікна для освітлення в денний час.

Опалення казарми здійснювалося на першому поверсі за допомогою печей на дрова. Товщина міжкімнатних перегородок складає 1,2 м. У них вбудовані канали, по яких, можливо, проходили продукти горіння і, таким чином, нагрівали стіну, яка ogrівала 4 суміжні кімнати 1 і 2 поверхів. На першому поверсі у кімнатах є спеціальні отвори для вигрібання сажі (фото 1). Таких отворів є 3, що свідчить про 5-канальну конструкцію печі з вертикальними каналами. Далі продукти горіння виходили в димар, розташований на даху споруди (фото 2).

Кімнати східної сторони (К1), які розташовані між двома проміжними коридорами, гіпотетично, опалювалися за допомогою печей, які розташовані справа від вхідних дверей у кімнату. Вхід для опалювання відбувався

Фото 4. Вентиляційний отвір.

з головного коридору. По той бік проміжних коридорів знаходиться по дві кімнати з кожного боку і по одній коморі (К1_2, П1, П2). Ці кімнати опалювалися одним опалювальним пристроєм на 2 кімнати. Підсобні приміщення (П1, П2) не опалювалися.

Із протилежної сторони ситуація виглядала по-іншому. Церква могла опалюватися за допомогою двох сусідніх печей, які розташовували по правий і лівий бік церкви. Кімнати №№ 3, 4, 5 опалювалися із печі яка була розташована в західній частині кімнати по центру стіни. Кімнати № 8 і 9 опалювалися піччю, яка розташовувалася коло південної стіни, на відстані 2 м 60 см від коридорної стіни. Підсобні приміщення (П3, П4) не опалювалися.

Головний коридор першого поверху опалювався чотирма печами, які розташовувалися у східній коридорній стіні на межі двох кімнат.

На відміну від 1-го поверху, опалювалися підсобні приміщення 2-го поверху західної частини будівлі, які мали по печі і розташовувалися по центру східної стіни цих приміщень.

Фото 5. Зруйновані заглиблення для водозливних каналів.

Фото 6. Залишки бітумного покриття.

Фото 4. Вентиляційний отвір.

з головного коридору. По той бік проміжних коридорів знаходиться по дві кімнати з кожного боку і по одній коморі (К1_2, П1, П2). Ці кімнати опалювалися одним опалювальним пристроєм на 2 кімнати. Підсобні приміщення (П1, П2) не опалювалися.

Із протилежної сторони ситуація виглядала по-іншому. Церква могла опалюватися за допомогою двох сусідніх печей, які розташовували по правий і лівий бік церкви. Кімнати №№ 3, 4, 5 опалювалися із печі яка була розташована в західній частині кімнати по центру стіни. Кімнати № 8 і 9 опалювалися піччю, яка розташовувалася коло південної стіни, на відстані 2 м 60 см від коридорної стіни. Підсобні приміщення (П3, П4) не опалювалися.

Головний коридор першого поверху опалювався чотирма печами, які розташовувалися у східній коридорній стіні на межі двох кімнат.

На відміну від 1-го поверху, опалювалися підсобні приміщення 2-го поверху західної частини будівлі, які мали по печі і розташовувалися по центру східної стіни цих приміщень.

Фото 5. Зруйновані заглиблення для водозливних каналів.

Фото 6. Залишки бітумного покриття.

На другому поверсі, у головному коридорі розташовувалися два світлових вікна, які слугували для того, щоб освітлювати коридор у денний час доби. Ці вікна розташовувалися на стелі, по центру склепіння і прямо навпроти крайніх коридорних кімнат (фото 3).

У кімнатах казарми була вентиляційна система. Вона розташовувалася у найвищій точці кімнати під склепінням (фото 4).

Система водостоків була розташована навколо всієї будівлі. Її залишки можна побачити на самій будівлі казарм. Дах будови оформлений у вигляді склепін'я і водозливних жолобів із дренажною системою, первісно засипаний землею, стічних ринв. Пізніше, у 1893—1894 рр., землю було знято і побудовано шатровий дах [4 с, 28—29]. Стічні ринви проходили ззовні будівлі на рівні 2 поверху, а потім заглиблювалися в будівлю (фото 5)

і, мабуть, спеціальною дренажною системою вода відводилася десь поза форт. У 60-х роках ХХ ст. радянські будівничі демонтували пошкоджений дах і нанесли бітумне покриття (фото 6), яке під атмосферним впливом швидко втратило свої властивості, зруйнувалося і привело споруду до катастрофічної ситуації, яку ми спостерігаємо сьогодні.

Отож, гадаємо, що, отримані нами результати даного дослідження, допоможуть усім зацікавленим краще зрозуміти структуру казарми Дубенського форту-застави та розширити уявлення про її функціональне призначення. Представлені ж нами плани можуть також мати практичне призначення – допомагати екскурсводам або туристам, які вперше відвідуватимуть фортецю та матимуть певні труднощі в орієнтації на її території.

Джерела та література

1. Главное военно-техническое управление (ГВТУ) и подведомственные ему учреждения // Российский государственный военно-исторический архив. Путеводитель. Том 1. 2006. / URL: <http://guides.rusarchives.ru/terms/15/8095/glavnoe-voenno-tehnicheskoe-upravlenie-gvtu-i-podvedomstvennye-emu-uchrezhdeniya> (дата звернення: 08.07.2020)
2. Карти, плани, схеми Дубенського форту (альбом) // Дубенський форт-застава / Facebook / URL: <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1113465448752523&type=3> (дата звернення: 08.07.2020)
3. Российский государственный военно-исторический архив / URL: <http://rgvia.рф> (дата звернення: 08.07.2020)
4. Форт XIX в. в с. Тараканове Дубновского р-на Ровенской обл. /пам. Оборонной архитектуры местного значения/ Часть I. Паспортизация. Том 1—2. Историческая справка/ГосстройУССР–Украинский специальный научно-реставрационный проектный институт «Укрпроектреставрация», Львовская комплексная архитектурно-реставрационная мастерская. Львов, 1983. 41 с.
5. Ющенко М. До історії будівництва Дубенського форту-застави: особливості першого проекту 1885 року та французькі риси в архітектурі форту // Воєнна історія України. Волинь та Полісся [Текст]: зб. Наук. Праць за матеріалами Всеукр. наук. Військово-історичної конференції конф., 25-26 квітня 2013 р. / Національний військово-історичний музей України. К., 2013. С.215—218.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У БРОДІВСЬКІЙ СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ №1 (1945 — 1991 РОКИ).

Мельник Т., Мельник Ю. // Брідщина — край на межі Галичини й Волині. Випуск 12 / упор. В.Стрільчук. Броди, 2021, С. 52–55.

На 1 вересня 1939 року, часу початку Другої світової війни, місто Броди перебувало у складі Польщі. У місті знаходилися гімназія імені Юзефа Коженювського. В навчальному закладі навчалося 560 учнів різних національностей та конфесій. Директором школи на той час був Владислав Солтисік.

На початку вересня 1939 р. Червона армія захопила місто. Зі школи було вилучено хрести, заборонено навчання релігії, а до кінця жовтня 1939 р. було замінено польські підручники на українські і змінено мову викладання з польської на українську. Школа отримала назву середня школа №5. З початком німецько-радянської війни у липні 1941 р. місто захопили німецькі війська. Школу було закрито, а приміщення закладу використовували як госпіталь. У 1944р. приміщення школи було використано як оперативний пункт німецької оборони. За спогадами колишнього учня школи О. В. Ломіковського, в сучасному кабінеті № 36 була облаштована гармата, яка обстрілювала підходи до міста зі сторони села Дітківці [5, с. 67-77].

Після відходу з міста німецьких військ, у вересні 1944 р. розпочалися роботи по відновленню школи. Завідувачем з відновлювальних робіт було призначено очільника відділу народної освіти Т. Биїк. За наказом Бродівського районного відділу народної освіти від 15 січня 1946 р. директором Бродівської середньої школи №1 був призначений Николаєнко Офанасій Веласович. Водночас було призначено на роботу нового бухгалтера та технічних працівників. Офанасій Николаєнко працював на посаді директора до березня 1955 р. [8, с. 1]

Перший педагогічний склад школи, у більшості, був приїжджим із терен Росії. Щороку у Львівській області проходили місячні курси перепідготовки вчителів. Окрім того щоб стати педагогом потрібно було пройти чотирирічний

термін навчання у педагогічних училищах. Частина вчителів були демобілізовані солдати Червоної армії, які колись працювали вчителями.[8, с.15], [6, с.267]

Щоб вступити у школу, потрібно було мати метричну виписку про рік народження дитини та особову справу учня. Вартість навчання у школі складала 150 карбованців на рік. Її розділяли на дві частини, по 75 крб. на семестр. Це при тому, що середньомісячна зарплата після війни в УРСР складала 30–60 крб., а люди, які працювали у колгоспі, або взагалі не

Фото 1. Бродівська СШ №1, 1963 рік

отримували зарплати, або мали дуже мізерну. Плата за навчання була високою, ціни на продовольчі і побутові товари були високими, тому до школи могли вступити лише діти партійних працівників і поодинокі жителі міста, які все ж змогли набирати відповідну суму грошей або мали пільги. Пільги могли мати діти батьків, які мали партійні квитки про членство у комуністичній партії [8, с.23], [6, с.268].

До кожного класу прикріплювався керівник класу. Класні керівники, або класоводи, відповідали за учнів. Так, якщо учень пошкодив майно школи (парті, стільці тощо), то за

відшкодування нанесеної шкоди платив вчитель [8, с.48], [6, с.268].

Для того, щоб перейти у наступний клас, учень мав набрати потрібну кількість балів з усіх шкільних предметів. Якщо хоч один предмет

Фото 2. Завуч школи Л.Ф.Зінківська, завідувач РВНО В.П.Швайка. 1 вересня 1963 року

було складено на незадовільний бал, то учня залишали на наступний рік. Екзаменаційна комісія складалася з голови, екзаменатора та членів комісії, кількість яких не перевищувала 5 осіб (мінімальний склад – 3 особи). Екзамен був письмовий або усний. Такі предмети, як історія та суспільствознавство, фізика, російська і українська література могли бути усними. Вибір форми екзамену (письмово чи усно) вирішувала дирекція школи. По завершенні кожного класу учням видавався табель успішності, де були оцінки з кожного предмету, по завершенні школи – Атестат зрілості [5, с.77], [8, с.95], [6, с.267].

У 1946/47 н. р. в школі навчалося 480 учнів. Дуже часто класи були переповнені. Так, у більшості випадків в одному класі могло навчатися 30–40 учнів одночасно. Очевидно, за таких обставин учнів було складно навчати. З 1947 р. в школу, окрім жителів міста, почали приймати учнів з навколишніх сіл і дитячих будинків. У класах часто навчалися учні, яким було 16–20 років. У 1947/48 н. р. було набрано 20 класів. У 1948 р. розпочалася організація матеріальної бази школи, було створено фізичний, хімічний і природничий кабінети, а у 1952 р. було утворено педагогічний кабінет [8, с. 35].

Після війни у школі діяло дві зміни, для того щоб збільшити кількість учнів, які здобували освіту. У першу зміну ходили учні: I–IV та VIII–X класів, а у другу зміну – V–VII класів. Для першої зміни заняття розпочиналися о 8.30, а

для другої – об 14.30. Кожного дня була ранкова зарядка – з 8.00. до 8.20. У навчальному закладі викладалися такі предмети: українська мова та література, російська мова та література, фізика, математика, історія, хімія, географія і природознавство, німецька та англійська мови, фізкультура і воєнізація. Воєнізація – це навчальний предмет, основою якого є підготовка учнів до строкової служби, значні фізичні навантаження та знання військового уставу. Окрім цього, ставилася оцінка за поведінку. Так, наказом № 79 від 2 лютого 1949 р. учневі Войтовичу В. було знижено оцінку за поведінку, через свідоме порушення «Правил для учнів». Оцінки за поведінку були одним із важелів впливу на учнів. Так, якщо учень мав незадовільну поведінку, то це було підставою для відрахування зі школи [8, с. 41].

Після війни умови навчання були дуже важкі. Як згадує колишня учениця, а потім і вчителька цієї школи І. П. Софій: «Було холодно, голодно. Всі зими ми сиділи одягнуті в пальта. Багато читали вдома при свічках, в школі під партами на уроках, читали все, що могли дістати». Колишній учень школи Т. Олійник згадує, що видавали по одному підручнику на клас з історії СРСР, алгебри, геометрії, російської літератури, а решта підручників були лише у вчителів. Опалення приміщень відбувалося за допомогою

Фото 3. Зліва направо: Т.Г. Майброта – завуч школи, Л.Ф.Зінковська – завуч школи, Лотоцький ..., Г.П. Бублейко – директор школи, В.П.Витюк – завуч школи. 14 вересня 1963 року

буржуйок і печей на дрова. Завгосп ходив по кожному кабінеті та слідкував за тим, щоб печі горіли, підкладав дрова чи вугілля [4, с.49], [5, с.77], [8, с.99].

Окрім важких умов навчання, частими були і переслідування учнів та вчителів. Так, книга наказів з 1946–1951 рр. рясніє вибуттям учнів, вчителів, технічних працівників. Колишні випускники згадують, що майже кожного тижня когось із учнів разом із сім'єю заарештовували

і вивозили в Сибір. Поряд із виключенням учнів, є багато наказів про прийняття нових учнів у школу [8, с.58].

Від 12 березня 1955 р. було призначено нового директора школи Барилова М. М. Він працював директором до 1958 р. У 1958 р. було призначено

Фото 4. Директор школи І.В. Фофанов.
9 травня 1969 року

нового директора школи Бублейка Г. П., в навчальному закладі поживався розвиток гуртків, покращилася позакласна робота, авторитет школи почав зростати [9, с.96].

Часто учнів могли звільнити на місяць з уроків для того, щоб працювати в колгоспі. Так, у наказі № 206 від 29 жовтня 1960 р. сказано, що шкільний колектив провів значну роботу по збиранню картоплі, моркви, цукрових буряків, капусти, кукурудзи тощо. За старанність було висловлено подяку багатьом учням [1, с.97].

В жовтні 1963 р. директором школи було призначено Фофанова І. В. У січні 1965 р. директором школи був виданий наказ про створення груп коригувальної і лікувальної гімнастики. Було прийнято що з 11 січня по 20 травня 1965 р. проводитимуться такі спеціальні заняття. До кожної паралелі було призначено відповідальну особу. Так, відповідальним за проведення занять у 5-х класах було призначено Жирову Т. С. Головною метою проведення занять було зменшити кількість дітей з відхиленнями у фізичному розвитку. Реалізація комплексу вправ відбувалося під час уроків фізичного виховання. Зазвичай діти із діагнозами: ревматизм, бронхіальна астма, сутулість, сколіоз не могли займатися як всі інші однокласники [2, с.21], [3, с.24-25].

З середини 60-х рр. у школі помітно збільшувалися засоби які полегшували проведення уроків. Так, значно більше

вчителями школи використовувалися технічні засоби унаочнення: кіно, проекційна апаратура, грамзаписи. За наказом № 6 від 11 січня 1965 р. було підведені підсумки першого семестру. Так, зроста педагогічна майстерність вчителів, успішність учнів тощо. Поряд із цим були недоліки. Дирекцією школи було зазначено, що вчителі часто коливалися в оцінюванні учнів, нецілеспрямовано ведуть роботу по зменшенню «відставаючих» учнів, недостатня робота по збільшенню числа учнів що вчать на «4» і «5» [3, с.26-27].

На початку травня 1965 р. у школі було проведено перевірку санітарного стану. Було виявлено, що в головному корпусі школи не проводилося прибирання кабінетів і це призвело до незадовільного санітарного стану. Тому, директором школи було виписано догани завідувачам кабінетів – Лотоцькій М. та Дудко Є. У грудні 1965 р. було проведено протипожежні заходи. Так, на кожному поверсі школи було встановлено ящики із піском, на 3 поверсі був встановлений запас води у 200 л, шерстяні ковдри, багри, лопати, 3 вогнегасники [3, с.40].

Фото 5. Директор школи М.П. Мостовий (по центру),
поряд зліва завуч М.В. Чуркіна. 24 травня 1976 року

Окрім перевірок санітарного стану школи, проводилися перевірки по правильному носінню шкільної форми. У Радянському Союзі шкільна форма була уніфікована. Хлопці зазвичай носили коричневий піджак та штани, старшокласники ще носили краватку, піонери червону хустку, а жовтєнята нашу коричневу зірку. У дівчат форма поділялася на святкову та буденну. Святковою формою був білий фартушок з нашитими рукавами, який одягався поверх коричневого плаття, а буденною формою було коричневий фартушок, або спідниця поверх білої блузки. За відсутність форми, або прихід до школи у не належному вигляді вчителі могли

відняти бал за поведінку, подзвонити батькам та сповістити, що їхня дитина приходить у

Фото 6. Директор школи Н.М.Присяжнюк (крайня справа). 1 вересня 1991 року

неналежному вигляді до школи [4, с.66].

Станом на 1965 р. у школі навчалося 1198 учнів та 95 вчителів. У кабінетах навчалося понад 40 учнів, а вчителі часто не справлялися із такою кількістю учнів. Тому часто вчителям надходили догани за невиконання обов'язків [3, с.44].

У лютому 1975 р. на посаду директора було призначено М. П. Мостового. Це був перший директор, вихідець з Західної України. 2 грудня 1975 р. наказом № 168 було створено раду кімнати наукового атеїзму: «...для дальшого виховання учнів та координації цієї роботи, надання вчителям і класним керівникам методичної допомоги в атеїстичній роботі з дітьми...». Рада кімнати складалася із голови та 13 членів ради. До неї входили вчителі школи [7, с.15-16].

1 липня 1989 року директором середньої школи №1 міста Броди було призначено Надію Михайлівну Присяжнюк.

Отже, Бродівська середня школа № 1 була уніфікованим навчальним закладом у загальній системі радянської освіти. Виховання учнів здійснювалося у пропаганді любові до Радянського Союзу. Дирекція школи до 1975 р. складалася здебільшого із приїжджих росіян та українців. Навчання вартувало дорого і не завжди якісь наданих послуг була задовільною, бо більшість учнів не мала своїх підручників. Часто учнів відправляли працювати у колгосп, тим самим скорочуючи навчальний рік. Тим не менш у школі часто проводилися олімпіади і спортивні змагання, які покращували розумовий та фізичний стан учнів. В навчальному закладі працювало багато навчальних гуртків, що також розвивали креативність учнів.

Фото 7. Зліва на право: І.Й.Мельник – завуч школи, Н.М.Присяжнюк – директор, Г.И.Паньків – завуч школи. 1 вересня 1992 року

Джерела і література

1. Г. Бублейко, укладач. Книга наказів по Бродівській СШ № 1 14.10.1959 – 10.03.1960.
2. Г. Бублейко, І. Фофанов, укладачі. Книга наказів по Бродівській СШ № 1 20.05. 1963 – 31.08.1964 (Броди: Дирекція СШ № 1 1964).
3. І. Фофанов, укладач. Книга наказів по Бродівській СШ № 1 31.08.1964 – 22.01.1966
4. Марія Ковальчук, укладач. Тут нам благословлялося на світ. Броди: Бібліотечка Бродівської гімназії, 1999.
5. Мар'ян Вовдзя «З історії Бродівської середньої школи № 1 (1939 – 1997 рр.)» (Матеріали другої науково-теоретичної конференції, присвяченої 15-річчю відродження гімназії, Броди, Червень 14, 2012)
6. Мічуда, В. 2016. «Радянська система освіти в повоєнний період (1945 – 1950 рр.).»
7. Михайло Мостовий, укладач. Книга наказів по Бродівській СШ № 1 20.11.1975 – 28.08.1976
8. Офанасій Николаєнко, укладач. Книга наказів по Бродівській СШ № 1 15.01.1946 – 31.08.1949 (Броди: Дирекція СШ № 1, 1949)
9. Офанасій Николаєнко, укладач. Книга наказів по Бродівській СШ № 1 01.09.1951 – 30.03.1956

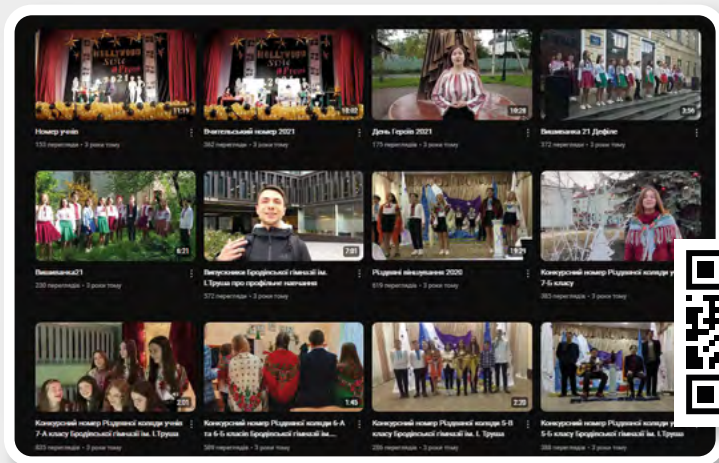
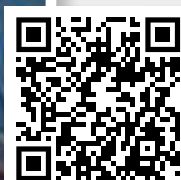
ВІДЕО

Відео виступів і промов

Летить галка через балку

Ютуб канал Юрія Мельника

ПРО ФУНДАЦІЮ

Юрій Володимирович не зміг реалізувати ще чимало своїх задумів та ідей щодо підтримки гімназистів та юних бродівчан, оскільки його життя закінчилося надзвичайно раптово. Саме тому його сини, Роман і Тарас, вирішили заснувати Фундацію пам'яті Юрія Мельника, щоб продовжити ініціативи, започатковані батьком.

Лише за період з жовтня 2023 по жовтень 2024 року Фундація реалізувала численні ініціативи: провела курси з першої домедичної допомоги за підтримки Мальтійської служби допомоги (м.Львів) для старшокласників та вчителів, підтримала проведення ДенсБатлу запросивши поважну учасницю — танцівницю на кріслі колісному, організувала менторську практику з журналістики для учениці 11 класу, забезпечила участь вчителів Гімназії в наймасштабнішому освітньому заході України "Вчителі Майбутнього" та провела перший конкурс з програмування пам'яті Юрія Мельника. Фундація і надалі продовжуватиме підтримувати молодь, розвивати патріотизм та любов до рідного краю, як цього завжди прагнув Юрій Володимирович.

Сайт фундації
melnikfoundation.org

facebook
[/melnik.foundation](https://melnik.foundation)

Instagram
[/melnik.foundation](https://melnik.foundation)

ФУНДАЦІЯ ПАМ'ЯТІ
ЮРІЯ МЕЛЬНИКА

Літературно-художнє видання

Роман Мельник, Тарас Мельник

**Новатор з великим серцем.
Спогади про Юрія Мельника.**

Комп'ютерна верстка:

Богдан Юрочко

bodzjo@gmail.com

Літературне редагування:

Вікторія Мельник (Калинюк)

Для інформації та довідок:

melnyk.foundation@gmail.com

Підписано до друку 02.10.2024 р.

Формат 60х84/8. Гарнітура Times.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум.-друк. арк. 18,2. Наклад 60 прим.

Вид №31. Зам. №150.

Видавець і виготовлювач

ПП "Видавництво "БОНА"

вул. Наукова, 5, Львів, 79060

Свідоцтво держ. реєстру: ДК №4275.

тел.: (66) 765-96-56

Наведені в цій книзі спогади розповідають про життєвий та професійний шлях Юрія Володимировича Мельника, вчителя за покликанням душі, патріота з активною громадською позицією, чудового сім'янина, небайдужого колегу, який впродовж 30 років відданої педагогічної праці в Бродівській гімназії ім.І.Труша впроваджував інноваційні підходи та передові технології в освітній процес.

В часи пандемії COVID-19 запровадив одну з найкращих систем дистанційного навчання в Україні. Відкривав для учнів світ комп'ютерного програмування та прививав гімназістам любов до рідного краю з ранніх літ через веломандрівки та патріотичні екскурсії.

Юрій Мельник активно збирав історичні свідчення про історію Бродівщини, писав наукові статті та організовував конференції присвячені вивченню та популяризації локальної історії серед молоді.

*Учіться, діти,
розуміння прийде з часом.*

ФУНДАЦІЯ ПАМ'ЯТІ
ЮРІЯ МЕЛЬНИКА

